

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน
การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต

นางสาวพจนีย์ เกิงจ่าง

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPACTS OF STUDYING IN TWILIGHT GRADUATE PROGRAMS ON STUDENTS'
LEARNING, WORK PERFORMANCE AND QUALITY OF LIFE

Miss Potchaneer Thoengchang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education
Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพ
ชีวิตของนิสิต

โดย

นางสาวพจนีย์ เถิงจำง

สาขาวิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจนีย์ เถิงจำง : ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต (IMPACTS OF STUDYING IN TWILIGHT GRADUATE PROGRAMS ON STUDENTS' LEARNING, WORK PERFORMANCE AND QUALITY OF LIFE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 177 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลกระทบของการศึกษาของระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตของนิสิต และเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการระหว่างนิสิต ที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิลำเนาที่ต่างต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 196 คน หัวหน้างานของนิสิต จำนวน 140 คน และคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย วิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบสองทาง (2-way MANOVA) ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows วิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) และการสร้างข้อสรุปอุปนัย (Induction Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการเรียน มีผลกระทบในระดับมากทุกด้าน โดยมีผลกระทบในด้านจิตพิสัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านทักษะพิสัยและด้านพุทธิพิสัยตามลำดับ ในด้านจิตพิสัย นิสิตมีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษามีผลกระทบมากที่สุด ส่วนในด้านพุทธิพิสัย นิสิตมีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาที่เรียนและมีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ มีผลกระทบน้อยที่สุด
2. ด้านการปฏิบัติงาน มีผลกระทบในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความร่วมมือ พบว่านิสิตมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนดมีผลกระทบมากที่สุด ส่วนด้านคุณภาพของงาน พบว่า ผลงานที่นิสิตปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตามมาภายหลังมีผลกระทบน้อยที่สุด
3. ด้านคุณภาพชีวิต พบว่ามีผลกระทบในระดับมากด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านสังคม และมีผลกระทบในระดับปานกลางด้านสุขภาพกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านเศรษฐกิจ
4. นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน มีผลกระทบต่อการเรียนและการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันแต่มีผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของนิสิตแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างก็มีผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....วิจัยการศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2551

4884248027 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEYWORDS : IMPACTS / TWILIGHT GRADUATE PROGRAMS / STUDENTS' LEARNING /
WORK PERFORMANCE / QUALITY OF LIFE

POTCHANE THOENGCHANG: IMPACTS OF STUDYING IN TWILIGHT
GRADUATE PROGRAMS ON STUDENTS' LEARNING, WORK PERFORMANCE
AND QUALITY OF LIFE.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. DUANGKAMOL TRAIWICHITKHUN, Ph.D., 177 pp.

The purposes of this research were to investigate impacts of studying in the twilight graduate programs on students' learning, work performance and quality of life, and compare impacts of studying in these programs between students with different fields of study and occupational backgrounds. Sample groups consisted of 196 students currently studying in the programs in faculty of education Chulalongkorn University, 140 chief of students and 26 instructors teaching in the programs. Data was collected by narrating-scale questionnaires and interview forms, and analyzed by descriptive statistics using 2 ways MANOVA and SPSS/PC for windows, content analysis and induction analysis.

The research results were as follows:

1. Students' learning had high impacts on students' Affective Domain, Psychology Domain and Cognitive Domain respectively. For the Affective Domain, the highest level revealed in their proud of the institute. Cognitive Domain, the lowest level found in their in-depth knowledge on research in their fields of study and their ability to synthesize their research knowledge for the benefits of their professions.
2. Students' work performance showed high impacts on cooperation as they were willing to work at their most capacity with their colleagues, subordinates and service receivers in order to achieve the set assignment goals. The least impact was on the quality of their performance in which none of problems was found after work completion.
3. Students' quality of life had high impacts on both physical environment, social relationship and moderate impacts on physical health, emotion and mentality, and economy of the students.
4. The subject differentiated studying were not different impacted to studying and working but difference impacted to quality life of student by the significant level at 0.05 and the students who had different occupation background impacted to studying, work performance and quality of life are not difference by the significant level at 0.05

Department : Educational, Research and Psychology

Field of Study : Educational Research

Academic Year : 2008

Student's Signature : *Potchane*

Advisor's Signature : *Duangamol T.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ได้ให้ความเมตตา ความเป็นห่วงใย ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความอดทน ตั้งใจ และมีความเป็นแบบอย่างของครูที่ดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา อินัง และ อาจารย์ ดร.สมนึก ทองเยี่ยม ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำที่ดี ตลอดจนข้อเสนอแนะอันมีประโยชน์กับงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ วิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนเป็นกำลังใจให้ศิษย์ด้วยความอดทนและปรารถนาดีมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ แอ้ม ต้ม วิว แอน ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือทุกอย่าง คุณสนธิศักดิ์ ผู้เป็นทั้งพี่และเพื่อนที่ไม่เคยปฏิเสธเวลาน้องขอความช่วยเหลือ คุณเชอรี่ คุณนุ่น ที่ช่วยบันทึกข้อมูล และคำแนะนำเวลาลงข้อมูลวิจัย เพื่อนพี่น้องที่ชาวสาธิตบูรพา ที่คอยเป็นกำลังใจและถามไถ่ความคืบหน้าต่างๆ ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยเสมอ และเพื่อนๆ วิจัย ภาคนอกเวลาทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้กันและกัน ด้วยความเข้าใจและร่วมความรู้สึกเดียวกัน

ขอบพระคุณคุณแม่ส้มฤทธิ เดชชัยผู้ ที่ช่วยเหลือหลายๆ ให้ ในขณะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา คุณเดช คุณพิมพ์ ที่สนับสนุนทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และมีความเชื่อมั่นในตัวของผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีได้มีโอกาสร่ำ ร่ำที่เริ่มไว้ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ และงานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความรักและกำลังใจจาก คุณวิฑูรย์ ที่ช่วยดูแลเด็กหญิง มนพัทธ์ และเด็กหญิงพัทธมน มาสุข พร้อมทั้งคอยสร้างรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ ทำให้หายเหนื่อย และมีกำลังใจในการทำงานเสมอ

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ พ่อขอบและแม่พรรณที่เป็นผู้ให้ชีวิต โดยเฉพาะแม่พรรณ ที่ถึงแม้วันนี้แม่ไม่ได้ได้เห็นและแสดงความยินดีกับความสำเร็จของลูกแล้ว แต่แม่ยังเป็นต้นแบบที่ดีที่สุดในจิตใจของลูกเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ.....	9
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา.....	12
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา.....	23
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา..	26
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา....	34
ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	62

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับ	
	บัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อการเรียน.....	74
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับ	
	บัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน.....	84
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับ	
	บัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิต.....	102
	ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรระหว่าง	
	นิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังอาชีพต่างกัน.....	110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
	สรุปผลการวิจัย.....	119
	อภิปรายผลการวิจัย.....	128
	ข้อเสนอแนะ.....	132
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	132
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	133
	รายการอ้างอิง.....	134
	ภาคผนวก.....	139
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	140
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	142
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	170
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบคุณภาพชีวิต.....	38
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี.....	44
3.2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างหัวหน้างานแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี.....	45
3.3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์แบ่งตามสาขาวิชา.....	46
3.4	การใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม.....	48
3.5	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 1.....	48
3.6	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 2.....	49
3.7	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 3.....	50
3.8	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 1.....	51
3.9	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 2.....	52
3.10	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 3.....	52
3.11	สรุปผลการพิจารณาข้อคำถามและการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ.....	54
3.12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพแบบสอบถามและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ แบบสอบถาม.....	57
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนิสิตจำแนกตามภูมิภาค.....	68
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนิสิต จำแนกชั้นปี สาขาวิชา และภูมิภาค อาชีพ.....	70
4.3	จำนวนและร้อยละของหัวหน้างานนิสิต จำแนกตามภูมิภาค.....	71
4.4	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามภูมิภาค.....	73
4.5	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัย.....	76
4.6	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านจิตพิสัย.....	79
4.7	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านทักษะพิสัย.....	81

ตารางที่		ญ หน้า
4.8	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านปริมาณงาน.....	85
4.9	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน.....	86
4.10	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ.....	88
4.11	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านคุณลักษณะประจำตัว.....	90
4.12	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความร่วมมือ.....	93
4.13	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน.....	95
4.14	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	98
4.15	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม.....	101
4.16	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย.....	102
4.17	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์และจิตใจ.....	104
4.18	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	106
4.19	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสังคม.....	107
4.20	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ.....	109
4.21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและภูมิภาคต่างกัน.....	113

ตารางที่		๓ หน้า
4.22	การวิเคราะห์เปรียบเทียบเซนทรอยด์(centroid)ของตัวแปรตามทั้งสามตัว.....	115
4.23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคหลัง ของอาชีพนิสิตที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิต.....	116

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
4.1	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและภูมิหลังของอาชีพที่มีต่อคุณภาพชีวิตของ นิสิต.....	117

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการพัฒนาเจริญเติบโตและมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา เพื่อให้เกิดความทันสมัย และหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงานเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรในองค์กรมากยิ่งขึ้น เพราะบุคคลถือว่าเป็นทรัพยากรการบริหารที่มีคุณค่า การพัฒนาบุคลากรอย่างถูกต้องและเหมาะสม นับว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ พินิจ ภูทับทิม (2543: 34) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการช่วยให้บุคลากรในองค์กรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของหน่วยงานยิ่งขึ้น

โดยในการพัฒนา จะต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการที่ชัดเจนว่า จะพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานของตนไปในทิศทางใด และต้องปรับปรุงคุณภาพของบุคคล ควบคู่กับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรด้วย ซึ่งในระบบราชการได้ลดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปรับปรุงระเบียบ วิธีการ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อคุณภาพคนควบคู่กับระบบงานที่ดี จะทำให้การทำงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และประหยัดยิ่งขึ้น

วิธีการอย่างหนึ่งที่หลายหน่วยงานเพิ่มเป็นนโยบายหลักของหน่วยงานก็คือ การสนับสนุนบุคลากรให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นโดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา ในสาขาวิชาที่ตรงกับการทำงาน หรือจัดอบรมเฉพาะเรื่องโดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้มาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ในการทำงานแล้ว หน่วยงานก็ย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างคุ้มค่าด้วยเช่นกัน ซึ่งตรงกับ พชรวิภาวีศรี (2544: 22) ที่กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น สามารถติดตามวิทยาการใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งนอกจากจะทำให้บุคลากรก้าวหน้าในหน้าที่การงานแล้วยังส่งผลให้หน่วยงานได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และลดความสิ้นเปลืองที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างมาก อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของทุก ๆ หน่วยงาน

เมื่อการศึกษามีความสำคัญและมีบทบาทต่อการพัฒนาตนเองและหน่วยงาน รวมทั้งพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง สถาบันทางการศึกษาหลายๆ แห่ง จึงมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับความสนใจจากบุคคลทั่วไปที่จะเข้ามาศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเอง มากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับหลายๆ แห่ง ประกอบกับสังคมเปิดโอกาสให้คนมีการยกสถานะทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ และการศึกษาก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อยกระดับฐานะ ทั้งในด้านหน้าที่การงาน การได้รับเกียรติ ได้รับการยกย่องในสังคม ฉะนั้น การเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องขวนขวายเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ และการสร้างองค์ความรู้เพื่อสร้างสังคมให้เข้มแข็งยั่งยืน แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา (2544 อ้างถึงใน สิริฉันทน์ สติรกุล เตชพาหพงษ์, 2550: 9) ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจ โดยมุ่งการเตรียมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ประกอบกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้นมีผู้ให้ความสนใจและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทบวงมหาวิทยาลัยจึงกำหนดแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษา มีการขยายเวลา ปรับหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น มีการจัดการศึกษาตลอดชีวิตแก่ผู้ทำงาน โดยต้องให้โอกาสผู้ที่ทำงานสามารถเข้าศึกษารายวิชาในหลักสูตรปกติ หรือหลักสูตรพิเศษ ซึ่งมักจะเรียกว่าภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาราชการเพื่อเพิ่มความรู้อีกด้วย และสำหรับกลุ่มบุคคลที่ทำงานในวันและเวลาราชการและเรียนในภาคนอกเวลาราชการนั้น มักจะประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลาย ทั้งในด้าน อายุ สถานภาพสมรส สาขาวิชาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ และอาชีพหน้าที่การงาน เป็นต้น

จากการศึกษาของ ผานิต วิมลรัตน์ปัญญา (2539) เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในกรุงเทพฯและปริมณฑล สรุปพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและเลือกที่จะศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการมากขึ้น และผู้บริหารของหน่วยงานเห็นด้วยและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานของตนได้ศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรและการเรียนการสอนในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและยังช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรในขณะที่ยังศึกษาต่อได้ เนื่องจากเป็นการศึกษาในภาคนอกเวลาราชการ

แต่นันทนา รัตนอาภา (2525) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา กลับพบว่า ตัวแปรที่สำคัญ ที่สัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของนิสิต คือ ลักษณะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาส่วนใหญ่ ลาศึกษาต่อจนทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ ในขณะที่กลุ่มที่

สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาเป็นกลุ่มที่ศึกษาในขณะที่ทำงานอยู่โดยไม่ได้ลามาศึกษาต่อหรือลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชา (Course Work) จนครบหมด แล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลามักจะมีปัญหาส่วนตัวในด้านการปรับตัวทางด้านการเรียนและด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองมากกว่ากลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาด้วย

ซึ่งงานวิจัยที่ยกมา มีประเด็นที่น่าสนใจตรงที่ในมุมมองของผู้บริหารหรือหัวหน้างานมีความเห็นด้วยและพร้อมที่จะสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานของตนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่เมื่อพิจารณาผลการสำเร็จการศึกษากลับพบว่ากลุ่มที่เรียนภาคนอกเวลาราชการ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนไปด้วย ทำงานไปด้วย กลับสำเร็จการศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนดและช้ากว่ากลุ่มที่เรียนภาคปกติ และพบว่าเป็นกลุ่มที่มีปัญหาทางด้านการเรียน อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ มากกว่าด้วย

สำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ อาจเกิดผลกระทบได้หลาย ๆ ด้านทั้งต่อตัวเองและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งอาจเกิดผลกระทบในด้านความรู้ทางวิชาการอย่างลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เรียน การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบรวมทั้งคุณภาพชีวิตส่วนตัว อาทิเช่น อาจทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานบางส่วนลดลงไป ถึงแม้ว่าการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะทำให้บัณฑิตมีความรู้เพิ่มมากขึ้น หรืออาจสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่ทำงานมากยิ่งขึ้น หรือเกิดภาวะเจ็บป่วยทางกาย อันเป็นผลมาจากความเครียด ความวิตกกังวล และความเร่งรีบในการทำสิ่งต่าง ๆ แข่งกับเวลา เป็นต้น

สำหรับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันได้เปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการทั้งหมด 4 สาขาวิชา ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย บริหารการศึกษา นิเทศการศึกษา และวิจัยการศึกษา กลุ่มนิสิตที่ศึกษาในแต่ละสาขาวิชาต่างก็มีภูมิหลังที่แตกต่างกันในด้านอาชีพหน้าที่การงาน การรับรู้และมีวิธีการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษากลุ่มนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานในวันและเวลาราชการ ควบคู่กับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ เกี่ยวกับผลกระทบต่างๆ ที่เกิดกับนิสิตว่าเป็นไปในลักษณะใดบ้าง โดยได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิตเอง เพื่อจะได้เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการปฏิบัติตัวในด้านการเรียน การปรับตัวต่างๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารงานในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

แก้ปัญหาในหน่วยงานให้ตรงจุด ไม่ก่อให้เกิดการสูญเปล่าทางเวลา รวมทั้งเป็นการลดความสูญเปล่าทางการศึกษาอีกด้วย

คำถามวิจัย

1. ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียนของนิสิต มีอะไรบ้าง และเป็นอย่างไร
2. ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต มีอะไรบ้าง และเป็นอย่างไร
3. ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต มีอะไรบ้าง และเป็นอย่างไร
4. นิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อ การเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มี 4 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียนของนิสิต
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต
4. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม คือ คือนิสิตภาคนอกเวลาราชการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 และ 2 และลงทะเบียนในภาคต้นของปีการศึกษา 2551 หัวหน้างานของนิสิตภาคนอกเวลาราชการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ในการศึกษาผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ จะพิจารณาตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างใน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนของนิสิต ด้านการปฏิบัติงานของนิสิต และด้านคุณภาพชีวิตของนิสิต

3. การศึกษาผลกระทบที่มีต่อการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากจุดมุ่งหมายการศึกษาของ บลูมและคณะ (1956 อ้างถึงในสมนึก ภัททิยธนี, 2546: 19) ร่วมกับจุดมุ่งหมายของการผลิต บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

4. การศึกษาผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของสตีเยอร์ (Steers, 1981: 406-407 อ้างถึงใน ประทุม ฤกษ์กลาง, 2538: 99) เป็นหลักในการกำหนดขอบเขตการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจำแนกเป็น 8 ด้าน คือ ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพของงาน ด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ ด้านคุณลักษณะประจำตัว ด้านความร่วมมือ ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน ด้านความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม

5. การศึกษาผลกระทบที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต ผู้วิจัยได้ศึกษาจากองค์ประกอบ ของคุณภาพชีวิต ซึ่งจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้าน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

6. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ผลกระทบด้านการเรียน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพ ชีวิตของนิสิต

ตัวแปรอิสระ คือ สาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ หมายถึง การจัดการ ศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทำการ สอนในวันปกติหลังเวลาราชการ คือตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป และในวันเสาร์และ/หรือวัน อาทิตย์ตามที่ได้กำหนดไว้

ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา ราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตที่แสดงถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ตามการรับรู้ของนิสิตและคณาจารย์ จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การมีความรู้อย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขาที่เรียน และการทำวิจัย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และสัญลักษณ์เป็นสื่อแสดงความรู้และความคิด ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ

ด้านจิตพิสัย หมายถึง ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และต่อผู้สอน การรู้จักไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีความภูมิใจในสถาบัน เห็นคุณค่าในสาขาวิชาที่เรียน มีความภูมิใจและศรัทธาต่อวิชาชีพ

ด้านทักษะพิสัย หมายถึง พฤติกรรมแสดงความรู้ การใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การปรับตัวด้านการเรียน สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานวิจัยใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการทำงาน

การปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานประจำในวัน และเวลาราชการของนิสิตในหน่วยงานต่างๆ โดยมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จในการทำงานตามการรับรู้ของนิสิตและหัวหน้างาน จำแนกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

ปริมาณงาน หมายถึง จำนวนภาระงานที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลา

คุณภาพของงาน หมายถึง ผลงานมีความถูกต้อง แม่นยำ สำเร็จลุล่วงตามเวลา มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสมบูรณ์ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนดและไม่เกิดปัญหาภายหลัง

ความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ใช้ความรู้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีความรอบรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวิธีการ เทคนิค ตลอดจนมีความชำนาญในหน้าที่ที่ปฏิบัติหรืองานที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะประจำตัว หมายถึง ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน บุคลิกลักษณะการเข้าสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ภาวะผู้นำ ความเชื่อมั่นในตัวเอง มีทักษะในการสื่อสาร มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

ความร่วมมือ หมายถึง มีความเต็มใจ และสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการในหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานตามที่กำหนด

ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับ มีความรับผิดชอบ มีวินัยในการปฏิบัติงาน ตรงต่อเวลา มีความ

รอบคอบ ตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน มีทักษะการจัดการ รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และต่อองค์กร

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และวิธีการใหม่ๆ รวมทั้งความสามารถในการประยุกต์ ความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากการเรียนมาพัฒนา

ผลการปฏิบัติงานโดยรวม หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม

คุณภาพชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจในสภาพชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไปตามการรับรู้ของนิสิต จากองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านสุขภาพกาย หมายถึง การมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง การมีพลังกำลังปราศจากการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยต่างๆ รวมถึงโรคเรื้อรัง การเหนื่อยล้า การได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการและตรงเวลา มีการนอนหลับและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ตลอดจนมีเวลาในการออกกำลังกายได้อย่างสม่ำเสมอ

ด้านอารมณ์และจิตใจ หมายถึง การมีสภาวะทางอารมณ์ที่เป็นปกติ ซึ่งประกอบด้วยความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง ความมั่นใจในตนเองในการดำรงชีวิต กล้าตัดสินใจ มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจน รวมทั้งการมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ปราศจากการรบกวนจากภาวะซึมเศร้า ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกวิตกกังวลมากเกินไป ความรู้สึกเหงา ความรู้สึกไร้ค่า ไม่มีความสุข ความคับข้องใจ ความรู้สึกที่ต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบ ความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้ สิ้นหวังในชีวิต

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่สะอาด บริสุทธิ์ สภาพที่พักอาศัยไม่แออัด ปราศจากมลภาวะทางเสียง ทางน้ำและทางอากาศ มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความสะดวกในการเดินทาง และมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารต่างๆ

ด้านสังคม หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว เพื่อน อาจารย์และคนอื่นๆ การให้ความช่วยเหลือและการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมทางศาสนา การมีเวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ ตลอดจนมีความสุขกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและรายจ่ายในรอบเดือน รายจ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายในการมาเรียน การมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอในแต่ละเดือน การเก็บออม การมีหนี้สิน ความช่วยเหลือด้านการเงินจากครอบครัว เพื่อน และสถาบันการเงินอื่นๆ

นิสิต หมายถึง นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ ในชั้นปีที่ 1 และ 2 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผน ก ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนเรียนในภาคต้นของปีการศึกษา 2551

หัวหน้างานของนิสิต หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาขั้นต้น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินการปฏิบัติงานของนิสิต

คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนภาคนอกเวลาราชการ ซึ่งมี 4 สาขาวิชาได้แก่ การศึกษาปฐมวัย บริหารการศึกษา นิเทศการศึกษา และวิจัยการศึกษา

ภูมิหลังของอาชีพ หมายถึง อาชีพของนิสิต ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หมายถึง การทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ประจำในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

อาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หมายถึง การทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ประจำในหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบ ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อการวางแผนการเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งวางแผนชีวิตในด้านการเรียนควบคู่กับการทำงาน เพื่อให้เกิดผลดีสูงสุด

2. สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการให้เกิดประสิทธิภาพทางการศึกษาและลดความสูญเปล่าทางการศึกษา

3. หน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปวางแผนเป็นแนวทางในการบริหารจัดการในเชิงนโยบายขององค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรและหน่วยงานได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตนิสิต ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบ

ตอนที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนของนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 4 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 5 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบ

1.1 ความหมายของผลกระทบ

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ผลกระทบ(impact)ไว้พอสรุปได้ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิคม ตังคภิกข (2528: 41-46) กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในระยะยาว ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่มุ่งต้องการให้เกิดขึ้น หรือเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ ผลกระทบแบ่งตามทิศทางเป็นผลกระทบทางบวก กับผลกระทบทางลบ

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ (2530: 50) กล่าวว่า ผลกระทบเป็นผลของการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ในช่วงระยะเวลาที่นานออกไป ซึ่งผลกระทบที่เกิดอาจเกิดทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และบางครั้ง ผลกระทบ อาจเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการดำเนินงานนั้น ๆ ได้สิ้นสุดหรือสำเร็จลุล่วงไปช่วงหนึ่งแล้วและ ผลดังกล่าวที่เกิดขึ้นอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลและชุมชนหรือสังคมด้วย

จินตนา อินทร์พรหม (2537: 12) กล่าวว่า ผลกระทบเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาว ซึ่ง อาจเป็นผลลัพธ์ที่ตั้งใจให้เกิดในทางบวกและทางลบและผลลัพธ์ที่ไม่ตั้งใจให้เกิดทั้งทางบวกและ ทางลบเช่นกัน ผลที่เกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลที่เกิดขึ้นอาจจะเกี่ยวข้องกับการ เปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล ชุมชนและสังคม

กัญญาพัฒน์ นนทะนาคร (2539: 14) กล่าวว่า ผลกระทบ มี 3 ประเภท คือ ผลกระทบที่ พึ่งประสงค์ ผลกระทบที่ไม่พึ่งประสงค์และผลกระทบที่เป็นไปได้

สุธรรม์ จันทน์หอม (2525 อ้างถึงใน ทิววัฒน์ มณีโชติ, 2542: 13) กล่าวถึงผลกระทบตามทฤษฎีสากลระบบว่า เหตุการณ์ในสังคมไม่เกิดขึ้นโดด ๆ โดยไม่สัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ตรงกันข้ามจะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับตัวแปรอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด หรือเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลและเกี่ยวพันกับตัวแปรอื่นเสมอ

ดวงแห วิไลนรินทร์ (2545: 10) กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างทั้งที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ

สรุปแล้ว ผลกระทบ หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานต่าง ๆ อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทันทีหรือเกิดขึ้นระยะยาว เป็นผลลัพธ์ที่ตั้งใจให้เกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ และอาจเกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลกระทบ

การวิจัยหรือการประเมินผลกระทบทางการศึกษาหรือทางสังคมศาสตร์มีผู้ศึกษาได้ไม่มากนัก งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม โดยวิธีเชิงคุณลักษณะมีน้อย ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจ หรือสอบถามผลกระทบตามการรับรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ส่วนใหญ่ใช้สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ เป็นต้น งานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบเชิงปริมาณ ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือวัดหรือสอบถาม เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถทางสติปัญญา ความสนใจ ความถนัด หรือเจตคติ เป็นต้น ส่วนการสอบถามเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับ หรือสำรวจรายการของผลกระทบ ตามการรับรู้ของผู้ตอบ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาผลกระทบ ผู้วิจัยได้สรุป ดังนี้

สุขใจ แสนบุญส่ง (2534) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับผลกระทบของการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยต่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสอบถามจากครูวิชาวิทยาศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 206 คน เป็นครูโรงเรียนสาธิต จำนวน 46 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 160 คน การวิเคราะห์ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และความถี่ หรือร้อยละ พบว่า ครูทั้งสองสังกัดมีความเห็นตรงกันว่า การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จินตนา อินทร์พรหม (2537) ได้ศึกษาผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีการเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยการสอบถามด้วยแบบสอบถามประมาณค่า และสัมภาษณ์ผู้บริหารและ

อาจารย์ จำนวน 201 จาก 5 โรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย และกำหนดระดับผลกระทบโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแจกแจงความถี่ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ไม่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต

วัฒนา วินิตวัฒนคุณ (2537) ได้ศึกษาผลกระทบของการสาธารณสุขมูลฐานต่อการศึกษาพยาบาลในอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยสอบถามและสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสาธารณสุขและการศึกษาพยาบาล จำนวน 23 คน สอบถาม 3 รอบ รอบแรกเป็นการสอบถามด้วยแบบสอบถามปลายเปิด รอบที่สองและสาม สอบถามด้วยแบบสอบถามแบบประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า การสาธารณสุขมูลฐาน มีบทบาทต่อการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล

กัญญาพัฒน์ นนทะนาคร (2539) ได้ศึกษาผลกระทบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิรูปการเรียนการสอนในสถาบันฝึกหัดครูใน พ.ศ. 2553 โดยใช้การสัมภาษณ์และแบบสอบถามตามเทคนิคการวิจัยอนาคต จากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา 25 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา คำนวณค่าร้อยละ มัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์และผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยมผลการวิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. 2553 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจะมียืดหยุ่น มีการเปิดหลักสูตรเรียนครูหลังจากจบปริญญาตรี มีการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูเป็น 5 ปี และสามารถสอบเทียบจากประสบการณ์ได้ หลักสูตรเน้นการสร้างครูให้เป็นผู้นำทางความคิด (2) ด้านกระบวนการเรียนการสอนจะเน้นแบบบูรณาการ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การเรียนรู้อย่างมีเหตุผล และการสร้างภูมิปัญญาใหม่ ๆ มีการจัดได้สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3) ด้านการวัดและประเมินผล จะมีการพัฒนาแบบวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ มากขึ้น เช่น แบบวัดความคิด คุณธรรม วัดเป็นรายบุคคล การวัดเน้นด้านหน้าที่ และบทบาททางสังคม โดยการ สังเกตพฤติกรรมและวัดสมรรถภาพของผู้เรียน ตั้งแต่ต้นกระบวนการจนจบกระบวนการผลิต สังคมจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการวัดและประเมินผล (4) ด้านการจัดปัจจัยพื้นฐานการเรียนการสอน จะมีการพัฒนาให้เป็นสังคมการเรียนรู้มากขึ้น (5) ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ จะมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างข้าราชการ การเมือง รัฐ วิทยาลัยสหกิจ เอกชน ประชาชน และผู้เรียน จะมีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการผู้เรียน และเน้นการสร้างจิตสำนึกในการแสวงหาความรู้ ส่วนผล กระทบที่ไม่พึงประสงค์มีด้านเดียว คือ ด้านหลักสูตรจะไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

วารุณี โพธิ์บุตรดี (2547) ได้ศึกษาการใช้ผลการวิจัยและผลกระทบจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครุฑนักวิจัย โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนที่อยู่สังกัด

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 414 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ t-test dependent พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลการวิจัยใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียน 2 แบบ คือในเชิงความคิด และในเชิงปฏิบัติ โดยใช้ในเชิงความคิดมากกว่าการใช้ในเชิงปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ครูนักวิจัยที่มีภูมิหลังต่างกัน มีการใช้ผลการวิจัยในเชิงความคิดต่างกัน และเมื่อศึกษาผลกระทบจากการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติส่งผลกระทบต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องสูงกว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนักวิจัยที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่า 3 เรื่อง ส่งผลกระทบต่อครูนักวิจัย สูงกว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนักวิจัยที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2 – 3 เรื่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.1 ความหมาย ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

2.1.1 ความหมายของบัณฑิตศึกษา

วิจิตร ศรีธำรง (2525 อ้างถึงใน อัครชิต ทีละทีพิทยกุล, 2530: 2) กล่าวว่า บัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากคนที่เรียนเป็นบัณฑิตแล้ว ซึ่งรวมถึงหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่หลักสูตรจากการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตแล้วเป็นต้นไป จนถึงการศึกษาหลังปริญญาเอก

งามตา ตันนุกูล (2538) กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น เป็นไปเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด ของบุคคล ให้มีความเชี่ยวชาญ ลึกซึ้งเฉพาะสาขาวิชา มีความคิดกว้างไกล เป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ มีความคิดก้าวหน้าทางวิชาการ และวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตศึกษาเพื่อให้ได้บุคคลที่เป็นผู้นำทางวิชาการและช่วยเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า บัณฑิตศึกษาหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่เรียนจบเป็นบัณฑิตแล้วโดยเป็นการศึกษาที่ลึกซึ้งเฉพาะสาขาวิชา มุ่งเน้นให้เกิดความชำนาญพิเศษ มีความคิดกว้างไกลและก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นผู้แสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ๆ เพื่อนำมาช่วยพัฒนาให้สังคมดีขึ้น

2.1.2 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ลักษณะการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีลักษณะแตกต่างกัน แต่ยังมีลักษณะบางอย่างร่วมกัน นั่นคือเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อที่จะเสริมสร้างความรู้อย่างลึกซึ้งในสาขาใด สาขาหนึ่ง เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการวิจัยค้นคว้า โดยการทำวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่วนการศึกษารายวิชาต่างๆ เป็นไปเพื่อเสริมความรู้ในการทำวิจัยในแต่ละกระบวนการ นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นเรื่องวิชาชีพโดยเฉพาะ เพื่อยกฐานะทางวิชาชีพ และผลิตผู้เชี่ยวชาญหรือชำนาญการในวิชาชีพนั้นๆ ตลอดจนเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างนักวิชาการที่มีความสามารถในทางวิชาการสูง เพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาของตนได้ ดังนั้น ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีเอกลักษณ์ ความลึกซึ้งในการเสาะแสวงหา และความตื่นตัวทั้งหลายจึงเป็นคุณลักษณะประจำของบัณฑิตศึกษา และนอกจากนี้ สำหรับผู้ที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ควรจะเป็นผู้เปลี่ยนแปลงสังคมได้ เป็นนักวิชาการ เป็นนักแสวงหาข้อมูล เป็นนักคิด นักทำ รวมทั้งเป็นผู้รู้แจ้ง เห็นจริงในข้อมูลต่าง ๆ อีกด้วย

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย (2538) ได้กำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า เน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถบุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้นๆ และเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่างๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้าเป็นปัจจัยสำคัญและส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน รวมทั้งเพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในทางวิชาการในระดับสูงและเป็นผู้มีจริยธรรม

สรุปว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการจัดการศึกษาในระดับสูง ผู้ที่เข้ามาศึกษาเพื่อต้องการพัฒนาความรู้ ความคิดของตนในสาขาวิชาต่างๆ ให้มีความลึกซึ้ง โดยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาในลักษณะการเสาะแสวงหา การค้นคว้า การวิจัย ซึ่งถือเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และความก้าวหน้าทางวิชาการ นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผู้นำทางความคิด มีความรู้ ทักษะและความสามารถในระดับสูง เพื่อก้าวไปสู่ภาวะแห่งความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมด้วย

2.1.3 คุณภาพของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ตามเป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้นั้นจะต้องมีปัจจัยหลายส่วน ซึ่งต้องคำนึงถึงด้านการจัดการหลักสูตรที่ต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภายในและภายนอกประเทศ การจัดการเรียนการสอนจะต้องมีลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นอีกตรงที่มีความลึกอยู่ในตัวให้มีความเหมาะสมต่อการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ประกอบกับการศึกษาระดับนี้ผู้เรียนมีความพร้อมสูง ดังนั้นจึงต้องจัดสภาพสภาพแวดล้อมหรือองค์ประกอบโครงสร้างที่มีความพร้อมอย่างเพียงพอ จึงจะทำให้ได้บัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีจุดเด่นในด้านต่างๆ อาทิเช่น มีทักษะในด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีใหม่ๆ มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในสาขาที่เรียนและการทำวิจัย มีความสามารถในด้านการปรับตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง มีความตระหนักในปัญหาของสังคมและมีจิตสำนึกในฐานะพลเมือง ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทั้งในด้านส่วนตัวและด้านอาชีพของตน

สำหรับคุณภาพของบัณฑิตที่จบการศึกษามหาบัณฑิตนั้น โคทม อารียาและคณะ (2533) ให้ความเห็นว่า ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถอย่างลึกซึ้งในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และในด้านกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยระเบียบวิธีวิจัย มีความเป็นนักวิชาการที่แสวงหาความก้าวหน้าและสร้างความรู้ใหม่ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพและสังคม ควรเป็นนักวิชาการที่มีความรู้จริงในสาขาที่สำเร็จการศึกษา เป็นนักวิชาการที่มีความคิดริเริ่ม มองปัญหาและทำอะไรเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างจริงจัง ควรจะต้องเป็นผู้มีความรู้หรือเจตคติที่จะไปเป็นอาจารย์ที่ดีได้ ควรจะเป็นนักวิจัยที่มีความสามารถ และควรเป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบพอสมควร โดยเฉพาะในด้านวิชาการที่ทำอยู่ เพราะเหตุว่าเมื่อได้รับปริญญาโทหรือปริญญาเอกไปแล้ว มหาวิทยาลัยจะต้องอยู่ในฐานะเป็นที่ปรึกษาให้แก่คนอื่น ๆ ในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ได้

และจากการศึกษาของ ไพจิตร เอื้อทวีกุล (2522 อ้างถึงใน งามตา ตันนุกูล, 2537: 21) ที่กล่าวถึงปัญหาของคุณภาพการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่ามีอยู่ 3 ประการ คือ ประการแรก องค์ความรู้ที่ใช้ถ่ายทอดให้กับผู้เรียนนั้น ส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่นำมาจากสังคมตะวันตก และยังไม่มีการบวนการที่จะทดสอบองค์ความรู้เหล่านั้นว่าเหมาะสมหรือตรงกับสภาพการณ์ของสังคมไทยหรือไม่เพียงใด ประการที่สอง คุณภาพของผู้สอน โดยเฉพาะผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งรับการถ่ายทอดความรู้มาจากต่างประเทศ การวิจัยยังทำกันน้อย ระบบการศึกษาของไทยในระดับปริญญาตรี โท เอก มีลักษณะคล้ายๆกัน ไม่ค่อยเอื้อ ไม่จูงใจให้ผู้สอนติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาของตนและไม่ชักจูงให้ผู้สอนพัฒนาตัวเองด้านวิชาการ มีการประเมินผลการสอนน้อย เป็นต้น และประการที่สาม คุณภาพผู้เรียน ซึ่งปัจจุบันผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาประสบกับปัญหาหลายด้าน ดังจะเห็นได้จากสรุปผลการประชุม เรื่อง แนวทาง

ปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบัณฑิตศึกษาศาสตร์ โดยสรุปเป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตบัณฑิตศึกษาคือ ขาดทักษะการใช้ภาษาไทย ขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ขาดความมั่นใจในการเรียนการสอนและขาดความรู้และทักษะในการวิจัย

สอดคล้องกับวิจิตร สินสิริ (2524: 55-60 อ้างถึงใน อนงค์ ปิยะกมลานนท์, 2530: 3-5) ที่กล่าวถึงลักษณะสภาพการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในปัจจุบัน สรุปได้ว่าสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยา ความมั่นคง ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทำให้บัณฑิตศึกษาต้องตามสังคมมากกว่านำสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม คุณลักษณะของผู้เรียน ความศรัทธาในการศึกษา แรงจูงใจใฝ่รู้ และใฝ่สัมฤทธิ์การแสวงหาประสบการณ์และวิธีการเรียนรู้ยังคงคล้ายคลึงกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ไม่มีลักษณะเด่น สภาพการเรียนการสอนวิธีการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนยังคงมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระเชิงบรรยาย และยึดถืออาจารย์เป็นศูนย์กลางมากกว่าการให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ศึกษาด้วยตัวเอง ค้นพบเอง หรือคิดไตร่ตรองสร้างสรรค์เอง โดยอาศัยการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนอย่างมีคุณภาพ และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา ส่วนคุณภาพของผู้เรียนก็อาจวัดได้จากประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานสำหรับผู้สอนในระดับบัณฑิตศึกษามีคุณลักษณะเป็นนักวิชาการ ผู้นำทางวิชาการ และผู้นำทางการเรียนการสอน เข้มแข็งอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วพัฒนาไม่ทันการเปลี่ยนแปลงวิทยาการและสังคมก้าวหน้า ในด้านการพัฒนาหลักสูตรการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ล้าช้าไม่นำหน้าการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ แหล่งความรู้ที่สะดวกและทันสมัย ที่จะเอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพประสิทธิผล การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เมื่อหลักสูตรการสอนมิได้นำสังคม ดังนั้น คุณภาพของบัณฑิตที่จบออกไปจึงไม่สามารถจะปรับตัวให้เข้าสู่ตลาดงานที่มีอย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรการสอนยังไม่ได้รับการพัฒนาให้บัณฑิตสามารถออกไปสร้างสรรค์งานใหม่ๆ ให้แก่สังคม ตลอดจนการสรรหาผู้เรียนเข้าสู่ระบบบัณฑิตศึกษายังนิยมระบบสอบแข่งขันทางความรู้เป็นส่วนใหญ่ สิ่งเหล่านี้ทำให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่ด้อยไปจากจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ทั้งนี้ วิจิตร สินสิริ ได้เสนอแนวทางไว้ว่า ควรนำเอาวิธีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะ ในการเสนอแนะสาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เช่น การทำโครงการ การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยภาคสนาม การสาธิตทดลอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนผู้สอนต้องศึกษาลึกซึ้งในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างและปลูกฝังวิญญาณแห่งนักวิชาการ นักวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียน การคิด การปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีเหตุมีผล รอบคอบ และทรงคุณธรรม จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นของตนเองตรงเป้าหมายได้ ควรพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาควบคู่กันไปกับการเรียนการ

สอน เนื้อหาสาระ การให้เสนอผลงานเพื่อการอภิปราย สัมมนา หรือ project defense ซึ่งจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นนักวิชาการ นักวิจัยที่สมบูรณ์ได้ ต้องมีโครงการพัฒนาคณาจารย์ที่สอนระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้ให้มีประสิทธิผลอย่างเต็มที่ สร้างหลักสูตรการสอนที่เน้นกระบวนการ(Process oriented curriculum)ให้มากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนสามารถนำเอาประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ได้ทุกกาลเทศะ บุคคลและเหตุการณ์ กับควรให้หลักสูตรยืดหยุ่นมีหลายทางเลือก สามารถปรับใช้ได้ทันเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และความต้องการของสังคม

และ วิจิตร สินศิริ ยังได้กล่าวอีกว่า สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษานั้นต้องถือเป็นภาระหน้าที่รับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ ที่จะต้องพัฒนาแหล่งความรู้และการบริการ เพื่อให้การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาต้องพัฒนาและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยอาศัยเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็น หอสมุด ห้องทดลอง ห้องสืบค้นงาน ห้องค้นคว้าวิจัย เป็นต้นส่วนในด้านหลักสูตรควรได้มีการพัฒนาหลักสูตรการสอนให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน มีแนวทาง มาตรการสำหรับวิธีการเรียนการสอนให้บัณฑิตสามารถออกไปสร้างสรรค์งานใหม่ๆ ให้แก่สังคมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ควรที่จะได้มีหลักการวิธีการสรรหาผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาหลายทางเลือกโดยมีเอกสารหลักฐาน ประสบการณ์ และโครงการประกอบการพิจารณาความรู้ ความสามารถและความศรัทธาที่จะเรียนอันเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามีความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

2.2 การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

ในปัจจุบัน พบว่าการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสำคัญและได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น สถาบันอุดมศึกษาต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน จึงสนองตอบโดยการเปิดหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่หลากหลายสาขาวิชาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเน้นการผลิตบุคลากรระดับสูงเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนในการพัฒนาประเทศ เน้นเรื่องของการสร้างความรู้ใหม่และการสร้างนักวิชาการที่มีความรู้ มีความรู้ลึกซึ้ง มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับนี้จึงถือเป็นระดับกำลังสมองที่สำคัญของประเทศ

สำหรับหลักสูตรของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ วิจิตร ศรีสอ้าน (2547: 2-5) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ว่าเป็นการผลิตกำลังคนและการกระจายโอกาสอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ตามอัธยาศัยรวมทั้งการพัฒนาการทำงาน รูปแบบการจัดการศึกษาควรให้มีความหลากหลาย และยืดหยุ่น และจากการศึกษาของ สิริฉันท์ สติรกุล เตชพาหพงษ์ (2550) พบว่าหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษาภาคนอกเวลาราชการ เป็นหลักสูตรหนึ่งที่มีการเปิดสอนอย่างแพร่หลายทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนและมีผู้สนใจศึกษาเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษาภาคนอกเวลาราชการพบว่าทั้งหมด 70 แห่ง

และมีหลักสูตรที่เปิดสอนหลากหลายมากถึง 237 หลักสูตร 32 สาขาวิชา ที่นิยมเปิดสอนมากที่สุดคือหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาบริหารการศึกษา และรองลงมา ได้แก่ สาขาหลักสูตรและการสอน และสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

นอกจากนี้ เดวีส์ (Davies, 1999: 141-155 อ้างถึงใน สิริฉันท์ สติกรกุล เศษพาหพงษ์, 2550: 67-68) ศึกษาวิจัยเรื่อง “Half full, Not half empty: A Positive Look at Part-time Higher Education” ได้ให้ทัศนะว่า การศึกษาภาคนอกเวลาราชการเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิต และมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน เป็นแหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนเป็นศักยภาพที่สำคัญสำหรับอุดมศึกษา เนื่องจากนักศึกษา ภาคนอกเวลาราชการเป็นผู้ใหญ่ที่กำลังทำงาน มีบทบาทรับผิดชอบต่อสังคมและครอบครัวมากกว่านักศึกษาปกติ จึงถือว่ามีประสบการณ์และความรู้ในวิชาชีพสูงที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้

2.2.1 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษาภาคนอกเวลาราชการ สรุปได้ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาให้การรับรอง
2. หลักสูตรที่เรียนสำเร็จในระดับปริญญาตรี เป็นคุณสมบัติที่บางสาขาวิชา กำหนดไว้ เช่น ระบุให้ผู้สมัครสอบจบปริญญาตรีในสาขาวิชาทางการศึกษาเท่านั้น ส่วนใหญ่จะระบุคุณสมบัติว่าสำเร็จปริญญาตรีสาขาใดก็ได้ แต่เมื่อสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้แล้ว ต้องศึกษาวิชาทางการศึกษาเพิ่มเติมประมาณ 6-9 หน่วยกิต ตามความเห็นของสาขาวิชา
3. เกรดเฉลี่ยสะสม โดยทั่วไปจะกำหนดให้ไม่ต่ำกว่า 2.50 บางสาขาอาจกำหนดเป็น 3.00
4. ประสบการณ์ในการทำงานทางการศึกษา ส่วนใหญ่จะระบุว่าต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 1 ปี หากต้องการเข้าศึกษาในแผน ก(2) และประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี หากจะเข้าศึกษาต่อใน แผน ข

นอกจากนี้ การสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้เปิดการสอนในหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ จะต้องมีส่วนประกอบ การสมัครเช่นเดียวกับภาคปกติ ได้แก่

1. หลักฐานการอนุญาตให้ศึกษาต่อจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา

2. หลักฐานที่เกี่ยวกับการเรียนในปริญญาตรี เช่น Transcript และใบรับรองจากสถาบันที่จบการศึกษา

3. หนังสือรับรองจากอาจารย์ที่เคยสอนหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ทำงานอยู่

2.3 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2505 มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอน และการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาตลอดจนทำหน้าที่เป็นหน่วยงานควบคุมมาตรฐานด้านวิชาการ ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานของภาควิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ในปีการศึกษา 2546 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 321 หลักสูตร จำแนกเป็นหลักสูตรปริญญาเอก 75 หลักสูตร ปริญญาโท 189 หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต 27 หลักสูตร และ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 30 หลักสูตร (แหล่งที่มา: <http://www.grad.chula.ac.th>)

สำหรับหลักสูตรการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการนี้ บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการเปิดหลักสูตรครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2529 โดยหลักสูตรแรกที่เปิด คือ หลักสูตรของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ต่อมาใน พ.ศ. 2538 ก็ได้ขยายเพิ่มมากขึ้นเป็น 12 หลักสูตร และปัจจุบันก็ได้ขยายมากขึ้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของสังคม ซึ่งลักษณะการเรียนการสอนของภาคนอกเวลาราชการนี้ ปกติจะเรียน ตั้งแต่เวลา 17.00–21.00 น. ในวันราชการ ส่วนวันเสาร์ เรียนเวลา 08.00–16.00 น. และวันอาทิตย์เรียนเวลา 09.00–12.00 น. ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นในเรื่องของเวลาเรียนได้ตามความเหมาะสม

2.3.1 จุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิตคณะครุศาสตร์

จุดมุ่งหมายหลักในการผลิตบัณฑิตทางครุศาสตร์ คือ การพัฒนาให้บัณฑิตสมบูรณ์ด้วย “ความเรียงปัญญาและคุณธรรม” กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในสรรพวิทยาการที่จะอำนวยความสะดวกแก่การดำเนินชีวิต มีความรู้ลึกซึ้งในศาสตร์สาขาที่จะถ่ายทอดและวิจัย มีความสามารถใช้ภาษา และสัญลักษณ์ เป็นสื่อแสดงความรู้และความคิด มีความสามารถแปลความคิดออกเป็นการกระทำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความใฝ่รู้อยู่เสมอ รู้จักรับผิดชอบ ไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจ มีรสนิยมและบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามแบบของวัฒนธรรมไทย มีความภูมิใจศรัทธาต่อวิชาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณ

สำหรับสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น มี 4 สาขา ได้แก่ สาขาการศึกษาปฐมวัย สาขาบริหารการศึกษา สาขานิเทศการศึกษา และสาขาวิจัยการศึกษา

2.3.2 โครงสร้างหลักสูตร

ในการศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการได้ ใช้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) ซึ่งได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรโดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ใช้เวลาในการ ศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา และได้แบ่งแผนการเรียนเป็น 2 แผน คือ

1. แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการทำวิจัย ซึ่งได้กำหนดให้มีการทำวิทยานิพนธ์ 2 แบบ คือ แผน ก(1) แผนการเรียนที่ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ไม่มีการศึกษาในรายวิชา และ แผน ก(2) เป็นแผนการเรียนที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษาในรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

2. แผน ข เป็นแผนการเรียนที่มีหน่วยกิตตั้งแต่ 36 หน่วยกิตและสูงสุด 48 หน่วยกิต เป็นแผนการศึกษาที่เน้นศึกษาในรายวิชา ไม่ทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

สำหรับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ได้มีโครงสร้างหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

1. แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ มี 2 แบบ คือ

แบบ ก (1) เฉพาะวิทยานิพนธ์ (ยังไม่มีเปิดสอน)

แบบ ก (2) วิทยานิพนธ์และรายวิชา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 40 หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตวิชาบังคับร่วม 8 หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตวิชาเอก 15 หน่วยกิต

จำนวนวิชาเลือกไม่ต่ำกว่า 5 หน่วยกิต

2. แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าตนเองไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ไม่เกิน 6 หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ได้มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแง่มุมมองอื่นๆไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกนำมาเสนอ และพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

อัครชิต ทีชะทิพย์สกุล (2530) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์มูลเหตุของนิสิตบัณฑิตศึกษา ต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความต้องการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต ต้องการความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในงานที่จะปฏิบัติต่อไป และต้องการความรู้วิชาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย 2) เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิงที่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต ก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตมาแล้วไม่เกิน 3 ปี กับมากกว่า 3 ปี นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต น้อยกว่า 3.00 กับตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป นิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับไม่มีประสบการณ์ในการทำงานและนิสิตที่มีงานทำกับไม่มีงานทำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) ตัวประกอบที่สำคัญที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 8 ตัวประกอบ คือ คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา ความต้องการปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของสังคม ความรู้ สาขาวิชาที่นิสิตมีความสามารถเรียนสำเร็จได้ สาขาวิชาที่มีความสามารถนำไปใช้ สาขาวิชาที่ตรงกับความถนัดของนิสิต และเกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย ตัวประกอบเหล่านี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาได้ร้อยละ 42.6

ทองหล่อ นาคหอม (2535) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2535 พบว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อขึ้นกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความนิยมในปริญญา ความยกย่องในสังคม โอกาสในการทำงาน ความต้องการของครอบครัว ต้องการหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน

สุปราณี อัศวชีพ (2535) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์วิธีการประเมินผลการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า เกณฑ์ที่อาจารย์ผู้สอนประเมินผลในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อยู่ในเกณฑ์ระดับสูง คือ A, B+ และ B สำหรับเครื่องมือที่ใช้ใน

การวัดผลแต่ละวิชานั้นแตกต่างกัน เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการเรียนแต่ละวิชาต่างกัน โดยมีทั้งใช้แบบทดสอบ การรายงาน แบบทดสอบปฏิบัติการ แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมอภิปรายในประเด็นที่น่าเสนอในชั้นเรียน รายงานการปฏิบัติงานภาคสนาม และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

งามตา ตันนุกูล (2538) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคของโปรแกรมการผลิตมหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์และนิสิต พบว่าในส่วนของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยกับนโยบายของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตภาคนอกเวลาราชการทุกหลักสูตรมีโอกาสเลือกได้ทั้งแผนก ก และแผนก ข ส่วนนิสิตมีความเห็นว่านิสิตทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจน มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนได้อย่างเสรี การเรียนการสอนทำให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ แต่การศึกษาแผน ก มีข้อจำกัดด้านเวลาไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์ให้ได้ดี และมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่จะเข้าค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในชั้นเรียนนอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่รู้ และมีความคิดเชิงวิเคราะห์สามารถนำความรู้ไปใช้ได้เป็นอย่างดีมีความเป็นผู้นำได้อย่างมั่นใจมากขึ้น

ผานิต วิมลรัตน์ปัญญา (2539) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ของครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าการนำความรู้ด้านการวิจัยมาใช้หน้าที่การทำงาน ส่วนมากจะเกี่ยวข้องในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความมีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ คือ ตัวแปรการทำงานในหน้าที่เป็นครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่คนที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ เป็นผู้ที่มีการทำงานในหน้าที่เป็นครู-อาจารย์ และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านการส่งเสริมให้ได้ศึกษาต่อในหลักสูตรกลุ่มครู-อาจารย์และบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนพบว่า ในด้านการส่งเสริมให้ได้ศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ในด้านเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครกลุ่มครู-อาจารย์และบุคลากร มีความคิดเห็นด้วยกับการคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ในการทำงานทางการศึกษา หรืองานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 2 ปี สำหรับความพร้อมและความสนใจในด้านการสนับสนุนของหน่วยงาน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับการสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานของตนได้ศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) เพื่อการพัฒนาบุคลากรและการเรียนการสอนในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และยังช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรในขณะที่ศึกษาต่อได้ เนื่องจากเป็นการศึกษาภาคนอกเวลาราชการ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลดี กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่า

ได้พัฒนาสถาบันหน่วยงานมากที่สุด รองลงมาเห็นว่าน่าจะพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพมากขึ้น และเชื่อว่า จะพัฒนาการศึกษาน้อยที่สุด ในด้านที่เกี่ยวกับผลเสีย กลุ่มผู้บริหารส่วนมากมีความเห็นว่า น่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านการสอนที่ไม่เต็มที่ ทำให้นักเรียนประจำเสียหายมากที่สุด รองลงมา ก็เป็นปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่อาจมีปัญหาในตัวบุคลากร ในด้านที่คิดว่าไม่มีผลใด ๆ เลย กลุ่มผู้บริหารส่วนมากมีความเห็นว่าเป็นเพราะหลักสูตรที่เปิดสอนไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน และไม่ได้ใช้เวลาราชการในการเรียน

อาคิส สุรประเสริฐ (2547) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังและผลสำเร็จหลังสำเร็จการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ศึกษากรณีวิทยาลัยการบริการรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตที่เข้ามาเรียนมีแรงจูงใจและคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะได้รับการปรับเปลี่ยนเงินเดือนและตำแหน่งสูงขึ้น หรือมีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาปรับเปลี่ยนเงินเดือนและตำแหน่งสูงขึ้น มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นิสิตได้เงินเดือนสูงขึ้นตามความคาดหวังในระดับที่มียุทธศาสตร์สำคัญทางสถิติ

สิริฉันทน์ สติกรกุล เตชพาหพงษ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการหลักสูตร มหบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ โดยการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด พฤติกรรมการแข่งขัน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้เรียน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน วิเคราะห์โครงสร้างตลาดและพฤติกรรมการแข่งขันของหลักสูตร มหบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ และวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้เรียน เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการของหลักสูตร มหบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจุบันมีหลักสูตร มหบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ เปิดสอนทั้งหมดจำนวน 237 หลักสูตร 32 สาขาวิชา ในสถาบันการศึกษา 70 แห่ง อันได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 39 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 17 แห่ง มหาวิทยาลัยรัฐ 12 แห่ง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและมหาวิทยาลัยในกำกับอย่างละ 1 แห่ง โครงสร้างตลาด หลักสูตร มหบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลาราชการเป็นตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด เพราะมีหลักสูตรเป็นจำนวนมาก แต่ละหลักสูตรแตกต่างกันแต่สามารถทดแทนกันได้ หลักสูตรที่มีการกระจุกตัวต่ำและมีการแข่งขันสูงที่สุด คือ สาขาบริหารการศึกษารวมพฤติกรรมการแข่งขันเป็นการแข่งขันที่ไม่ใช่ด้านราคา มากกว่าด้านราคา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านอาจารย์และบุคลากร และด้านราคา สำหรับแนวทางการจัดการหลักสูตร ผู้บริหารหลักสูตรควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนดังกล่าว

ตอนที่ 3 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียน

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลกระทบของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของภาค นอกเวลาราชการนั้นต้องใช้เวลาออกเหนือจากวันธรรมดาที่ต้องทำงานในหน้าที่ประจำ และมา เรียนในวันหยุดราชการเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารบางส่วนประกอบกับการได้มี โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเบื้องต้นระหว่างกลุ่มนิสิตที่เรียนด้วยกันต่างก็พบว่า นิสิตแต่ละ คนเกิดผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของตนเองไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

ในด้านของการเรียน พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ที่ลึกซึ้งและ สามารถทำวิจัยที่ตรงกับสาขาที่เรียน เพื่อจะได้นำไปปรับใช้กับการทำงานของตนได้ และจาก จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ก็เป็นไปเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดของผู้เรียนในสาขาวิชาต่างๆ ให้มีความลึกซึ้ง โดยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาในลักษณะการ เสาะแสวงหา การค้นคว้า การวิจัย ซึ่งถือเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และ ความก้าวหน้าทางวิชาการ นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผู้นำทางความคิด มีความรู้ ทักษะและความสามารถในระดับสูง มีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งเป็นผู้มี คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้บัณฑิตสมบูรณด้วย “ความเรียง ปัญญาและคุณธรรม” นั่นคือ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในสรรพวิทยาการที่จะอำนวยความสะดวกแก่การ ดำเนินชีวิต มีความรู้ลึกซึ้งในศาสตร์สาขาที่จะถ่ายทอดและวิจัย มีความสามารถใช้ภาษาและ สัญลักษณ์เป็นสื่อแสดงความรู้และความคิด มีความสามารถแปลความคิดออกเป็นการกระทำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความใฝ่รู้ รู้จักรับผิดชอบ ไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อน การตัดสินใจ มีรสนิยมและบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามแบบของวัฒนธรรมไทย มีความภูมิใจ ศรัทธาต่อวิชาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณ

จากจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดไว้หลายด้าน ซึ่งแนวคิดที่นิยม ใช้มากที่สุด และถือว่ามีผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด คือแนวคิดของ บลูมและคณะ(2499 อ้างถึงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2546: 19) ซึ่งได้เสนอผลการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพุทธิพิสัยหรือด้านความรู้ ความคิด(Cognitive Domain) 2) ด้านจิตพิสัยหรือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก(Affective Domain) และ 3) ด้านทักษะพิสัยหรือด้านทักษะการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

3.2 ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน

จากการศึกษาเอกสาร ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการโดยตรง แต่ได้มีผู้ที่ทำการศึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนและปัญหาการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาอยู่บ้าง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมในส่วนที่เกี่ยวข้อง และนำมาสรุปได้ ดังนี้

สุภาพรรณ โคตรจรัส (2524: 193) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสำรวจปัญหาของนิสิตนักศึกษาซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสำรวจปัญหามูเนียร์ ฟอรัมซี ได้ให้ทัศนะว่า สิ่งสำคัญที่มีผลเกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอีกอย่างหนึ่งก็คือ การปรับตัวด้านการเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ควรแก่การสนใจเป็นอันดับแรกคือ ปัญหาด้านการปรับตัวด้านการเรียนนิสิตถึงร้อยละ 89 เห็นว่าตนมีพื้นฐานความรู้ไม่ดีในบางวิชาและไม่ได้ใช้เวลาดูหนังสือหรือศึกษาค้นคว้าเพียงพอ ร้อยละ 85 ที่เสียสมาธิได้ง่ายไม่ค่อยมีสมาธิและร้อยละ 75 ถึงร้อยละ 78 ไม่เคยวางแผนการเรียนหรือการทำงานใด ๆ ล่วงหน้า หรือวางแผนได้ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ฮุสตัน (Houseton, 1971: 157-165 อ้างถึงใน อนงค์ ปิยะกมลานนท์, 2530: 18) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวของนิสิตนักศึกษา พบว่าปัญหาด้านการเรียน เป็นปัญหาที่นิสิตส่วนใหญ่ประสบมากที่สุด และจากการศึกษาของนันทนา รัตนอาภา (2525: 118) ก็มีผลที่สอดคล้องว่านิสิตโดยเฉพาะกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา มีปัญหาส่วนตัวมากกว่ากลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาอย่างมีระดับนัยสำคัญในหมวดการปรับตัวด้านการเรียนเช่นกัน

นอกจากในด้านการเรียนแล้ว ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตก็มีส่วนสำคัญต่อการเรียนและการสำเร็จการศึกษา โดยบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษานั้น จะเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำในด้านการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงปัญหาในด้านต่างๆ ของนิสิต หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยโดยทั่ว ๆ ไปแล้วนอกจากหน้าที่การสอน และการวิจัยแล้วยังมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ซึ่งมีความสำคัญโดยเฉพาะในด้านการทำวิทยานิพนธ์ การช่วยเหลือนิสิตในการแนะแนวทางในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ การช่วยเหลือนิสิตที่ประสบปัญหาและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้ ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนิสิตนักศึกษาจำเป็นต้องพบกันอย่างสม่ำเสมอ มีทัศนคติที่ดี และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพื่อให้นิสิตนักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาโดยเร็ว แต่เนื่องจากคณาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยนั้น มีภาระงานมาก ทั้งด้านการสอน งานบริหาร งานวิจัยที่เป็นของตนเองและที่ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทำให้เป็นปัญหาในด้านเวลาที่จะพบนิสิตพอสมควร

นอกจากนี้ การที่ต้องภาระรับผิดชอบภายในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงินหรือการทำงาน ปัญหาด้านชีวิตส่วนตัว อันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ก็

เป็นปัญหาที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งผลต่อการเรียนของนิสิต รวมทั้งกำหนดความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน ดังที่ อนงค์ ปิยะกมลานนท์ (2529) ที่ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จทางการศึกษา ประกอบด้วยหลายองค์ประกอบ อาทิ จากตัวผู้เรียนเอง เช่น อายุ คะแนนผลสัมฤทธิ์ในระดับที่ผ่านมา องค์ประกอบจากสภาพทางครอบครัว องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพการศึกษาและสิ่งแวดล้อม และปัญหาที่ผู้เรียนประสบ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามระดับของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

นันทนา รัตนอาภา (2528) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลักกำหนดเวลาของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ นิสิตกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา ส่วนใหญ่มาศึกษาโดยลาศึกษาต่อจนทำวิทยานิพนธ์เสร็จหรือจนสำเร็จการศึกษา ในขณะที่กลุ่มที่สำเร็จหลังกำหนดเวลาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มาศึกษาในขณะที่ยังทำงานประจำอยู่โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาหรือลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชาครบหมดแล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์

อนงค์ ปิยะกมลานนท์ (2530) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มผู้ใช้เวลาต่ำสุดและสูงสุดของหลักสูตรในการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า กลุ่มผู้ใช้เวลาต่ำสุดของหลักสูตรส่วนใหญ่ใช้เวลาศึกษาเนื้อหา 3 ภาคเรียน กลุ่มผู้ใช้เวลาสูงสุด ส่วนใหญ่ใช้เวลา ศึกษาเนื้อหา 4 ภาคเรียน ตัวแปรจำแนกที่สำคัญของแต่ละกลุ่มพบว่า ในกลุ่มผู้ใช้เวลาต่ำสุด มีปัญหาความวิตกกังวล ปัญหาความเป็นกันเองของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนกลุ่มที่ใช้เวลาสูงสุด พบว่ามีปัญหาเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ปัญหาความรู้สึกเบื่อหน่ายท้อแท้ ปัญหาวิธีการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา และปัญหาสมาธิในการเรียน นอกจากนี้พบว่านิสิตยังมีปัญหาด้านการเงิน และภาวะรับผิดชอบในครอบครัวด้วย

สมพร รุ่งเรืองกลกิจ (2531) ได้ศึกษาเรื่องการใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน เพื่อลดปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยเพื่อนต่อการลดปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผลการวิจัยปรากฏว่าปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนลดลงต่ำกว่าก่อนการทดลอง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนมีปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยน้อยกว่ากลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับการศึกษา ผลกระทบที่มีต่อการเรียน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของจุดมุ่งหมาย การศึกษาของบลูมและคณะ ร่วมกับจุดมุ่งหมายการผลิตบัณฑิตศึกษาของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำมาปรับให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการศึกษา และในการศึกษาผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนที่มีต่อการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การมีความรู้อย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขาที่เรียน และ การทำวิจัย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และสัญลักษณ์เป็นสื่อแสดงความรู้และความคิด ความสามารถ ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ

2. ด้านจิตพิสัย หมายถึง ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน การมีเจตคติที่ดี ต่อการเรียน และต่อผู้สอน การรู้จักไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีความภูมิใจในสถาบัน เห็นคุณค่าในสาขาวิชาที่เรียน มีความภูมิใจและ ศรัทธาต่อวิชาชีพ

3. ด้านทักษะพิสัย หมายถึง พฤติกรรมแสดงความรู้ การใช้เวลาในการศึกษา ค้นคว้า มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การปรับตัวด้านการเรียน สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การศึกษา ความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานวิจัย ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการทำงาน

ตอนที่ 4 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

4.1 การปฏิบัติงาน

4.1.1 ความหมายของการปฏิบัติงาน

เบญจรัตน์ เดชนุวัฒน์ชัย (2541: 16) กล่าวว่า การปฏิบัติงาน หมายถึง ปริมาณ คุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความพยายามในการทำงาน และผลผลิตของงานและปัจจัยด้านอื่นๆ ของบุคคลที่ทำงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายของบุคคล กลุ่ม องค์กรหรือหน่วยงาน

เวเธอร์และเดวิส (Werther และ devis, 1989) กล่าวว่า การปฏิบัติงานเป็น กระบวนการทำงานภายในองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ และมีการประเมินค่าการปฏิบัติงานของ บุคคลในองค์กร

เชอเมอฮอร์นและออสบอร์น (Scherhorn และ Osborn, 1991: 59) กล่าวว่า การปฏิบัติงานหมายถึง ปริมาณและคุณภาพของการทำงานให้สำเร็จของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กร

สตีแยส์ (Steers, 1991: 164) กล่าวว่า การปฏิบัติงาน หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลทำงานสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และรวมถึงผลผลิตของงานปัจจัยในด้านอื่นๆด้วย

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานอย่างเป็นกระบวนการเพื่อมุ่งให้เกิดความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายของบุคคลและองค์กรทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

4.1.2 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในการประกอบกิจการใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นองค์กรของทางราชการหรือหน่วยงานเอกชน จะมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเสมอ ซึ่งวัตถุประสงค์จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของหน่วยงาน แต่จะมีวัตถุประสงค์ที่เหมือนกันในลักษณะหนึ่งก็คือมุ่งให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานและให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ สำหรับวัตถุประสงค์ของการวัดผลการปฏิบัติงาน คือเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนในการทำงาน เพื่อพิจารณาเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้ปฏิบัติงาน ด้วยการเลื่อนตำแหน่ง หรือโยกย้ายงาน เพื่อวัดค่าของการปฏิบัติงานของพนักงาน อันเป็นตัวชี้บอกว่าพนักงานนั้นควรจะปฏิบัติงานนั้น ต่อไปนี้ในองค์กรหรือไม่ เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อยของพนักงาน และได้ส่งเสริมให้ได้ประโยชน์จากจุดเด่นและแก้ไขในจุดด้อยต่อไป และวิโรจน์ สารตะนะ (2546) ได้ให้ความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดีนั้น ต้องเป็นไปเพื่อให้ผู้ถูกประเมินได้รับการกระตุ้นเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น และจะต้องสร้างระบบการประเมินแบบยึดหลักคุณธรรม (merit rating system) มาตรฐานการปฏิบัติงานควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงาน การศึกษาเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน สามารถวัดผลการปฏิบัติงานหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการตัดสินใจประสิทธิภาพขององค์กร และยังเป็นการประเมินประสิทธิผลการทำงานของบุคคลในองค์กรอีกด้วย การประเมินผล การปฏิบัติงานสามารถดำเนินการเป็นกระบวนการอย่างเป็นทางการ และจุดประสงค์ในการประเมินผล การปฏิบัติงาน เพื่อได้ทราบประสิทธิผลการทำงาน และนำไปปรับปรุง การปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ เฮนเดอร์สัน (Henderson, 1984 อ้างถึงใน เบญจรัตน์ เดชานุวัฒน์ ชัย, 2541: 17) ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานว่า เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการให้ค่าตอบแทน การจัดฝึกอบรม การพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน การตั้งเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคล การตัดสินใจเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย การให้พ้นจากงาน และเป็นการวางแผนกำลังคนในองค์กรการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลอีกด้วย

4.1.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

เนื่องจากการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน สภาพของหน่วยงาน นโยบายของหน่วยงาน และอาจมีปัจจัยอื่นๆ ประกอบ จึงไม่สามารถใช้เกณฑ์เพียงอย่างเดียวหนึ่งสำหรับประเมินผลการปฏิบัติงานได้ แต่ก็มีผู้เสนอแนะเกณฑ์สำหรับใช้พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ ดังนี้

ประทุม ฤกษ์กลาง (2538: 14) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน สามารถวัดได้ 8 ด้าน คือ ปริมาณงาน คุณภาพงาน ความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ คุณลักษณะประจำตัว ความร่วมมือ ความน่าไว้วางใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผลการปฏิบัติงานโดยรวม

อับเดล ฮาลิม (Abdel-Halim, 1980: 335-347 อ้างถึงใน เบญจรัตน์ เดชนวิวัฒน์ ชัย, 2541: 18) ได้ใช้เกณฑ์ในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยวัดจาก คุณภาพของการทำงาน ปริมาณความพยายามในการทำงาน ผลผลิตของงาน ความเร็วในการทำงาน และการปฏิบัติงานโดยรวม

4.2 การปฏิบัติงานของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ จะเป็นลักษณะการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วทั้งสิ้น ว่าสามารถปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานมากน้อยเพียงใด แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาผลการปฏิบัติงานของนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ในภาคนอกเวลาราชการว่ามีลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจหรือไม่ หรือมีปัญหาคืออุปสรรคใดๆ เกิดขึ้นบ้างระหว่างที่นิสิตกำลังศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเฉพาะส่วนที่มีผู้ได้ศึกษาไว้แล้ว และมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้วิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางสำหรับศึกษาต่อไป

จากการศึกษาของ กานดา ลือสุทธิวิบูลย์ (2523: 62-64) พบว่า ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตในทัศนะของตนเองโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ยกเว้นในด้านความรู้ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่พอใช้ ส่วนในทัศนะของผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าในทัศนะของมหาบัณฑิต ผลการปฏิบัติงานทุกด้านของมหาบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีกับมหาบัณฑิตที่มีผลการเรียนพอใช้ ไม่มีความแตกต่างกัน มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับขณะศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตเพียงพอทุกด้าน ไม่มีรายวิชาใดที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และภาควิชาควรเพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยและควรเน้นการฝึกปฏิบัติ

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะ มหาบัณฑิตส่วนมากเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน ไม่สนใจ ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย ส่วนผู้บังคับบัญชาได้เสนอแนะให้ภาควิชาส่งเสริม การวิจัยให้มากขึ้น รวมทั้งต้องการให้มีการอบรมมหาบัณฑิตให้มีความรู้และกระตือรือร้นที่จะ ทำงานวิจัย

สำหรับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงานนั้น ลดาพร วรรณรัฐ (2524: 75-77) กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่ทำงานตรงตาม สาขาวิชาที่เรียน ก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่และ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ การศึกษาระดับปริญญาโทไปใช้ได้มาก

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

กานดา ลือสุทธิวิบูลย์ (2523) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของ มหาบัณฑิตทางการศึกษาระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและ ผู้บังคับบัญชา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทางการศึกษาระดับปริญญาโท ที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถพิเศษ ความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติหน้าที่บุคลิกภาพของนักวิจัย ทักษะติดต่อวิชาชีพและมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตในทัศนะของตนเองโดย เฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ยกเว้นในด้านความรู้ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์ อยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่พอใช้ ผลการปฏิบัติงานในทัศนะของมหาบัณฑิตที่ได้เกียรตินิยม เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีกับมหาบัณฑิตที่ไม่ได้เกียรตินิยม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นในด้านบุคลิกภาพของนักวิจัย มหาบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยมเห็นว่า ตน อยู่ในเกณฑ์สูงกว่ามหาบัณฑิตที่ไม่ได้เกียรตินิยมอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนในทัศนะของ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าในทัศนะของ มหาบัณฑิต ผลการปฏิบัติงานทุกด้านของมหาบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีกับมหาบัณฑิตที่มีผลการ เรียนพอใช้ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของผู้บังคับบัญชาที่มีผล ต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีกับที่มีผลการเรียนพอใช้ ผลการปฏิบัติงานของ มหาบัณฑิตทุกสาขาวิชา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นในด้านบุคลิกภาพของนักวิจัย พบว่า ผลการปฏิบัติงานในทัศนะของมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษาอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าผล การปฏิบัติงานในทัศนะของมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญ มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับขณะศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหา บัณฑิตเพียงพอทุกด้าน ไม่มีรายวิชาใดที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานแต่อย่างใดก็ตาม

ภาคีวิชาควรเพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยและควรเน้นการฝึกปฏิบัติด้วย ปัญหาและข้อเสนอแนะ มหาบัณฑิตส่วนมากเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน ไม่สนใจ ไม่เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการวิจัย ส่วนผู้บังคับบัญชาได้เสนอแนะให้ภาคีวิชาส่งเสริมการวิจัยให้มากขึ้น รวมทั้งต้องการให้มีการอบรมมหาบัณฑิตให้มีความรู้และกระตือรือร้นที่จะทำงานวิจัย

จันทนา แสสุวรรณ (2523) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานของมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 108 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ สำเร็จปริญญาบัณฑิตสาขาพลศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มอายุที่มีจำนวนมหาบัณฑิตมากที่สุด คือ 30-35 ปี มหาบัณฑิตทำหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์มากที่สุด และส่วนใหญ่ทำงานในสังกัดพลศึกษา เหตุจูงใจที่ทำให้มหาบัณฑิตทำหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์มากที่สุด และส่วนใหญ่ทำงานในสังกัดพลศึกษา เหตุจูงใจที่ทำให้มหาบัณฑิตไปศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด คือ ต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ในด้านความรู้และประสบการณ์ ด้านต่าง ๆ ที่นำไปใช้ในการทำงานนั้น พบว่า ความรู้ด้านการสอนและการวัดผลใช้ในระดับมากที่สุด ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรใช้มากเป็นบางอย่าง ส่วนด้านบริหารการนิเทศ (สถานที่และอุปกรณ์) ใช้ในระดับปานกลาง ผลงานทางวิชาการของมหาบัณฑิตที่มากที่สุดคือ การจัดหรือร่วมจัดประชุมสัมมนาวิชาการ นอกจากนั้นก็มีผลงานด้านอื่น ๆ เช่น การเขียนตำราการวิจัย การเขียนบทความ และการปรับปรุงหลักสูตร มหาบัณฑิตเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพมากกว่าสมาคมอื่น ๆ (และมีโครงการพัฒนาวิชาชีพหลายด้าน) มหาบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชา วิธีสอน และผู้สอนให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรงมากที่สุด

ลดดาพร วรวิรัฐ (2524) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตครุศาสตร์ เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงานของมหาบัณฑิตครุศาสตร์ตลอดจนเปรียบเทียบการประเมินผลตนเองกับการประเมินโดยผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย มหาบัณฑิตครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 674 คน และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน ก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท มหาบัณฑิตส่วนใหญ่พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ การศึกษาระดับปริญญาโทไปใช้ได้มาก ปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ เนื่องจากมีงานที่รับผิดชอบมากเกินไป ไม่พอใจระบบการบริหารงาน ขาดความเสมอภาคใน

หน่วยงาน ขาดงบประมาณ มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.26 เห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ประเมินผลตนเองด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคล้ายคลึงกับผู้บังคับบัญชาของ มหาบัณฑิตประเมินผลมหาบัณฑิต

สร้อยทอง ศิริมงคล (2528) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2517-2527 สาขาวิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่ามหาบัณฑิตทำงานสังกัดกระทรวงการศึกษามากที่สุด มหาบัณฑิต ให้บริการทางวิชาการ โดยเป็นวิทยากรและผู้บรรยาย ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานของ มหาบัณฑิตอยู่ในระดับสูง ปัญหาที่พบคือ มหาบัณฑิตมีงานพิเศษมากเกินไป

เชวง ชื่นประโคน (2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท ตาม การรับรู้ของครู ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 808 คน พบว่าลักษณะที่สำคัญที่ส่งเสริมให้ครูมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรู้และความสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ของตน ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง ไม่ วางอำนาจ ถือว่าการสอนเป็นหน้าที่หลัก รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ปฏิบัติงานให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ และมีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส นอกจากนี้ยังพบว่าตัวประกอบที่สัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูด้านขวัญและความพึงพอใจในการทำงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสวัสดิการและด้านสุขภาพอนามัย สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 32.82 , 5.08 , 2.10 , 1.32 และ 0.86 ตามลำดับ

กมลพร บัณฑิตยานนท์ และพรทิพย์ ศิริสมบุญธวัช (2534) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตภาควิชามัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองและ ผู้บังคับบัญชาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวการณ์ทำงานในปัจจุบันของมหาบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต 4 ด้าน คือ การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และทัศนคติต่อวิชาชีพ ตามการประเมินโดยตนเอง และ ผู้บังคับบัญชา และเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตตามการรับรู้ของ ตนเอง และผู้บังคับบัญชาในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นทั้ง 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่คือ การเข้ารับการอบรมทางวิชาการ หรือดูงานภายในประเทศ และการ ผลิตเอกสารประกอบการสอน มหาบัณฑิตประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทุกด้านของ

ตนเองอยู่ในระดับดี ส่วนผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับดี และในด้านการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและทัศนคติต่อวิชาชีพ ในระดับดีมาก ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทุกด้านของมหาบัณฑิตสูงกว่าที่มหาบัณฑิตประเมินตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจรัตน์ เดชนุวัฒน์ชัย (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความผูกพันต่อองค์กรและการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของความผูกพันต่อองค์กรและการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรความผูกพันต่อองค์กรได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรความพึงพอใจในงานจากปัจจัยภายนอก และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บังคับบัญชา และได้รับอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยบุคคล ปัจจัยองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรการปฏิบัติงาน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรความผูกพันต่อองค์กร และได้รับอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรความพึงพอใจในงานจากปัจจัยภายใน พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ปัจจัยบุคคล และปัจจัยองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรพงษ์ ภิโยภภาพ (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมที่มีระบบการบริหารที่ดี จำนวน 6 โรงงาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านระเบียบวินัยเป็นด้านที่แสดงออกถึงความมีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีที่สุด รองลงมาเป็นด้านการใช้ทรัพยากรของบริษัท การมาทำงาน การตรงต่อเวลา การประสานงาน การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ด้านความรู้ในงานและความสามารถในการเรียนรู้ตามลำดับ

ธนาภรณ์ สีสूरียาพร (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กรณีศึกษา พนักงานบริษัท เอส. แอล. พาราว่าด จำกัด พบว่า พนักงานมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ในด้าน ค่าใช้จ่ายและวิธีในการปฏิบัติงาน ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพงาน ด้านเวลาที่ใช้ในการทำงาน และด้านปริมาณงาน นอกจากนี้พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน มีประสิทธิภาพในการทำงานด้านคุณภาพงาน ปริมาณงาน ด้านเวลาที่ใช้ในการทำงานและด้านค่าใช้จ่ายตลอดจนวิธีในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เคลเลอร์ (Keller, 1977: 1295-A อ้างถึงใน กมลพร บัณฑิตยานนท์และพรทิพย์ ศิริสมบุญธวัช, 2534: 19) ได้ทำการวิจัยเพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเคนตักกี (University of Kentucky) ระหว่างปี ค.ศ. 1975-1976 โดย

ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพครูในมลรัฐเคนตักกี พบว่าความสามารถในการสอนของผู้สำเร็จการศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน และพบว่ากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนต่ำ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่างกันพบว่า มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

สำหรับการศึกษา ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของ ประทุม ฤกษ์กลาง ซึ่งพัฒนาแนวคิดมาจากสตีเยร์ (Steers, 1981: 406-407 อ้างถึงใน ประทุม ฤกษ์กลาง, 2538: 99) ซึ่งผู้วิจัยยังคงประเด็นหลักในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 8 ด้านไว้ และได้เพิ่มเกี่ยวกับรายละเอียด ตัวชี้วัด แล้วนำมาปรับให้มีความชัดเจน และเหมาะสมกับการศึกษามากขึ้น และสำหรับการศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ปริมาณงาน หมายถึง จำนวนภาระงานที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จจุล่งตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จจุล่งตามระยะเวลา
2. คุณภาพของงาน หมายถึง ผลงานมีความถูกต้อง แม่นยำสำเร็จจุล่งตามเวลา มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสมบูรณ์ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด และไม่เกิดปัญหาภายหลัง
3. ความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ใช้ความรู้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีความรอบรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวิธีการ เทคนิค ตลอดจนมีความชำนาญในหน้าที่ที่ปฏิบัติหรืองานที่เกี่ยวข้อง
4. คุณลักษณะประจำตัว หมายถึง ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน บุคลิกลักษณะการเข้าสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ภาวะผู้นำ ความเชื่อมั่นในตัวเอง มีทักษะในการสื่อสาร มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
5. ความร่วมมือ หมายถึง มีความเต็มใจและสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการในหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานตามที่กำหนด
6. ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับ มีความรับผิดชอบ มีวินัยในการปฏิบัติงาน ตรงต่อเวลา มีความรอบคอบ ตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน มีทักษะการจัดการ รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และต่อองค์กร

7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง มีความกระตือรือร้นในการแสวงหา ความรู้และวิธีการใหม่ๆ รวมทั้งความสามารถในการประยุกต์ ความรู้ ความคิด และ ประสบการณ์จากการเรียนมาพัฒนา

8. ผลการปฏิบัติงานโดยรวม หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม

ตอนที่ 5 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

5.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต

ได้มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ค่อนข้างหลากหลาย ซึ่ง โรมเมย์และ บราวน์ (Romney และ Brown, 1994 อ้างถึงใน วิคนี ศิลตระกุล, 2541: 41-45) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิต เป็นแนวคิดที่อยากจะนิยามให้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นสากลได้ เนื่องจาก เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจที่บรรยายหรือตีความด้วยภาษาที่แตกต่างกัน มีหลากหลายมุมมอง ขึ้นอยู่กับคุณค่าที่แฝงอยู่ มักถูกกำหนดค่าโดยบุคคลชนชั้นกลางของสังคมนั้นๆ รวมทั้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการของจิตใจ ซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลขององค์ประกอบต่าง ๆ กัน แต่ก็ได้มีผู้ให้คำอธิบายความหมายของคุณภาพชีวิต ไว้ ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545: 45) ให้ความหมายคุณภาพชีวิตว่า ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ คุณภาพ หมายถึง ลักษณะความดี ลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ และ ชีวิต หมายถึง ความเป็นอยู่ สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดี

พรพรรณ ศรีทอง (2533: 24) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตหมายถึง สภาพการดำรงชีวิตของบุคคลในระดับมหภาคและระดับจุลภาค ที่ได้รับการสนองตอบความต้องการด้านร่างกาย และ จิตใจ ที่ทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกพึงพอใจ

อัจฉรา นวจินดา และชวีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ (2534: 13) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตของบุคคล หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดจากการได้ตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างเพียงพอให้เกิดการมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี

จารุพร นิติพจน์ (2539: 9) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

วิกนี ศิลตระกุล (2541: 47) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่ดี ที่น่าพอใจ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะการมีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของชีวิตอย่าง

พอเพียง มีชีวิตครอบครัวที่สงบสุข มีความมั่นคง ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน มีการศึกษา สามารถพึ่งตนเองได้ และมีชีวิตที่สงบสุขตามอัธยาศัย

วรรณภา กุมารจันทร์ (2543: 9) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การรับรู้ความพึงพอใจและการรับรู้สถานะด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคลในการดำรงชีวิตในสังคม

นิศารัตน์ ศิลปะเดช (2543: 65) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพการดำรงชีวิตที่บุคคลเกิดความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเนื่องมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

ลิว (Liu, 1975: 1) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การเป็นอยู่ที่ดีของคน และสิ่งแวดล้อมตามสภาพทั่วไป โดยในด้านบุคคล จะแสดงออกในรูปของความต้องการ เมื่อได้รับการตอบสนองแล้วจะทำให้บุคคลนั้นมีความสุข มีความพึงพอใจ ในด้านสังคมและสภาพแวดล้อม การมีชีวิตอย่างมีคุณภาพต้องไม่เป็นภาระหรือก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม

จอร์จ และเบียร์สัน (George และ Bearson, 1980: 89) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง มิติของการมีชีวิตที่ดี ซึ่งประกอบด้วย ความสุข ความพอใจในชีวิต ความนับถือตนเอง สุขภาพ และสภาพการทำงานของร่างกาย และสภาวะทางเศรษฐกิจที่ดี

ฟลานาแกน (Flanagan, 1982: 172) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย ความสุขสบายด้านร่างกาย และองค์ประกอบในการดำเนินชีวิต การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมีกิจกรรมทางสังคม มีการพัฒนาตนเองและความรู้สึกภูมิใจ มีการพักผ่อนหย่อนใจหรือนันทนาการ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดและเป็นความต้องการพื้นฐานของบุคคลที่ควรได้รับการตอบสนอง

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไปของบุคคล ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย อารมณ์จิตใจ และสังคม เป็นชีวิตที่มีคุณภาพ โดยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัวได้ และทำให้บุคคลนั้นมีความสุข ความพึงพอใจ ไม่เป็นภาระหรือเกิดปัญหาต่อสังคม

5.2 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดว่า การวัดคุณภาพชีวิตนั้นควรมีองค์ประกอบใดบ้าง โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ดังนี้

นิพนธ์ คันธเสวี (2523: 6-7) ได้จำแนกองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย ได้แก่ ปัจจัย 4 พลังงาน การออกกำลังกาย สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัวและในการประกอบอาชีพ

2. ด้านอารมณ์ ได้แก่ การพักผ่อนหย่อนใจที่มีประโยชน์ ความนิยมชมชอบในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัว ในชุมชน ความรัก และการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

3. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่บริสุทธิ์ สะอาดเป็นระเบียบ ปราศจากมลภาวะ มีทรัพยากรที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต และการคมนาคมที่สะดวก

4. ด้านสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ โอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นธรรมด้านรายได้และสังคม ความร่วมมือร่วมใจในสังคม

5. ด้านจิตใจ ได้แก่ การมีคุณธรรมในส่วนตัวและสังคม

6. ด้านความคิด ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ชีวิต และชุมชน การศึกษาวิชาชีพ ความสามารถในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง การเป็นที่ยอมรับ การมีเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม

พินิจฐา พานิชชาชีวะกุล (2537) ได้แบ่งองค์ประกอบคุณภาพชีวิตไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน หมายถึง ความสามารถทางกายภาพและความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในชุมชน รวมทั้งความพึงพอใจในความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน

2. ด้านสุขภาพกาย หมายถึง การมีสุขภาพสมบูรณ์ ปราศจากการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ โรคเรื้อรัง และความพึงพอใจในสุขภาพกาย

3. ด้านสุขภาพจิต หมายถึง การมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ปราศจากการรบกวนจากสภาพจิตเสื่อม ภาวะซึมเศร้า ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกกังวล ความรู้สึกเหงา ความรู้สึกไร้ค่า ความรู้สึกไม่อยากทำอะไร ความรู้สึกอยากร้องไห้ ความรู้สึกหมดกำลังใจและสิ้นหวัง

4. ด้านสภาพสังคม หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม ซึ่งได้แก่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว สัมพันธภาพกับเพื่อนบ้าน สัมพันธภาพกับพี่น้อง การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และความพึงพอใจในสภาพสังคม

5. ด้านสภาพเศรษฐกิจ หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ สภาพการเงินในรอบหนึ่งเดือน สภาพการเงินในรอบปี การมีทรัพย์สินอื่นๆ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จากการลงทุนและการออมทรัพย์ และความพึงพอใจในสภาพเศรษฐกิจ

6. ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดี ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ความสะอาดภายในบ้าน ความปลอดภัยในหมู่บ้านและในบ้าน การรับรู้ข่าวสารและการพัฒนาตนเอง บริการสวัสดิการในชุมชน นันทนาการในชุมชนและความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม

รณรุทธิ์ บุตรแสนคม (2540) ได้จำแนกองค์ประกอบคุณภาพชีวิตเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ ลักษณะที่อยู่อาศัย มีความปลอดภัย มีน้ำบริโภคอย่างพอเพียง มีห้องเป็นสัดส่วนและเพียงพอต่อการทำกิจกรรมต่างๆ
2. ด้านสังคม ได้แก่ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยความช่วยเหลือ เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน การแสดงออกความรู้สึกพร้อมด้วยเมื่อสมาชิกในครอบครัวได้รับความทุกข์หรือความสุข
3. ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ การมีสุขภาพที่ดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
4. ด้านนันทนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัว และชุมชน ได้แก่ การดูโทรทัศน์ การฟังเพลง การออกกำลังกาย การออกไปเที่ยวนอกบ้าน เป็นต้น
5. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ได้แก่ ความรู้สึกยอมรับคุณค่า หรือภาพพจน์ของตนเอง ความเชื่อและมั่นใจในคุณค่าของตน

แคมเบล (Campbell, 1972: 51) ได้แบ่งองค์ประกอบคุณภาพชีวิตเป็น 3 ด้าน คือด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา

สตอกเดลและลิว (Stockdale, 1972; Liu, 1975) ได้แบ่ง องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต เป็น 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบทางด้านกายภาพ ได้แก่ ความต้องการทางด้านวัตถุ การบริการทางด้านสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ องค์ประกอบที่สอง คือ องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เป็นกลไกภายในจิตใจ ซึ่งช่วยให้มนุษย์เกิดความรู้สึกอึดอิมใจ ได้แก่ ความมีศักดิ์ศรี ความพึงพอใจ ความสามารถในการสร้างสรรค์และความรู้สึกที่ตนเองเป็นที่รักของคนอื่น

องค์การอนามัยโลก (The WHOQOL Group, 1994: 41-57) ได้แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสุขภาพกาย ได้แก่ การมีพลังกำลัง การเหนื่อยล้า ความเจ็บปวด ความไม่สบาย การนอนหลับและการพักผ่อน
2. ด้านสภาพจิตใจ ได้แก่ ร่างกายและบุคลิกภาพ ความรู้สึกด้านบวก ด้านลบ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกนึกคิด การเรียนรู้ ความทรงจำและการมีสมาธิ

3. ด้านระดับของการพึ่งพาตนเอง ได้แก่ การเคลื่อนไหว การปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน การพึ่งพาด้านการแพทย์ ความสามารถในการทำงาน

4. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การปฏิบัติกิจกรรมทางเพศ

5. ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความมั่นคงทางการเงิน ความเป็นอิสระ ความปลอดภัยทางกาย และความมั่นคง สวัสดิการทางสุขภาพและสังคม สิ่งแวดล้อมในบ้าน การมีโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารต่างๆ โอกาสพักผ่อนหย่อนใจ การมีเวลาว่าง การมีมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม

6. ด้านจิตวิญญาณ ศาสนา ความเชื่อส่วนบุคคล

จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปเป็นตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบคุณภาพชีวิต

ผู้ศึกษา	องค์ประกอบคุณภาพชีวิต					
	กาย	อารมณ์	สภาพแวดล้อม	จิตใจ	สังคม	อื่นๆ
1.นิพนธ์	√	√	√	√		วัฒนธรรม ,ความคิด
2.พนิชฐา	√		√	√	√	การทำกิจกรรมประจำวัน ,เศรษฐกิจ
3.รณรุทธิ์	√		√	√	√	นันทนาการ, มีคุณค่าในตนเอง
4.แคมเบล			√	√	√	
5.สตอกเดล,ลิว		√	√	√	√	
6.องค์การอนามัยโลก	√		√	√	√	การพึ่งตนเอง, จิตวิญญาณ

จากตาราง พบว่า คุณภาพชีวิตมีองค์ประกอบ 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านจิตใจ และด้านสังคม นอกจากนี้ ยังมีส่วนที่แตกต่างกันแล้วแต่บริบทที่ต้องการศึกษา เช่น ด้านวัฒนธรรม ด้านความคิด ด้านเศรษฐกิจ ด้านความเชื่อจิตวิญญาณ เป็นต้น

5.3 คุณภาพชีวิตของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษา แต่ยังไม่พบว่าการศึกษเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการโดยตรง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องมาพอสรุปได้ ดังนี้

จากการศึกษาของ ภาวนา ใจประสาน (2534: 170-171) ได้ศึกษาเรื่องการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาโดยส่วนรวมแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา พบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

สำหรับคุณภาพชีวิตส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น พบว่าความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ทั้งทางบวกและทางลบ อันเป็นผลมาจากความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ มีผลต่อการเรียนค่อนข้างมาก จากการศึกษาของ สุภาพรพรณ โคตรจรัส (2524: 193) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 86 กังวลเกี่ยวกับการสอบ และร้อยละ 76 กลัวความล้มเหลวและกลัวสอบตก สอดคล้องกับการศึกษาของ คาน (Khan, 1969: 216-221) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านอารมณ์ (Affective Factors) กับความสำเร็จในการเรียนโดยพบว่า องค์ประกอบหลายประการที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญคือ ทศนคติต่อครู ความสนใจวิชาการ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล ความต้องการความสำเร็จ และแรงจูงใจทางวิชาการ นอกจากนี้ยังพบว่า กว่าร้อยละ 50 ของนิสิตที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและไปรับบริการทางสุขภาพจิตจากจิตแพทย์ หรืออาจารย์แนะแนวประสบปัญหาที่มีต่อผลการเรียนซึ่งได้แก่ มีความวิตกกังวล ซึมเศร้า กลัวความล้มเหลว ขาดแรงจูงใจและมีความรู้สึกด้อยค่า

จะเห็นว่า ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความต้องการความสำเร็จ ความกลัวสอบตกและกลัวความล้มเหลว เหล่านี้ล้วนเกิดจากอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และมีผลกระทบต่อนิสิตทั้งสิ้น ดังจะเห็นได้จาก การศึกษาของ นันทนา รัตนอาภา (2525: 118) ที่พบว่า นิสิตที่สำเร็จหลังกำหนดเวลามักจะมีปัญหาส่วนตัวในหมวดปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองมากกว่านิสิตที่สำเร็จตามกำหนดเวลา และศูนย์แนะแนวภาคจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อ้างถึงใน สุภาพรพรณ โคตรจรัส, 2524: 22) ได้

รายงานผลว่า ระหว่างปีการศึกษา 2517-2519 นิสิตที่มาใช้บริการให้คำปรึกษาร้อยละ 41.38 มี ปัญหาด้านส่วนตัวและสังคม ได้แก่ มีปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์ไม่มีความมั่นใจในตนเอง วิตกกังวล ตั้งความหวังไว้สูงเกินกว่าความสามารถที่แท้จริง รวมถึงการไม่มีเพื่อนชობอยู่คนเดียว

นอกจากนี้ ศศิพินต์ ทรงสัจย์ (2542: 47) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ตัวแปรเพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และต่อมา วิภูสนา สาคริตชานันท์ (2545: 52) ได้ศึกษาพบว่า การพอใจในตนเองที่ตนเองศึกษาทำให้นักศึกษารู้สึกว่าการเรียนดี มีความสุขกับการเรียนและการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตด้านการเรียน

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

ภาวนา ใจประสาน (2534) ได้ศึกษาเรื่องการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาโดยส่วนรวมแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา พบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรเทพ มนตร์วีชรินทร์ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การสำรวจคุณภาพชีวิต และความต้องการด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 450 คน พบว่า คุณภาพชีวิตที่ผู้สูงอายุรับรู้ว่าอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านคุณธรรม ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านสังคม และระดับพอใช้ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สุขภาพ

อนามัย สติปัญญา และสังคมระดับปานกลาง ส่วนด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย และผู้สูงอายุที่มีภูมิหลังต่างกันมีคุณภาพชีวิตต่างกัน และมีความต้องการด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตต่างกัน สำหรับแนวทางจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตนั้น ควรจัดในด้านข่าวสารข้อมูลมากที่สุด รองลงมาเป็นกิจกรรมด้านการฝึกทักษะและกิจกรรมด้านความรู้พื้นฐาน

จากการศึกษา จะเห็นได้ว่ามีผู้ให้ความหมายและองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตต่าง ๆ กันรวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้หลากหลาย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำมาจากองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสุขภาพกาย หมายถึง การมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง การมีพลังกำลัง ปราศจากการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยต่างๆ รวมถึงโรคเรื้อรัง การเหนื่อยล้า การได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการและตรงเวลา มีการนอนหลับและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ตลอดจนมีเวลาในการออกกำลังกายได้อย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ หมายถึง การมีสภาวะทางอารมณ์ที่เป็นปกติซึ่งประกอบด้วยความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง ความมั่นใจในตนเองในการดำรงชีวิต กล้าตัดสินใจ มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจน รวมทั้งการมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ปราศจากการรบกวนจากภาวะซึมเศร้า ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกวิตกกังวลมากเกินไป ความรู้สึกเหงา ความรู้สึกไร้ค่า ไม่มีความสุข ความคับข้องใจ ความรู้สึกว่าต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบ ความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้ สิ้นหวังในชีวิต

3. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่สะอาด บริสุทธิ์ สภาพที่พักอาศัยไม่แออัด ปราศจากมลภาวะทางเสียง ทางน้ำและทางอากาศ มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความสะดวกในการเดินทาง และมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารต่างๆ

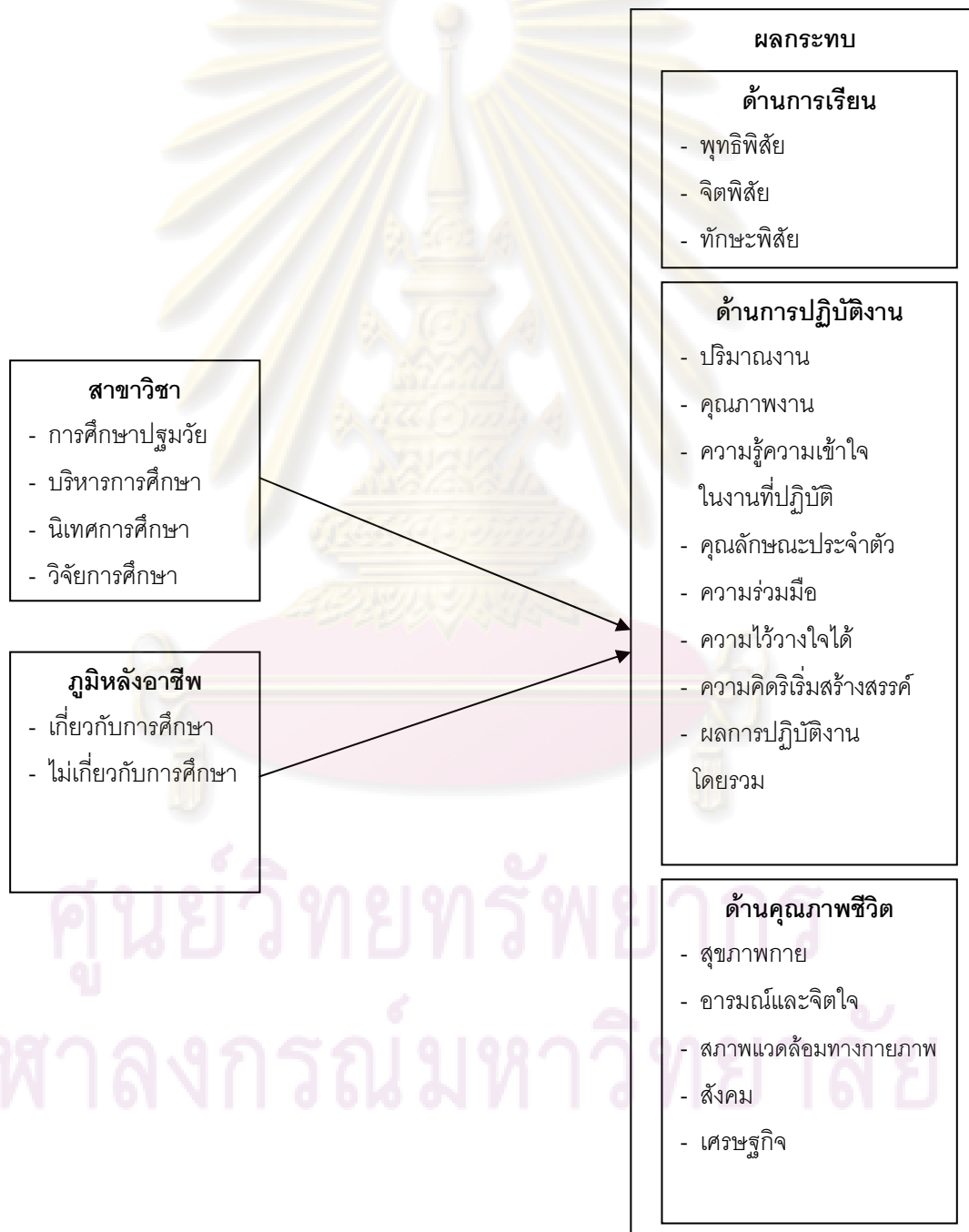
4. ด้านสังคม หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว เพื่อน อาจารย์และคนอื่นๆ การให้ความช่วยเหลือและการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมทางศาสนา การมีเวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ ตลอดจนมีความสุขกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

5. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและรายจ่ายในรอบเดือน รายจ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายในการมาเรียน การมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอในแต่ละ

เดือน การเก็บออม การมีหนี้สิน ความช่วยเหลือด้านการเงินจากครอบครัว เพื่อน และสถาบันการเงินอื่นๆ

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตของนิสิต และเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ระหว่างนิสิตที่เรียนต่าง สาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้างานของนิสิต และคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 นิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนในภาคต้นของปีการศึกษา 2551 ใน 4 สาขาวิชาที่เปิดหลักสูตรนอกเวลาราชการ ได้แก่ สาขาการศึกษาปฐมวัย สาขาบริหารการศึกษา สาขานิเทศการศึกษาและสาขาวิจัยการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอข้อมูลจำนวน นิสิตจากงานหลักสูตรและการสอนของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ได้จำนวน นิสิต แบ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 93 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน รวมจำนวน 213 คน

1.2 หัวหน้างานของนิสิต ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาขั้นต้น และเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตโดยตรง จำนวนทั้งสิ้น 213 คน โดยข้อมูลของ หัวหน้างานนิสิตนั้น นิสิตจะเป็นผู้ให้ข้อมูลโดยตรงจากการตอบในแบบสอบถาม และเพื่อลด ปัญหาจากการให้ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ซึ่งจะทำให้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ผู้วิจัยจึง ได้ติดต่อธุรการของแต่ละภาควิชา เพื่อขอข้อมูลของนิสิตที่เรียนภาคนอกเวลาราชการ เช่น ชื่อ เบอร์โทรศัพท์ สถานที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งใน 4 สาขาวิชานั้น ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาก่อนข้างครบ ขาด เพียงข้อมูลของนิสิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 และ สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ชั้นปีที่ 2 เท่านั้น ผู้วิจัยจึงติดต่อประสานงานจากหัวหน้านิสิตของแต่ละสาขาโดยตรง

1.3 คณาจารย์ ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ

และเป็นอาจารย์ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ/หรือ มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา อย่างน้อย 2 ปี ขึ้นไป โดยข้อมูลที่ได้จากภูการภาควิชา พบว่า ในสาขาการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 5 ท่าน สาขาวิชาบริหารการศึกษา มีจำนวน 7 ท่าน สาขาวิชานิเทศการศึกษา มีจำนวน 3 ท่าน และสาขาวิชาวิจัยการศึกษา มีจำนวน 11 ท่าน รวมจำนวนทั้งสิ้น 26 ท่าน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นิสิต หัวหน้างานของนิสิต และคณาจารย์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซีและมอร์แกน (Krejcie. R.V.and Morgan.D.W.,1970: 607-610,อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2548: 179) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 5 ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างนิสิต การสุ่มกลุ่มตัวอย่างนิสิตใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ(Stratified random sampling) โดยใช้สาขาวิชาและชั้นปีเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ และจากตารางสำเร็จรูปของเคริชซีและมอร์แกน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างชั้นต่ำ รวมจำนวน 196 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี

สาขาวิชา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)				รวม (คน)	
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
การศึกษาปฐมวัย	11	11	32	30	43	31
บริหารการศึกษา	50	44	45	40	95	84
นิเทศการศึกษา	12	12	13	12	25	24
วิจัยการศึกษา	20	19	30	28	50	47
รวม	93	86	120	110	213	196

2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างหัวหน้างาน จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างหัวหน้างานชั้นต่ำจำนวน 140 คน โดยในเบื้องต้นนั้น ผู้วิจัยคาดว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้างานจะมีจำนวนเท่ากับจำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวน 196 คน แต่เมื่อผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลกับนิสิต ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนจากนิสิตจำนวน 173 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 88.27 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้นำมาคัดเลือกความสมบูรณ์ของข้อมูล พร้อมทั้งได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้นแล้ว

พบว่า ได้ข้อมูลเกี่ยวกับหัวหน้างานของนิสิตที่ครบถ้วน และสมบูรณ์ มีเพียง 105 คน ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดแยกข้อมูลของหัวหน้างานที่ไม่สมบูรณ์ แต่ยังพอติดต่อสอบถามจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ได้ออกมาก่อน แล้วจึงได้ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมไปยังนิสิตโดยตรง และตรวจสอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นประกอบ เช่น ข้อมูลที่ได้รับจากธุรการภาควิชา จนได้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง หัวหน้างานเพิ่มเติมอีก 35 คน และมีจำนวนเพียงพอจะเก็บข้อมูลได้ จำนวน 140 คนเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ และคิดเป็นร้อยละ 80.92 ของจำนวนข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนิสิต รายละเอียดจำนวนข้อมูลต่างๆของหัวหน้างาน ตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างหัวหน้างานแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี

สาขาวิชา	จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม(คน)		จำนวนข้อมูลของหัวหน้างาน (คน)			
	ชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง	ได้รับข้อมูลจากนิสิต	สมบูรณ์ครบถ้วน	ติดตามเพิ่มเติม	รวมทั้งหมด
การศึกษาศรีวิชัย	1	11	8	4	2	6
	2	30	30	18	8	26
	รวม(1)		41	38	22	10
บริหารการศึกษา	1	44	42	22	7	29
	2	40	32	18	8	26
	รวม(2)		84	74	40	15
นิเทศการศึกษา	1	12	12	6	4	10
	2	12	12	7	3	10
	รวม(3)		24	24	13	7
วิจัยการศึกษา	1	19	15	12	1	13
	2	28	22	18	2	20
	รวม(4)		47	37	40	3
รวม (5) = (1) + (2) + (3) + (4)		196 (92.02%)	173 (88.27%)	105 (60.69%)	35 (20.23%)	140 (80.92%)

หมายเหตุ ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ของหัวหน้างานนิสิตเกิดจาก นิสิตไม่เขียนรายละเอียดใดๆ เกี่ยวกับหัวหน้างาน นิสิตเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นหัวหน้างานในระดับสูงเอง นิสิตในสาขาเดียวกัน ชั้นปีเดียวกัน มีหัวหน้างานคนเดียวกัน นิสิตไม่ได้ประกอบอาชีพ นิสิตเป็นนักเขียนอิสระ ไม่มีหน่วยงานสังกัดชัดเจน นิสิตเขียนมาเพียงตำแหน่งงานเท่านั้น และไม่สามารถติดต่อนิสิตได้ จำนวนรวมทั้งสิ้น 33 คน คิดเป็นร้อยละ 19.01

2.3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์ ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้

สาขาวิชาเป็นตัวแบ่ง และจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น

คณาจารย์แยกตามสาขาวิชา จำนวนทั้งสิ้น 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 รายละเอียดตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์แยกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์ (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การศึกษาปฐมวัย	3	3
บริหารการศึกษา	7	7
นิเทศการศึกษา	5	5
วิจัยการศึกษา	11	11
รวม	26	26

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาหลักการและแนวคิดทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม มี 3 ฉบับ เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. แบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างนิสิต
2. แบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างหัวหน้างาน
3. แบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์

รายละเอียดของเนื้อหาในแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 กลุ่มผู้ตอบคือนิสิต มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด จำนวนรวมทั้งสิ้น 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 28 ข้อ และ

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาค
นอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนของนิสิต จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต
เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 45 ข้อ และ
ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาค
นอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผลกระทบต่อการคุณภาพชีวิตของ
นิสิต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 55 ข้อ
และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการคุณภาพชีวิตของนิสิต จำนวน 1 ข้อ

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 กลุ่มผู้ตอบคือหัวหน้างานของนิสิต มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด จำนวนรวมทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต
เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 45 ข้อ โดยใช้
ข้อคำถามเดียวกันกับแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 (ตอนที่ 3) และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการ
ปฏิบัติงานของนิสิต จำนวน 1 ข้อ

3. แบบสอบถามฉบับที่ 3 กลุ่มผู้ตอบคือคณาจารย์ มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด จำนวนรวมทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต เป็น
แบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 28 ข้อ โดยใช้ข้อ
คำถามเดียวกันกับแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 (ตอนที่ 2) และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนของ
นิสิต จำนวน 1 ข้อ รายละเอียดของเนื้อหาในแบบสอบถามแต่ละฉบับ และกลุ่มผู้ตอบ
แบบสอบถาม ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

แบบสอบถาม ฉบับที่	กลุ่ม ผู้ตอบ	เนื้อหาของแบบสอบถาม				รวมจำนวน เนื้อหา (ตอน)
		ข้อมูล เกี่ยวกับ กลุ่มผู้ตอบ	ผลกระทบ ที่มีต่อ การเรียน	ผลกระทบ ที่มีต่อการ ปฏิบัติงาน	ผลกระทบ ที่มีต่อ คุณภาพชีวิต	
1	นิสิต	✓ (ตอนที่ 1)	✓ (ตอนที่ 2)	✓ (ตอนที่ 3)	✓ (ตอนที่ 4)	4
2	หัวหน้างาน	✓ (ตอนที่ 1)	-	✓ (ตอนที่ 2)	-	2
3	คณาจารย์	✓ (ตอนที่ 1)	✓ (ตอนที่ 2)	-	-	2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจ แล้วนำมาใช้ในการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ กรอบแนวคิดในการวิจัย ในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. กำหนดรูปแบบคำถาม รายการพฤติกรรมที่สอดคล้องกับนิยามและโครงสร้างตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วสร้างข้อคำถามตามโครงสร้างของตัวแปร

3. นำตารางโครงสร้างเครื่องมือ ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดและนิยามเชิงปฏิบัติการเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.5 – 3.7

ตารางที่ 3.5 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 1

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวน ข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวน ข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม	6	ข้อมูลของนิสิต	6	1 - 6
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 สาขาวิชาที่จบในระดับปริญญาตรี	1	3
			1.4 สาขาวิชาที่เรียน	1	4
			1.5 ชั้นปี	1	5
			1.6 ภูมิลำเนาทางอาชีพ	1	6

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
2	ผลกระทบที่มีต่อการเรียน	70	2.1 ด้านพุทธิพิสัย	19	1-19
			2.2 ด้านจิตพิสัย	26	20-45
			2.3 ด้านทักษะพิสัย	25	46-70
3	ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน	95	3.1 ด้านปริมาณงาน	12	1-12
			3.2 ด้านคุณภาพของงาน	13	13-25
			3.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน	13	26-38
			3.4 ด้านคุณลักษณะประจำตัว	16	39-54
			3.5 ด้านความร่วมมือ	11	55-65
			3.6 ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	13	66-78
			3.7 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	10	79-88
			3.8 ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	7	89-95
4	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต	88	4.1 ด้านสุขภาพกาย	16	1-16
			4.2 ด้านสภาพจิตใจ	19	17-35
			4.3 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	18	36-53
			4.4 ด้านสังคม	20	54-73
			4.5 ด้านเศรษฐกิจ	15	74-88

ตารางที่ 3.6 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 2

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	5	ข้อมูลของหัวหน้างานนิสิต	5	1 - 5
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 ลักษณะงานในหน่วยงาน	1	3
			1.4 ตำแหน่งงาน	1	4
			1.5 ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน	1	5

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
2	ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน	95	2.1 ด้านปริมาณงาน	12	1-12
			2.2 ด้านคุณภาพของงาน	13	13-25
			2.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน	13	26-38
			2.4 ด้านคุณลักษณะประจำตัว	16	39-54
			2.5 ด้านความร่วมมือ	11	55-65
			2.6 ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	13	66-78
			2.7 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	10	79-88
			2.8 ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	7	89-95

ตารางที่ 3.7 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 3

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	5	ข้อมูลของอาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ	5	1 - 5
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 สาขาวิชาที่สังกัด	1	3
			1.4 ประสบการณ์ในการสอนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ	1	4
			1.5 จำนวนนิสิตที่อาจารย์เป็นที่ปรึกษา	1	5
2	ผลกระทบที่มีต่อการเรียน	70	2.1 ด้านพุทธิพิสัย	19	1-19
			2.2 ด้านจิตพิสัย	26	20-45
			2.3 ด้านทักษะพิสัย	25	46-70

4. อาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำให้ปรับลดจำนวนข้อคำถาม และปรับความชัดเจนของภาษา ให้สอดคล้องและครอบคลุมกับที่ใช้ในนิยามเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งตัดข้อคำถามที่ไม่

เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยออก ผู้วิจัยจึงได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และได้โครงสร้างของแบบสอบถามสำหรับการวิจัย รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.8 – 3.10

ตารางที่ 3.8 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 1

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	6	ข้อมูลของนิสิต	6	1 - 6
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 สาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา	1	3
			1.4 ชั้นปี	1	4
			1.5 ภูมิภาคหลังทางอาชีพ	1	5
			1.6 ข้อมูลหัวหน้างาน	1	6
2	ผลกระทบที่มีต่อการเรียน	28	2.1 ด้านพุทธิพิสัย	10	1-10
			2.2 ด้านจิตพิสัย	10	11-20
			2.3 ด้านทักษะพิสัย	8	21-28
3	ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน	45	3.1 ด้านปริมาณงาน	2	1-2
			3.2 ด้านคุณภาพของงาน	5	3-7
			3.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในงานที่ปฏิบัติ	6	8-13
			3.4 ด้านคุณลักษณะประจำตัว	8	14-21
			3.5 ด้านความร่วมมือ	4	22-25
			3.6 ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	9	26-34
			3.7 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	9	35-43
			3.8 ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	2	44-45
4	ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต	55	4.1 ด้านสุขภาพกาย	9	1-9
			4.2 ด้านอารมณ์และจิตใจ	12	10-21
			4.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	8	22-29
			4.4 ด้านสังคม	18	30-47
			4.5 ด้านเศรษฐกิจ	8	48-55

ตารางที่ 3.9 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 2

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	5	ข้อมูลของหัวหน้างานนิสิต	5	1 - 5
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 ลักษณะงานในหน่วยงาน	1	3
			1.4 ตำแหน่งงาน	1	4
			1.5 ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน	1	5
2	ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน	45	2.1 ด้านปริมาณงาน	2	1-2
			2.2 ด้านคุณภาพของงาน	5	3-7
			2.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ	6	8-13
			2.4 ด้านคุณลักษณะประจำตัว	8	14-21
			2.5 ด้านความร่วมมือ	4	22-25
			2.6 ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	9	26-34
			2.7 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	9	35-43
			2.8 ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	2	44-45

ตารางที่ 3.10 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ฉบับที่ 3

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	4	ข้อมูลของคณาจารย์	4	1 - 4
			1.1 เพศ	1	1
			1.2 อายุ	1	2
			1.3 สาขาวิชาที่สังกัด	1	3
			1.4 ประสบการณ์ในการสอนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	1	4
2	ผลกระทบที่มีต่อการเรียน	28	2.1 ด้านพุทธิพิสัย	10	1-10
			2.2 ด้านจิตพิสัย	10	11-20
			2.3 ด้านทักษะพิสัย	8	21-28

5. เมื่อได้โครงสร้างของแบบสอบถามสำหรับการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้สร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องการวัด

6. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ก) โดยเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ อาจารย์ในภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาการศึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย จำนวน 1 ท่าน อาจารย์ในภาคหลักสูตรและการสอน ซึ่งเชี่ยวชาญในด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา จำนวน 1 ท่าน อาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต จำนวน 1 ท่าน หัวหน้างานที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการศึกษาและไม่เกี่ยวกับการศึกษา จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความชัดเจนของข้อคำถาม โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนตรวจสอบความชัดเจนของการใช้ภาษาในแต่ละข้อคำถาม

ในการส่งเครื่องมือเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณานั้น ผู้วิจัยได้แนบเอกสารไปพร้อมกับแบบฟอร์มการรายงานผลการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ ความเป็นมาของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการ ตารางโครงสร้างเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด และแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้รับเอกสารผลการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญครบ จึงได้นำมารวบรวมแล้วคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจาก ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index : IOC) จากสูตร(สุวิมล ติรกานันท์, 2548: 148) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

โดยที่ $\sum R$ = ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความ

สอดคล้อง (1 = สอดคล้อง , 0 = ไม่แน่ใจ , -1 = ไม่สอดคล้อง)

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

การพิจารณาค่า IOC มีเกณฑ์ว่า ค่า IOC มีค่าระหว่าง -1 ถึง 1 และข้อคำถามที่ดีมีความสอดคล้องกับโครงสร้างเนื้อหาควรมีค่าเข้าใกล้ 1 ส่วนข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.5 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข (สุวิมล ติรกานันท์, 2548: 148) ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.5 จึงถือว่ามีความสอดคล้องกับโครงสร้างเชิงเนื้อหาที่ต้องการวัด

7. ผลการตรวจสอบค่าดัชนี IOC (รายละเอียดดังภาคผนวก ค) พบว่าข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้ตัดออก ซึ่งเมื่อตัดแล้ว ข้อคำถามที่เหลือยังสามารถใช้วัดเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ได้ และมีการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามในบางข้อคำถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียด ดังตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 สรุปผลการพิจารณาข้อคำถามและการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือ	ข้อ	ข้อความเดิม	สรุปผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ	
ผลกระทบต่อการเรียนรู้	- ด้านพุทธิพิสัย	1	มีความรู้และทักษะในเชิงเนื้อหา วิชาที่เรียนมากขึ้น	ปรับแก้เป็น มีความรู้อย่างลึกซึ้ง ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน
		3	มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมากขึ้น	ตัดทิ้ง เนื่องจากเป็นข้อคำถามซ้ำ
		3	(ข้อคำถามที่เพิ่มขึ้น)	มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ
	- ด้านจิตพิสัย	11	เสียเวลาในการศึกษาเนื้อหาต่างๆ จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากเวลาที่เรียนมากขึ้น	ตัดทิ้ง
		14	มีความสุขกับการเรียนรู้ในทุกรายวิชา	ปรับแก้เป็น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชา
		15	ชื่นชมที่อาจารย์จำชื่อนิสิตในชั้นเรียนได้ทุกคน	ปรับแก้เป็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา
		18	ทำงานส่งอาจารย์ไม่ทัน เนื่องจากอาจารย์สั่งงานให้รีบส่งไปทำมาส่งมากเกินไป	ตัดทิ้ง
-ด้านทักษะพิสัย	19	มีความภาคภูมิใจในคณะและมหาวิทยาลัยแห่งนี้	ปรับแก้เป็น มีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา	
	22	นำความรู้ที่ได้เรียนมาทำประโยชน์ต่อวิชาชีพมากขึ้น	ปรับแก้เป็น มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ	

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

เครื่องมือ	ข้อ	ข้อความเดิม	สรุปผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และการปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำ
- ด้านทักษะพิสัย	24	มีปัญหาด้านการวางแผนการเรียนและการทำงานประจำ	ปรับแก้เป็น สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา
	25	รักการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมากขึ้น	ปรับแก้เป็น มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา
	26	ต้องปรับตัวด้านการเรียนอย่างมาก	ปรับแก้เป็น มีความสามารถในการปรับตัวในด้านการเรียน
	27	สามารถนำข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานวิจัยมากขึ้น	ปรับแก้เป็น มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน			
- ด้านปริมาณงาน	2	มีภาระงานในด้านเอกสารเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีปริมาณงานในหน้าที่ลดน้อยลง	ปรับแก้เป็น สามารถปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลาที่กำหนด
- ด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ	10	นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาพัฒนาคุณภาพของงานให้ดีขึ้น	ปรับแก้เป็น สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
- ด้านคุณลักษณะประจำตัว	13	ไม่มีเวลาเพียงพอ ทำให้การทำงานประจำไม่มีคุณภาพ	ปรับแก้เป็น มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่
- ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	17	มีปัญหากระทบกระทั่งกับเพื่อนร่วมงานบ่อยครั้งขึ้น	ปรับแก้เป็น มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน
	27	ไม่สามารถมาปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ เนื่องจากบางครั้งต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลหรือเขียนรายงานการวิจัย	ตัดทิ้ง และเพิ่มข้อเป็น มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน
	29	ได้รับความไว้วางใจในการทำงานที่สำคัญ ๆ จากหัวหน้าหน่วยงานเสมอ	ปรับแก้เป็น ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆจากผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

เครื่องมือ	ข้อ	ข้อความเดิม	สรุปผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และการปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำ
	30	สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้เพื่อ ประโยชน์ต่อหน่วยงานมากขึ้น	ตัดทิ้ง และ เพิ่มข้อเป็น ได้รับการยอมรับว่า เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง
ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต	9	มีน้ำหนักลดลงมากในช่วงที่มาเรียน	ตัดทิ้ง และเพิ่มข้อเป็น มีเวลาในการออกกำลังกาย ได้สม่ำเสมอ
- ด้านสุขภาพกาย	10	สามารถปรับตัวและพึ่งพาตนเองได้ดีขึ้น ในการแก้ปัญหาทั้งด้านการเรียนและ การทำงานควบคู่กันไปด้วย	ปรับแก้เป็น มีความภาคภูมิใจในตัวเองที่ สามารถเรียนควบคู่กับการทำงาน
- ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	27	เดินทางมาเรียนหรือมาพบอาจารย์ทำได้ ไม่เต็มที่ เนื่องจากเวลาในการเดินทาง ของนิสิตมีจำกัด	ตัดทิ้ง เพิ่มข้อเป็น การเดินทางจากที่พักไป มหาวิทยาลัยมีความสะดวก
	28	มีอุปสรรคในการเดินทางมาเรียนจนไม่ สามารถเข้าเรียนได้ตรงตามเวลา บ่อยครั้ง	ปรับแก้เป็น ระยะเวลาในการมามหาวิทยาลัย ค่อนข้างไกลทำให้เสียเวลาในการเดินทางใน แต่ละครั้ง
- ด้านสังคม	33	รู้สึกว่าตนเองเข้ากับเพื่อนที่เรียนร่วมกัน ไม่ค่อยได้	ปรับแก้เป็น สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่ เรียนด้วยกันได้
	45	ไม่มีเวลาดูผลงานต่างๆ ในครอบครัว	ตัดทิ้ง และเพิ่มข้อเป็น มีเวลาว่างในการ พักผ่อนหย่อนใจ
- ด้านเศรษฐกิจ	49	มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพคล่องการเงิน	ตัดทิ้ง และเพิ่มข้อเป็น มีปัญหาด้านรายจ่าย ในชีวิตประจำวันไม่เพียงพอ
	55	ต้องกู้ยืมเงินเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในแต่ละ ภาคเรียนเสมอ	ปรับแก้เป็น ขอความช่วยเหลือด้านการเงิน จากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน หรือสถาบัน การเงินอื่นๆ

8. หลังจากปรับแบบสอบถามตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถามเพิ่มเติม

9. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มนิสิตที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในด้านความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเที่ยงรายด้านและรายฉบับ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบวัดความสอดคล้องภายใน (Internal consistency reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient ; α)

สำหรับค่าความเที่ยงของเครื่องมือครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มากกว่า .5 จึงจะถือว่าใช้ได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ซึ่งจากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามรายด้านและรายฉบับพบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .6349-.9836 แสดงว่า เครื่องมือมีคุณภาพในด้านความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมากและมีความเหมาะสมที่จะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง รายละเอียด ดังตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพแบบสอบถาม และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถาม

รายการข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง
1. ผลกระทบต่อการเรียน	28	.9662
1.1 ด้านพุทธิพิสัย	10	.9029
1.2 ด้านจิตพิสัย	10	.9605
1.3 ด้านทักษะพิสัย	8	.9311
2. ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน	45	.9836
2.1 ด้านปริมาณงาน	2	.9454
2.2 ด้านคุณภาพของงาน	5	.8898
2.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ	6	.9459
2.4 ด้านคุณลักษณะประจำตัว	8	.8714
2.5 ด้านความร่วมมือ	4	.8894
2.6 ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	9	.9260
2.7 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	9	.9759
2.8 ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	2	.8889

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง
3. ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต	55	.8915
3.1 ด้านสุขภาพกาย	9	.6349
3.2 ด้านอารมณ์และจิตใจ	12	.8612
3.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	8	.6963
3.4 ด้านสังคม	18	.8786
3.5 ด้านเศรษฐกิจ	8	.6786
รวมข้อคำถาม 3 ตัวแปร	16 ด้าน	.9718
1. การเรียน	3 ด้าน	.8750
2. การปฏิบัติงาน	8 ด้าน	.9547
3. คุณภาพชีวิต	5 ด้าน	.6937

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแยกตามกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างนิสิต

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย ลงนามโดยหัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ไปยังฝ่ายหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลกลุ่มนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ จากนั้น จึงได้แนบเอกสารที่ได้รับอนุญาตแล้วไปติดต่อกับนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชา

2. ผู้วิจัยติดต่อขอข้อมูลตารางสอนของนิสิต ภาคนอกเวลา จากเจ้าหน้าที่ธุรการภาควิชา จากนั้นจึงได้ประสานงานกับหัวหน้าของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา วิชาที่เรียน ห้องที่เรียนที่แน่นอน โดยช่วงที่ผู้วิจัยไปติดต่อขอเก็บข้อมูลนั้น เป็นสัปดาห์สุดท้ายที่มีการเรียนการสอน (29 สิงหาคม - 8 กันยายน 2551) และนิสิตจะต้องเตรียมตัวสอบปลายภาคเรียนที่ 1 /2551 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนบางท่าน เพื่อขอเข้าไปชี้แจงและขอความร่วมมือจากนิสิตกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งแจกแบบสอบถาม และรอรับกลับคืนด้วยตัวเอง จึงทำให้สามารถเก็บข้อมูลได้ค่อนข้างรวดเร็ว และใช้เวลาเพียง 2 วัน จึงสามารถเก็บแบบสอบถามจากนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ครบทุกสาขาวิชา รวมจำนวนทั้งสิ้น 173 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.22 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างหัวหน้างานของนิสิต

1. ผู้วิจัยจัดทำบัญชีรายชื่อ และข้อมูลของหัวหน้างานนิสิต ซึ่งได้มาจากการตอบแบบสอบถามของนิสิต ทำการตรวจสอบ และหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยเฉพาะชื่อ ตำแหน่ง หน่วยงาน และสถานที่ตั้งของหน่วยงาน จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการวิจัย

2. ผู้วิจัยแนบหนังสือนำของคณะ และของผู้วิจัยไปกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยเนื้อหาในหนังสือเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการวิจัย รวมทั้งให้ความมั่นใจว่าการให้ข้อมูลเป็นความลับและการนำเสนองานวิจัยจะเป็นภาพรวม ในส่วนของการจำหน่ายของ และในหนังสือนำทุกฉบับ ได้ระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้รับตามบัญชีรายชื่อ เพื่อเป็นการให้เกียรติและได้กำหนดรหัสของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการติดตามแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองจดหมาย จำหน่ายของถึงผู้วิจัยและติดตามไปรษณียากรไว้เรียบร้อยไปพร้อมกับซองแบบสอบถามด้วย

3. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 140 ฉบับ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงวันที่ 24 – 30 พฤศจิกายน 2551 หลังจากนั้น ประมาณวันที่ 20 – 25 ธันวาคม 2551 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามมาเพียง 31 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการติดตามแบบสอบถามโดยการโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติมมาอีก 65 ฉบับ รวมเป็น 96 ฉบับ ซึ่งยังไม่เพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ผู้วิจัย จึงได้ติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งว่า ผู้วิจัยยินดีจะจัดส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่ พร้อมทั้งจดหมายนำ โดยขอความร่วมมือว่าข้อมูลที่ขาดหายนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสรุปผลวิจัย จากผลการติดตาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามเพิ่มขึ้นอีก 28 ฉบับ จนถึงวันที่ 24 มีนาคม 2551 รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดเป็น 124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.57 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างคณาจารย์

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย ลงนามโดยหัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ไปยังฝ่ายหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลกลุ่มคณาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้วิจัยได้ไปติดต่อธุรการภาควิชา เพื่อขอทราบจำนวนคณาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ในแต่ละสาขาวิชา จากนั้นจึงได้นำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือนำจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกลุ่ม

ตัวอย่าง บรรจุลงในซองเอกสารสีน้ำตาล ไปยังประธานสาขาแต่ละสาขาวิชา โดยหน้าของ ผู้วิจัย ได้ให้รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม รวมทั้งระบุวัน เวลาและการส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยจะมาติดต่อขอรับแบบสอบถามคืน โดยกำหนดไว้ 2 สัปดาห์นับจากวันที่ไปยื่นหนังสือถึงประธานสาขาแล้ว หรือกลุ่มตัวอย่างจะส่งผ่านธุรการของภาควิชาก็ได้ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อขอรับคืนเอง

3. ภายหลังจากครบกำหนด 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดต่อที่ธุรการภาควิชาต่างๆ ปรากฏว่า ไม่มีแบบสอบถามกลับมา ผู้วิจัยจึงได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ถึงแนวทางที่จะได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้ผู้วิจัย จัดส่งแบบสอบถามไปอีกครั้งโดยให้ระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นการให้เกียรติ และนำแบบสอบถามใส่ซองแยกเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งแจ้งสาเหตุที่จัดส่งมาให้ใหม่ เนื่องจากฉบับที่แล้วอาจไม่ถึงมือของกลุ่มตัวอย่าง หรือหากยังไม่ได้รับ ยินดีจะส่งให้อีกครั้ง

4. ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอบัญชีรายชื่อกลุ่มตัวอย่างจากธุรการภาควิชา จากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามและหนังสือนำเพื่อขอความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการวิจัย บรรจุลงในซองสีน้ำตาล หน้าซองระบุชื่ออาจารย์ และข้อมูลที่สามารถติดต่อได้ของผู้วิจัย รวมทั้งระบุวันที่จะขอรับแบบสอบถามคืน คือ ภายในวันที่ 12 ธันวาคม 2551 และวิธีการส่งคืนแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

5. เมื่อครบตามกำหนดเวลา ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอรับแบบสอบถามคืน ปรากฏว่าได้รับคืนมาจำนวน 14 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนที่ส่งทั้งหมด ซึ่งยังไม่เพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูล ในช่วงวันที่ 15 – 30 มกราคม 2552 ผู้วิจัยจึงได้ไปติดต่อให้ธุรการภาควิชาช่วยประสานงานกับคณาจารย์กลุ่มตัวอย่างให้ ภายหลังจากอีก 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอรับแบบสอบถามครั้งที่ 2 ได้มาเพิ่มอีก 7 ฉบับ รวมเป็น 21 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 80.77 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ผู้วิจัยใช้สถิติบรรยาย ประกอบด้วย ค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD.) เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจง และการกระจายของตัวแปร

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรในการวิจัย ในที่นี้ได้แก่ ตัวแปรด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต จำแนกตาม สาขาวิชาและภูมิหลังอาชีพ ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม (Multivariate Analysis Of Variance : MANOVA)

เกณฑ์ในการให้คะแนนจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้เกณฑ์ในการวัดผลกระทบจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของ วารุณี โพธิ์บุตรดี(2547: 47) ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับผลกระทบ แบ่งเป็น 5 ระดับ และการวิจัยครั้งนี้ มีการวัดผลกระทบเหมือนกัน ผู้วิจัยจึงได้นำเกณฑ์การวัดมาปรับใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับงานวิจัย ดังนี้

5	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมาก
3	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อย
1	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เกิดเลย

สำหรับแบบสอบถามฉบับที่ 3 วัดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ในข้อคำถามที่ 3, 4, 5, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 28, 32, 48, 49, 50, 53, 54 และ 55 ให้ค่าคะแนนกลับ ดังนี้

ถ้าเลือก 5	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เกิดเลย
ถ้าเลือก 4	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อย
ถ้าเลือก 3	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับปานกลาง
ถ้าเลือก 2	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมาก
ถ้าเลือก 1	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมากที่สุด

สำหรับการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยใช้แนวทางของ Best & Kahn (1993, อ้างถึงใน บุรทิน ขำภีรัฐ,2548: 93) โดยกำหนดได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	เกิดผลกระทบในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เกิดเลย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่จะไปทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 2 คน ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ นิสิตศึกษาจนจบเนื้อหาวิชา (Course work) อยู่คนละสาขาวิชา และมีภูมิลำเนาต่างถิ่น กล่าวคือ ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จึงน่าจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลได้ครบถ้วน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทำวิจัย

2. **ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม** เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องในด้านการเรียน และการปฏิบัติงานของนิสิตโดยตรง ผู้วิจัยใช้เทคนิค สโนว์บอล (Snowball technique) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นคนแนะนำและบอกชื่อผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคนอื่นๆ กับผู้วิจัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมรวมทั้งสิ้น 9 คน รายละเอียด ดังนี้

- 2.1 หัวหน้างานของนิสิต จำนวน 2 คน
- 2.2 เพื่อนร่วมงานของนิสิต จำนวน 4 คน
- 2.3 เพื่อนนิสิตที่เรียนในสาขาเดียวกัน จำนวน 2 คน
- 2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ฉบับ ใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. **แบบสัมภาษณ์นิสิต** ผู้ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ มีโครงสร้างที่มุ่งสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของตนเองที่นิสิตเห็นว่าเป็นผลที่เกิดจากการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา แรงจูงใจที่นิสิตเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ คุณภาพชีวิตของนิสิต ประสิทธิภาพของงานประจำที่ทำอยู่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยมีแนวการสัมภาษณ์อย่างน้อย 6 ประเด็น ดังนี้

(1) แนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

(2) ความวิตกกังวล ความเครียดที่เกิดขึ้น

(3) แรงจูงใจและความคาดหวังที่นิสิตเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิต

ศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

(4) ผลกระทบด้านการเรียน ก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับบัณฑิต

ศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

(5) ผลกระทบด้านการปฏิบัติงาน ก่อนและหลังจากเข้ามาศึกษาต่อใน

ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

(6) ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตก่อนและหลังเข้ามาศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

2. แบบสัมภาษณ์หัวหน้างานของนิสิต เป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และมีโครงสร้างคำถามที่มุ่งสัมภาษณ์เกี่ยวกับ นโยบายของหน่วยงานในด้านการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุน ส่งเสริมของหน่วยงานเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของบุคลากร เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนิสิตที่อยู่ได้บังคับบัญชา โดยมีแนวการสัมภาษณ์อย่างน้อย 5 ประเด็น ดังนี้

(1) ระบบการบริหารจัดการของหน่วยงาน

(2) นโยบายของหน่วยงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

(3) เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงาน

(4) ผลกระทบด้านการปฏิบัติงานของนิสิต หลังจากเข้ามาศึกษาต่อใน

ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ตามการรับรู้ของหัวหน้างานนิสิต

(5) ความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา

3. แบบสัมภาษณ์เพื่อนร่วมงานของนิสิต เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการที่มุ่งสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน การรับรู้นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ความคิดเห็นเกี่ยวประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ในภาพรวมโดยมีแนวการสัมภาษณ์อย่างน้อย 5 ประเด็น ดังนี้

(1) การรับรู้นโยบายการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน

(2) บุคลิกลักษณะ อุปนิสัยใจคอ ของนิสิตที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักตาม
ความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ในแง่ของการทำงานเป็นทีม

การเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ของหน่วยงาน นอกเหนือจากภาระงานประจำ

(4) ผลกระทบด้านการปฏิบัติงานของนิสิต หลังจากเข้ามาศึกษาต่อใน

ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ตามการรับรู้ของเพื่อนร่วมงานนิสิต

(5) แนวคิดและทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

4. แบบสัมภาษณ์เพื่อนนิสิตที่เรียนในสาขาเดียวกัน เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ที่มุ่งสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนตามหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา สภาพปัญหา อุปสรรคที่พบโดยรวม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในกลุ่มที่เรียนด้วยกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนิสิต โดยมีแนวการสัมภาษณ์อย่างน้อย 4 ประเด็น ดังนี้

- (1) เทคนิคการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ
- (2) การให้ความช่วยเหลือกัน ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม การให้กำลังใจและ การให้คำปรึกษาระหว่างกลุ่มเพื่อนที่เรียนในสาขาเดียวกัน
- (3) ผลกระทบด้านการเรียนของนิสิต หลังจากเข้ามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ตามการรับรู้ของเพื่อนนิสิต
- (4) ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันของนิสิตที่เรียนระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

5. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต เป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และมีโครงสร้างเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนนิสิตใน ระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ปัญหา อุปสรรคที่นิสิตมาปรึกษาและขอการแนะนำ ความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนิสิตโดยมีแนวการสัมภาษณ์อย่างน้อย 4 ประเด็น ดังนี้

- (1) จำนวนนิสิตที่อาจารย์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
- (2) ปัญหาและอุปสรรคที่นิสิตมาขอปรึกษาและขอการแนะนำ
- (3) แนวทางการแก้ไขปัญหาของนิสิตที่มาปรึกษา
- (4) ผลกระทบด้านการเรียนของนิสิต หลังจากเข้ามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ตามการรับรู้ของอาจารย์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งพิจารณาการตอบแบบสอบถามของนิสิตจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อใช้สัมภาษณ์นิสิตที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม
2. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาในการสื่อความหมาย
3. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์และเพื่อความเหมาะสมในการนำไปใช้

จริง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มเดียวกันกับ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของสำนวนภาษากับแต่ละกลุ่มที่จะใช้เครื่องมือ ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบ สัมภาษณ์

4. นำเครื่องมือมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนจะนำไปใช้เก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยแยกนิสิตที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ในทุกสาขาวิชา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มตาม ลักษณะภูมิหลังของอาชีพ จากนั้นพิจารณาว่านิสิตคนใดบ้าง ที่ผู้วิจัยสะดวกในการไปติดต่อขอ สัมภาษณ์ โดยในเบื้องต้นพิจารณาจากสถานที่ทำงานที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือในเขต ปริมณฑล หรือในจังหวัดใกล้เคียงจังหวัดชลบุรี เนื่องจากผู้วิจัยสามารถติดต่อ และสะดวกในการ เดินทางไปเก็บข้อมูลได้หลายครั้ง ในกรณีที่ได้ออกมาไม่ครบถ้วน

2. ผู้วิจัยเลือกนิสิตมาจำนวน 2 คน จากนั้นจึงได้ติดต่อโดยตรงกับนิสิต โดยได้ แนะนำตัว แจ้งจุดประสงค์ในการของสัมภาษณ์ รวมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ที่กลุ่มผู้ให้ ข้อมูลสะดวก และผู้วิจัยสามารถไปขอพบเพื่อเก็บข้อมูลได้

3. ผู้วิจัยเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น สมุดบันทึก เทป บันทึกเสียง แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ เป็นต้น

4. ติดต่อ นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อทำความเข้าใจ แจ้งวัตถุประสงค์ของ การวิจัย และทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล จากการใช้แบบสัมภาษณ์ ในเบื้องต้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกมา จากการลดทอนข้อมูล เพื่อสร้างข้อสรุปที่เหมือนกัน หรือแยกส่วนที่แตกต่างกันออกจากกัน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. วิเคราะห์ความหมายของภาษาโดยตรง โดยผู้วิจัยแปลความหมายโดยตรงจากข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนั้น ๆ

2. วิเคราะห์ความหมายทางความรู้สึก หรือวิเคราะห์นัยที่แอบแฝงอยู่ ซึ่งจะรวมการ ตีความและนัยทางบริบทของภาษาและผู้ใช้ภาษา

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปอุปนัย(Induction Analysis) แล้วนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอในรูปแบบของความเรียงประกอบตาราง และการยกคำพูด (quote) โดยยึดหลักในการวิเคราะห์เป็นกรอบแนวทางการนำเสนอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตของนิสิต และเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อด้านการเรียนตามการรับรู้ของนิสิตและคณาจารย์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อด้านการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของนิสิตและหัวหน้างานของนิสิต

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อด้านคุณภาพชีวิตของนิสิตตามการรับรู้ของนิสิต

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร ระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชา และมีภูมิหลังของอาชีพต่างกัน ที่มีต่อผลกระทบด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงนำเสนอเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างนิสิต ส่วนที่สอง เป็นการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของหัวหน้างานนิสิต และส่วนสุดท้าย นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของคณาจารย์

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของนิสิต

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิสิตในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำนวน

ทั้งสิ้น 213 คน โดยข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปีและภูมิหลังของอาชีพ
 นิสิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับคืน จำนวน 173 ฉบับคิด
 เป็นร้อยละ 88.27 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
 มากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 80.35 และ ร้อยละ 19.65 ตามลำดับ นิสิตส่วนใหญ่ มีอายุอยู่
 ในช่วง 26 – 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.68 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 20 – 25 ปี คิดเป็นร้อย
 ละ 23.70 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับช่วงอายุของนิสิต ตั้งแต่ 36 ปี ขึ้นไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.12 ส่วน
 กลุ่มนิสิตที่มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 35 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.50

ในส่วนของนิสิตแยกตามสาขาวิชา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นนิสิตสาขา
 บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.77 รองลงมาเป็น สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีความ
 ค่อนข้างใกล้เคียงกับสาขาวิชาวิจัยการศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 21.97 และร้อยละ 21.39
 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชานิเทศการศึกษา ได้รับแบบสอบถามคือน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.87
 สำหรับเมื่อแยกตามชั้นปีแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิต ชั้นปีที่ 2 มากกว่า
 นิสิตชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 55.49 และ ร้อยละ 44.51 ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านภูมิหลังของอาชีพแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 79.77 ส่วนกลุ่มที่
 ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.23 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนิสิต จำแนกตามภูมิหลัง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างนิสิต	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	19.65
หญิง	139	80.35
รวม	173	100.00
อายุ (ปี)		
20 - 25 ปี	41	23.70
26 - 30 ปี	60	34.68
31 - 35 ปี	32	18.50

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างนิสิต	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่ 36 ปี ขึ้นไป	40	23.12
รวม	173	100.00
การศึกษาปฐมวัย	38	21.97
บริหารการศึกษา	74	42.77
นิเทศการศึกษา	24	13.87
วิจัยการศึกษา	37	21.39
รวม	173	100.00
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	77	44.51
ชั้นปีที่ 2	96	55.49
รวม	173	100.00
ภูมิหลังของอาชีพ		
เกี่ยวกับการศึกษา	138	79.77
ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	35	20.23
รวม	173	100.00

ผลการวิเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ในแต่ละชั้นปี เมื่อแยกตามสาขาวิชา และภูมิหลังของอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาบริหารการศึกษา ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.65 รองลงมาเป็นสาขาวิชาวิจัย การศึกษามีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.51 ส่วนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและนิเทศ การศึกษามีจำนวนสาขาวิชาละ 7 คน และคิดเป็นร้อยละ 4.05 เท่ากัน ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พบว่า สาขาวิชาบริหารการศึกษามีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 รองลงมาเป็นสาขาวิชานิเทศการศึกษา มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.89 สาขาวิชาวิจัยการศึกษา มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.16 และการศึกษาปฐมวัย มีเพียงคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 0.58

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามในชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาบริหารการศึกษา ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 รองลงมาเป็นสาขาวิชา

การศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.72 ส่วนสาขาวิชาวิจัยการศึกษา มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.98 และสาขาวิชาเทคนิคการศึกษามีจำนวน 11 คน และคิดเป็นร้อยละ 6.36

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พบว่า สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 8 คน รองลงไปเป็นสาขาวิชาบริหารการศึกษา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.05 สาขาวิชาวิจัยการศึกษา มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.16 สาขาวิชาเทคนิคการศึกษา มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.58 รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนิสิต จำแนกตามชั้นปี สาขาวิชาและ ภูมิหลังของอาชีพ

สาขา วิชา	ชั้นปี												รวม	
	ชั้นปีที่ 1						ชั้นปีที่ 2							
	อาชีพ				รวม		อาชีพ				รวม			
	การศึกษา		อื่นๆ				การศึกษา		อื่นๆ					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปฐมวัย	7	4.05	1	0.58	8	4.62	22	12.72	8	4.62	30	17.34	38	21.97
บริหาร	34	19.65	8	4.62	42	24.28	25	14.45	7	4.05	32	18.50	74	42.77
นิเทศ	7	4.05	5	2.89	12	6.94	11	6.36	1	0.58	12	6.94	24	13.87
วิจัย	13	7.51	2	1.16	15	8.67	19	10.98	3	1.73	22	12.72	37	21.39
รวม	61	35.26	16	9.25	77	44.51	77	44.51	19	10.98	96	55.49	173	100.00

1.2 ข้อมูลเบื้องต้นของหัวหน้างานนิสิต

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหัวหน้างานนิสิตในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้างานของนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลของหัวหน้างานนิสิตมาจากการตอบแบบสอบถามของนิสิตโดยตรง และจากการติดตามข้อมูลเพิ่มเติมของผู้วิจัย ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 140 คน โดยข้อมูลทั่วไปของหัวหน้างานของนิสิต ประกอบด้วย เพศ อายุ ลักษณะงาน ชั้นปีและสาขาวิชาแยกตามนิสิตศึกษาอยู่ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับคืนจำนวน 124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.57 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 50.81 และ ร้อยละ 49.19 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ มีอายุอยู่

ในช่วง 41 – 45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.13 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.42 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.61 ได้แก่ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้างานของนิสิตสาขาบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.52 รองลงมาเป็น หัวหน้างานของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับหัวหน้างานของนิสิตสาขาวิชาวิจิตรศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 24.19 ส่วนหัวหน้างานของนิสิตสาขาวิชาเทคนิคการศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.10 เมื่อแยกตามชั้นปีของนิสิตแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างานนิสิต ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 57.26 และหัวหน้างานของนิสิตชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 42.74 ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านภูมิหลังของอาชีพแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.58 ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.42 และหัวหน้างานส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงโดยคิดเป็นร้อยละ 54.84 ส่วนกลุ่มที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้า งานฝ่าย/กลุ่มสาระฯ/หมวด/แผนก คิดเป็นร้อยละ 45.16 นอกจากนี้ พบว่า หัวหน้างานของนิสิตมีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานอยู่ในช่วง 10 – 15 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน 5 -10 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 33.06 และ ร้อยละ 31.45 ตามลำดับ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.32 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของหัวหน้างานนิสิต จำแนกตามภูมิหลัง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างหัวหน้างาน	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	49.19
หญิง	63	50.81
รวม	124	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30	2	1.61
30 - 35	5	4.03
36 - 40	32	25.81

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างหัวหน้างาน	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
41 - 45	51	41.13
ตั้งแต่ 46 ขึ้นไป	34	27.42
รวม	124	100.00
จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต		
การศึกษาปฐมวัย	30	24.19
บริหารการศึกษา	49	39.52
นิเทศการศึกษา	15	12.10
วิจัยการศึกษา	30	24.19
รวม	124	100.00
จำแนกตามชั้นปีของนิสิต		
ชั้นปีที่ 1	53	42.74
ชั้นปีที่ 2	71	57.26
รวม	124	100.00
อาชีพ		
เกี่ยวกับการศึกษา	90	72.58
ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	34	27.42
รวม	124	100.00
ตำแหน่ง		
หัวหน้า งาน/ฝ่าย/หมวด/แผนก/กลุ่มสาระฯ	56	45.16
ผู้บริหาร	68	54.84
รวม	124	100.00
ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	19	15.32
5 - 10 ปี	41	31.45
11 - 15 ปี	39	33.06
16 ปี ขึ้นไป	25	20.16
รวม	124	100.00

1.3 ข้อมูลเบื้องต้นของคณาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคณาจารย์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนรู้ของนิสิต ตามการรับรู้ของคณาจารย์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลของคณาจารย์มาจากรุทราภาควิชา ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 26 คน โดยข้อมูลทั่วไปของคณาจารย์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา และประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับคืนมาจำนวน 21 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.77 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 85.71 และ ร้อยละ 14.29 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.76

ในส่วนของสาขาวิชา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาเป็น สาขาวิชาบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.81 สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.05 ส่วนสาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.29

นอกจากนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาไม่ถึง 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.19 รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์สอนระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในช่วง 10 – 20 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์สอนระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในช่วง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.05 และร้อยละ 4.76 ตามลำดับ และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นสอนระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ จำแนกตามภูมิหลัง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างคณาจารย์	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	14.29
หญิง	18	85.71
รวม	21	100.00

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างคณาจารย์	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	4.76
30 - 35 ปี	4	19.05
36 - 40 ปี	3	14.29
41 - 45 ปี	7	33.33
ตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป	6	28.57
รวม	21	100.00
สาขาวิชา		
การศึกษาปฐมวัย	4	19.05
บริหารการศึกษา	5	23.81
นิเทศการศึกษา	3	14.29
วิจัยการศึกษา	9	42.86
รวม	21	100.00
ประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา		
ต่ำกว่า 10 ปี	16	76.19
10 - 20 ปี	4	19.05
21 - 30 ปี	1	4.76
ตั้งแต่ 31 ปี ขึ้นไป	0	0.00
รวม	21	100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนตามการรับรู้ของนิสิตและคณาจารย์

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน โดยจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ และคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean : \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :

SD) เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการแจกแจงและการกระจายตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นตัวแปรต่อเนื่องที่ได้มาจากแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม โดยรายละเอียดมีดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัย โดยกลุ่มตัวอย่างนิสิต พบว่า มีผลกระทบต่อด้านพุทธิพิสัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.71 ในขณะที่คณาจารย์เห็นว่านิสิตมีผลกระทบต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.32

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในส่วนของนิสิตพบว่า เกือบทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.99$) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.83$) มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.82$) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ ($\bar{x} = 3.77$) มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ ($\bar{x} = 3.73$) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.73$) มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.69$) มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.62$) มีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน ($\bar{x} = 3.55$) แต่มีผลกระทบต่อการมีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนในระดับปานกลางเท่านั้น ($\bar{x} = 3.36$)

สำหรับคณาจารย์เห็นว่านิสิตมีผลกระทบต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับมากเพียง 3 ข้อ ได้แก่ มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.62$) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.57$) และ นิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.57$) ส่วนที่เหลือมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน ($\bar{x} = 3.43$) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ ($\bar{x} = 3.43$) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.29$)

มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ ($\bar{x} = 3.24$) มีความรู้อย่างลึกซึ้งซึ่งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 3.19$) มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน ไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.10$) และมีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 2.81$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัย

ด้านพุทธิพิสัย	นิสิต (n = 173)			คณาจารย์ (n = 21)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน	3.55	มาก	0.78	3.43	ปานกลาง	0.75
2.มีความรู้อย่างลึกซึ้งซึ่งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน	3.36	ปานกลาง	0.85	3.19	ปานกลาง	0.87
3.มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ	3.77	มาก	0.74	3.43	ปานกลาง	0.60
4.มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ	3.73	มาก	0.75	3.24	ปานกลาง	0.54
5.มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.83	มาก	0.72	3.57	มาก	0.60
6.มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.73	มาก	0.83	3.29	ปานกลาง	0.72
7.มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.69	มาก	0.73	3.62	มาก	0.67
8.มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.62	มาก	0.77	2.81	ปานกลาง	0.68
9.มีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.99	มาก	0.69	3.57	มาก	0.68
10.มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน ไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.82	มาก	0.76	3.10	ปานกลาง	0.70
รวม	3.71	มาก	0.56	3.32	ปานกลาง	0.41

ซึ่งสอดคล้องจากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ที่พบว่า นิสิตมีความรู้เพิ่มมากขึ้นในสาขาวิชาที่เรียน และมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการ

เรียนรู้อื่นๆ มีความสามารถในการใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดเพิ่มมากขึ้น นิสิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียน สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพได้ แต่ความรู้ในการวิจัยนิตยยังไม่มีความรู้อย่างลึกซึ้ง นิสิตจึงยังไม่สามารถนำไปใช้ได้เต็มที่ และส่วนที่นำไปใช้ก็ยังไม่มีความเหมาะสมเท่าที่ควร

“...เปลี่ยนไปมาก เพราะเราไม่เคยรู้มาก่อน ได้ความรู้เพิ่มมากขึ้นแน่นอน พื้นฐานตอน ป.ตรี จบบริหารธุรกิจ ทำอะไรก็ได้ ให้เกิดผลกำไรมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากตอนนี้ คือทำอะไรก็ได้ ให้มีคุณค่ามากที่สุด มันต่างกันเยอะ....ในด้านการวิจัย ยังไม่รู้ลึกซึ้ง แต่ได้ content เยอะ อาจารย์ ท่านสอนให้เยอะ โดยเฉพาะจรรยาบรรณนักวิจัย เมื่อก่อนไม่คิดอะไร แต่พอไปเรียนก็เห็นเลยว่า เอ๊ะ นี่มันไม่ใช่เนะ มันเป็นการขี้นานะ.. ที่สาขาทำ IS (Individual study) ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ แต่ก็ใช้กระบวนการวิจัยมาจับ เหมือนการศึกษาด้วยตนเอง....ก็เอามาใช้กับการทำงานได้บ้าง ”

นิสิตคนที่ 1(18 มีนาคม 2552)

“..ที่ได้ก็ความรู้เยอะเลยนะ เอามาปรับใช้กับงานได้เยอะอยู่อย่างจากที่เราไม่เคยรู้ ศึกษานวิจัยไม่เป็น เราก็สามารถรู้เรื่อง พอมองปุ๊บ ก็รู้ว่าวิจัยเล่มนี้ มีข้อบกพร่องเป็นอย่างไรไม่ ถึงกับว่าเก่งหรือรู้จริงอย่างอาจารย์เค้าหรอก แต่เราก็รู้ตามที่เราเรียนมา.....เรารู้ว่ามาเรียน ป.โท มัน ต้องได้ความรู้เฉพาะมากขึ้น อย่างการค้นคว้าหาหนังสือ เอกสาร ก็ไม่ได้หาแค่ที่จุฬาอย่างเดียว ต้องไปที่เกษตรบ้าง มศว. บ้าง มันต้องรู้กว้าง เรามองว่าจุฬากว้างแล้ว แต่ก็ต้องหาความรู้จาก แหล่งอื่นๆ ด้วย....”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“เราอ่านเยอะขึ้น ก็ได้เรียนรู้อะไรขึ้น อย่างภาษาอังกฤษ ตอนสอบ CU-TEP ผ่านมาได้ ว่า ยากแล้ว พอมาเรียน อาจารย์ให้ค้นคว้าทำงานมาส่ง โดยเฉพาะฝึกภาษาอังกฤษ อ่าน text ชั้นต่ำ ก็ 4 เล่มต่อเทอม ก็ได้ศัพท์เฉพาะทางมาเยอะเหมือนกัน..”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนนิสิตคนที่ 2 (27 มีนาคม 2552)

“การใช้ภาษาก็ดีขึ้น อาศัยจากเพื่อนๆ ที่ทำงานด้วย เวลาไม่เข้าใจ อาจารย์ให้อ่านเยอะ เราก็ต้องหาเพิ่มด้วย แต่ก็ยอมรับว่าการนำความรู้วิเคราะห์ สังเคราะห์ไปใช้กับงานยังไม่มาก อย่างพี่เค้าทำงานไม่ใช่สายการสอนด้วย เลยเอาไปประยุกต์ใช้ได้ไม่เยอะ เราเป็นครูก็ยังไม่เอาไปใช้ได้บ้าง..”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนนิสิตคนที่ 1 (25 มีนาคม 2552)

“...มันเป็นจุดด้อยนะ เราพูดถึงคุณภาพของนิสิตปริญญาโทนะ อันนี้ในภาพรวม เราเอา
 คำมาด้วยเกณฑ์ปกติก็จริง แต่คุณภาพในการค้นคว้าหาความรู้ลดลงไปเยอะ เพราะเค้าไม่มีเวลา
 ไม่ได้หมายถึงสมองนะ แต่เค้าไม่มีเวลาตรงนี้เท่าที่ควร ถ้าเทียบกับในเวลาแล้วต้องบอกว่า ต่างกัน
 เยอะ โดยเฉพาะในแง่ของการเรียน การทุ่มเทให้กับการทำงานต่างๆ ที่มอบหมายให้ทุกอย่าง.....”

อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตคนที่ 1 (31 มีนาคม 2552)

“นิสิตสร้างค่านิยมการรับปริญญามากกว่าการแสวงหาความรู้”

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อการเรียนด้านจิตพิสัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาค
 นอกระบบราชการที่มีต่อการเรียนด้านจิตพิสัย พบว่า นิสิตมีความเห็นสอดคล้องกับคณาจารย์ว่ามี
 มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31 และ 4.11 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความ
 ภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา ($\bar{x} = 4.53$) และมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.50$) ส่วนที่
 เหลือมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.47$) มีความเข้าใจและเห็น
 คุณค่าของวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.40$) มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.35$) มีเจตคติที่ดีต่อ
 การเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.30$) มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.28$) มีความ
 รับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.17$) สามารถไตร่ตรอง ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อน
 การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ($\bar{x} = 3.97$)

ในส่วนของคณาจารย์ พบว่าทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความภาคภูมิใจ
 ในสถาบันที่เข้าศึกษา ($\bar{x} = 4.38$) มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.38$) มีความเข้าใจ
 และเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.29$) มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.24$)
 มีความเอาใจใส่การเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.05$) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.00$)
 มีความรับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.00$) มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.95$) และ
 สามารถไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ($\bar{x} = 3.76$)
 รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านจิตพิสัย

ด้านจิตพิสัย	นิสิต (n = 173)			คณาจารย์ (n = 21)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา	4.28	มาก	0.66	4.24	มาก	0.54
2.มีความเอาใจใส่ในการเรียนในรายวิชา	4.17	มาก	0.69	4.05	มาก	0.38
3.มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชา	4.30	มาก	0.68	4.00	มาก	0.63
4.มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา	4.35	มาก	0.69	4.38	มาก	0.59
5.สามารถไตร่ตรอง ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อน การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	3.97	มาก	0.73	3.76	มาก	0.44
6.มีความรับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา	4.12	มาก	0.80	4.00	มาก	0.32
7.มีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา	4.53	มากที่สุด	0.75	4.38	มาก	0.86
8.มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน	4.40	มาก	0.70	4.29	มาก	0.56
9.มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ	4.50	มากที่สุด	0.73	4.05	มาก	0.80
10.มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ	4.47	มาก	0.77	3.95	มาก	0.74
รวม	4.31	มาก	0.55	4.11	มาก	0.35

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า นิสิตมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อการเรียนในรายวิชา นิสิตให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ถึงแม้ว่านิสิตต้องทำงานประจำด้วยและเรียนไปด้วย แต่นิสิตสามารถแบ่งเวลาในการปฏิบัติงานและการเรียนได้ดี ซึ่งการปฏิบัติก็เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาของหน่วยงานและสถานศึกษา

“...ก็แบ่งงานกันทำ แสร้งกัน ช่วยกันหา ช่วยกันติว เราไม่ได้จบมาโดยตรง อย่างวิชาสถิติเนี่ย ก็ต้องอ่านเอง ค้นคว้าเอง เหมือนเป็นการฝึก ไม่ใช่ว่าอยู่กับที่แล้วเราจะได้ เราต้องไปหาอาจารย์ท่านให้เราบอก แต่เราก็ต้องชัดเจนด้วย...เราเรียนจบมาทำงานเป็นครูก็ต้องรับผิดชอบเต็มที่ แสวงหาความก้าวหน้าในอาชีพเราทุกทางล่ะ..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...ความสนใจเรียน เรียกว่าตั้งใจมากๆ รับผิดชอบต่อการเรียนเยอะขึ้นกว่า ป.ตรีนะ”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิตคนที่ 1 (25 มีนาคม 2552)

“...ส่วนใหญ่ก็แบ่งกันรับผิดชอบ แล้วส่งเมลให้กัน วันศุกร์เย็นก็เข้ามาเร็วหน่อย เพื่อต้องแก้ตรงไหน หรือเพื่อนพอใจรีเปลา หอบโน้ตบุคมาคนละเครื่อง...”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิตคนที่ 2 (27 มีนาคม 2552)

“ภาระงานของนิสิตมีผลต่อการเรียน เนื่องจากการเดินทางและล่าจากการทำงานตลอดสัปดาห์ รวมทั้งเวลาที่รวมกลุ่มกันก็มีน้อย”

ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถาม

“..มันอาจจะเป็นด้วยสถาบัน เรา รู้สึกว่าจุฬาปลูกฝังความเป็นครูมาก อาจารย์ที่สอนเรา ท่านมีความเป็นครูสูงมาก ท่านให้ทั้งความรู้และประสบการณ์ ประทับใจมากๆ.....ภูมิใจมากมาย มหาศาล แบบว่าภูมิใจทุกอย่าง โดยส่วนตัวนับถือเสด็จพ่อ ร. 5 อยู่แล้ว...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...อาจารย์ก็ดีนะ คือเค้าจะสอนเราเสมอว่าการทำวิจัยมีผลดีอย่างไรต่อสังคม จะประพฤติตัวเป็นนักวิจัยที่ดีได้อย่างไร ท่านให้สิ่งดีๆ กับเรา เราก็รู้สึกดีกับท่าน ไม่มีใครทำให้เรารู้สึกแย่กับวิชานั้นถึงแม้จะยาก ท่านก็เสริมแรงให้กำลังใจเสมอ...”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...คงเป็นที่นิสัยของคนนะ พอเราหันไปดู background เค้า ก็เห็นเลยว่าเป็นคนที่ตั้งใจเรียนมาตั้งแต่สมัยเดิม อันนี้ครูไม่ได้มองที่ตัวสถาบันนะ แต่มองว่านิสิตที่จบตรีจุฬา แล้วต่อโท นอกเวลาที่จุฬา เราจะเห็นความต่างของเค้า เค้าจะทุ่มเทมาก เอาใจใส่ มีความเป็นผู้นำ ซึ่งพอเราดูก็จะเห็นว่าเป็นเด็กเราเสียเยอะ...”

อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตคนที่ 1(31 มีนาคม 2552)

“...พี่ก็ภูมิใจนะ เรียนที่จุฬาก็ทำให้เรารู้สึกมีภาคภูมิใจขึ้น แต่ไม่ผยองนะ”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิต คนที่ 1 (25 มีนาคม 2552)

“...พี่ว่าทุกคนก็คงไม่ต่างกันเราภูมิใจที่เข้ามาเรียน ก็คาดหวังให้สำเร็จ ก็ต้องทำให้ดีที่สุด”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิต คนที่ 2 (27 มีนาคม 2552)

2.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านทักษะพิสัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านทักษะพิสัย พบว่านิสิตและคณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 3.54 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในส่วนของนิสิต พบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ นิสิตมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 3.99$) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.99$) มีความสามารถในการปรับตัวในด้านการเรียน ($\bar{x} = 3.96$) มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ($\bar{x} = 3.94$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.86$) มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.83$) สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา ($\bar{x} = 3.55$) และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ($\bar{x} = 3.55$)

สำหรับคณาจารย์ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมากได้แก่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.81$) มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ($\bar{x} = 3.71$) มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา ($\bar{x} = 3.62$) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.57$) ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางได้แก่ มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.43$) สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา ($\bar{x} = 3.33$) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ($\bar{x} = 2.86$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนด้านทักษะพิสัย

ด้านทักษะพิสัย	นิสิต (n = 173)			คณาจารย์ (n = 21)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.แสดงออกถึงพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา	3.99	มาก	0.74	3.62	มาก	0.59
2.สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา	3.55	มาก	0.89	3.33	ปานกลาง	0.86
3.มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา	3.94	มาก	0.82	3.71	มาก	0.56
4.มีความสามารถในการปรับตัวในด้านการเรียน	3.96	มาก	0.83	4.00	มาก	0.63
5.มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.99	มาก	0.77	3.81	มาก	0.60

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านทักษะพิสัย	นิสิต (n = 173)			คณาจารย์ (n = 21)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
6.มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ	3.83	มาก	0.73	3.43	ปานกลาง	0.68
7.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ	3.55	มาก	0.80	2.86	ปานกลาง	0.73
8.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ	3.86	มาก	0.73	3.57	มาก	0.60
รวม	3.84	มาก	0.56	3.54	มาก	0.43

ผลที่ได้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้การสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถจัดสรรเวลาในการค้นคว้าประกอบการเรียนได้ โดยใช้เวลาในช่วงที่นอกเหนือจากงานประจำ นิสิตมีความสามารถในการปรับตัวในด้านของการเรียน เน้นกระบวนการกลุ่มแต่นิสิตยังขาดความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติจริงได้ รวมทั้งการริเริ่มสร้างสรรค์ในงานวิจัยใหม่ๆ ที่สามารถนำมาในการพัฒนาการทำงานของตน พบว่ายังไม่สามารถนำมาใช้ได้ดีเท่าที่ควร

“ตอนแรกก็กลัว มีช่วงหนึ่งที่เครียดมากๆ เรียนไม่ทัน คนอื่นรู้ ทำไมเราไม่รู้ ก็มีคนพูดว่า อ้าว! ไม่รู้ก็อ่านสิ เราก็เออ get เลย จริงอย่างที่เค้าพูด ตอนนี่ไม่ได้แล้ว เราไม่รู้ ต้องรีบทำอะไรเพื่อให้รู้มากขึ้นให้ได้ ปรับตัวได้แล้ว.....ก็แบ่งเวลาชัดเจนนะ กินเวลาราชการให้น้อยที่สุด ไม่อยากให้ใครมาว่านิทานเราล้าหลัง อย่งไปเรียน บ่ายวันศุกร์ ก็รอจนบ่ายสามค่อยออกมา เผื่อเวลานิดนึง อาศัยว่าเราเร่งรีบเอง..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...พยายามทำความเข้าใจด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่ได้ก็เพื่อนๆช่วยเหลือช่วยกัน เราต้องแบ่งเวลาเอง กลางวันเราทำงานเท่าๆ กับคนอื่น ก็ใช้ช่วงเย็นบ้าง กลางคืนบ้าง หรือหลังเลิกเรียนวันเสาร์อาทิตย์บ้าง แต่ต้องค้นหาแล้วว่าจะทำอะไร ไปถึงห้องสมุดจะได้ไม่เสียเวลา อินเทอร์เน็ตก็ช่วยเราได้เยอะ”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“ส่วนใหญ่จะสามารถจัดสรรเวลาในการเรียน การส่งงานได้ตามกำหนด ผู้ที่เข้ามาเรียนจะทราบถึงข้อจำกัดในการเรียน ภาคคนนอกเวลาราชการอยู่แล้ว จึงต้องจัดการตัวเองให้มีเวลา มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา”

ความคิดเห็นจากแบบสอบถาม

“...จะนัดกันเลย ยิ่งเป็นงานกลุ่ม วันจันทร์ อังคาร ต่างคนต่างค้นคว้ามา แล้วเอามา
รวมกันวันพุธ อย่างช้าสุดวันพฤหัสบดี เผื่อมีอะไรที่แก้ไขได้ทัน เพราะวันศุกร์ก็ต้องเข้าไปเรียนหรือส่ง
งานแล้ว ...ใช้เวลาช่วงเย็น หรือพักเที่ยงบ้าง ทำเท่าที่เวลา แล้วก็ติดต่อกันผ่าน e-mail สะดวกดี”
เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิตคนที่ 1 (25 มีนาคม 2552)

“ถ้าถามคนสอน เราก็หวังเต็มที่ ...เรารู้ว่าการที่เค้าทำงานไปด้วย เรียนไปด้วยมันไม่มี
ทาง คนเรียนในเวลาเค้าทุ่มเทเต็มที่ พอว่างจากเรียนก็เข้าห้องสมุด ต้องดูหนังสือ ต้องอ่าน ต้อง
ค้นคว้า แต่นอกเวลาน้อยมาก เรียนเสร็จบางที่รีบกลับบ้าน ดึกแล้ว บางที่เสาร์-อาทิตย์มีงาน ไม่
ได้มาเรียน มันก็ไม่เต็มร้อยเทคโนโลยีมีส่วนช่วยได้ แต่ความน่าเชื่อถือล่ะ ซึ่งการศึกษาตำรา
ในห้องสมุดต้องมี มันจำเป็น...”

อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตคนที่ 1 (31 มีนาคม 2552)

“...เรารู้สึกว่าก็ไม่ได้เปลี่ยนไปนะ ยังเป็นตัวเองอยู่ แต่รู้สึกว่าต้องรักษาภาพพจน์มากขึ้น
ทำอะไรให้เกียรติสถาบันมากขึ้น กลัวทำจุฬาเสียชื่อเสียงเพราะเรา...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...ในด้านบุคลิกภาพ ครูว่าด้อยลงจากเมื่อก่อนนะ ความคิดความอ่านมันไม่ sharp
อย่างให้เค้านำเสนองาน ก็มีบางคนเท่านั้นที่แสดงความคิดเห็น อีกอย่างการแต่งเนื้อแต่งตัว
เดี๋ยวนี้ขาดความตระหนักรู้ของการเคารพสถานที่ต้องให้ความสำคัญและรู้กาลเทศะ อย่างนุ่ง
กางเกงมาเรียนไม่ได้นะ ใส่เสื้อยืดต้องมีแจ็กเก็ตทับ รองเท้าแตะหุ้มหัดขัด คือ คุณต้องมี
ภูมิน้อยสิ อีกอย่าง 80% เป็นครู คุณจะสอนเด็กอย่างไร ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย...”

อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตคนที่ 1 (31 มีนาคม 2552)

“...ก็ไม่รู้ทำไม เวลาอาจารย์ถามอะไร ส่วนมากก็นิ่งไว้ก่อน อาจจะเป็นแบบกลัวตอบผิด เรายัง
ไม่รู้จริง ตอบผิดไป อายเค้า บางเรื่องก็ยากจริงๆ อาจารย์บางท่านก็กระตุ้นให้คิดเยอะๆ...”

เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนิสิตคนที่ 2 (27 มีนาคม 2552)

“...ไม่ค่อยได้ริเริ่มสร้างสรรค์อะไร เนื้อหาวิชาก็ไม่ค่อยเกี่ยวกับงานที่ทำด้วย ก็เลยเอามา
ใช้ได้ไม่มากแต่คิดว่า เทอมหน้า จะขอเข้าไป sit in ในห้องที่เพื่อนสอน แบบสังเกตการณ์สอน
อะไรแบบนี้งานวิจัยก็ช่วยศิษย์ข้อมูลบ้าง แต่หลังๆ ก็แอบวิเคราะห์ข้อมูล ดูกราฟเบ้ซ้าย ขวา

หาค่าเฉลี่ย SD. ทำเล่นๆ ไม่ได้จริงจังในส่วนตัวยังไม่ได้สร้างงานวิจัยของตัวเอง ไม่ได้มีเวลา
มากขนาดนั้น...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...คิดไว้ แต่ยังไม่ได้ทำใหญ่โต แต่ก็มีส่วน อย่างงานวิจัยในชั้นเรียน เทอมที่ผ่านมาก็ทำ
เชิงคุณภาพ ศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของนักเรียนที่เราเป็นครูประจำชั้นอยู่ ทำเป็น 5 บท
เลยนะ ก็คิดว่าได้ใช้สิ่งที่เรียนเป็นประโยชน์กับงานเราจริงๆ ”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของนิสิตและหัวหน้างานของนิสิต**

**3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิต
ศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านปริมาณงาน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตด้านปริมาณงาน พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิต
เห็นสอดคล้องกัน ว่ามีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76 และ 3.92
ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ นิสิตและหัวหน้างานของนิสิต เห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบใน
ระดับมากทุกข้อ โดยนิสิตสามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำได้สำเร็จลุล่วง ($\bar{x} = 3.76$)
และสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมได้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด
($\bar{x} = 3.76$) ในขณะที่หัวหน้างานของนิสิตเห็นว่า นิสิตสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
เพิ่มเติมได้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 3.93$) และสามารถปฏิบัติงานตามภาระงาน
ประจำได้สำเร็จลุล่วง ($\bar{x} = 3.91$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตด้านปริมาณงาน

ด้านปริมาณงาน	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.สามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำในวันเวลาราชการได้สำเร็จลุล่วง	3.76	มาก	0.77	3.91	มาก	0.64
2.สามารถปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลาที่กำหนด	3.76	มาก	0.74	3.93	มาก	0.71
รวม	3.76	มาก	0.70	3.92	มาก	0.61

นอกจากนี้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่านิสิตได้รับภาระงานลดน้อยลง ซึ่งเกิดจากการเห็นชอบของผู้บริหารและหัวหน้างานของนิสิต และอาจจะปฏิบัติงานบางอย่างล่าช้าไปบ้าง แต่ก็ยังอยู่ในกรอบของระยะเวลาที่กำหนด

“พี่ว่างานสำเร็จตามกำหนดช้าลงบ้าง แต่มันก็ขึ้นอยู่กับงานนะ บางงานหัวหน้าเค้าก็ดึงไปทำแทน”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...ไม่แตกต่างกันนะ ก่อนเรียนหลังเรียนไม่มีผลอะไร อาจจะมีบ้างแต่ก็ไม่ทำให้เดือดร้อน ไม่นั่นก็จะเป็นทั้งระบบ งานที่ได้รับก็ทำให้เสร็จตามเวลา เราเรียนนอกเวลาราชการ ไม่ได้ลาเรียน งานที่ทำก็เท่ากับคนอื่น...”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..พี่ว่าเค้าทำงานดี เป็นคนสัมภาษณ์และรับเองด้วย ทำงานได้ตามกำหนดแต่ต้องคอยจู้หน่อย”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ก่อนไปเรียน มีอะไรก็จะมอบหมายน้องเค้าตลอด เค้าทำงานไว มีประสิทธิภาพ แต่หลังจากที่ไปเรียน เรายังจะมอบหมายงานให้คนอื่นช่วยทำก่อน แบบว่า งานมันหนักไป ก็ลดภาระงานให้ หรือไม่ก็ทำเอง น้องเค้าจะได้เรียนเต็มที่...”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาระดับในบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตด้านคุณภาพของงาน พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.71 และ 3.83 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อในส่วนของนิสิตพบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ ผลงานที่ปฏิบัติออกมา สำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.77$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.75$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.72$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.66$) และผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตามมาภายหลัง ($\bar{x} = 3.65$)

หัวหน้างานของนิสิต พบว่ามีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ ผลงานที่ปฏิบัติออกมา สำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.90$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.88$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.85$) ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด ($\bar{x} = 3.77$) และผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตามมาภายหลัง ($\bar{x} = 3.73$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิตด้านคุณภาพของงาน

ด้านคุณภาพของงาน	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1. ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	3.66	มาก	0.70	3.77	มาก	0.68
2. ผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	3.77	มาก	0.72	3.90	มาก	0.71
3. ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐาน ที่หน่วยงานกำหนด	3.75	มาก	0.74	3.85	มาก	0.68
4. ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	3.72	มาก	0.74	3.88	มาก	0.69
5. ผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตามมาภายหลัง	3.65	มาก	0.80	3.73	มาก	0.72
รวม	3.71	มาก	0.61	3.83	มาก	0.53

ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่างานส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน แต่ก็พบว่า มีข้อบกพร่องเกิดขึ้นบ้าง โดยเกิดมาจากหลายปัจจัย ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่นิสิตมีเวลาน้อยลงในการทบทวนเอกสาร ความถูกต้อง และต้องรีบทำให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้

“พี่ว่าการทำงานก็มีมาตรฐานคงเดิมนะ แต่เจ้านายอาจจะปากเปียกปากแฉะขึ้นนิดนึง เมื่อก่อนเรามีเวลาทำงานเข้ายันเย็น เสาร์อาทิตย์ สีห้าทุ่ม ตีหนึ่ง ตีสอง ยังมี ก็แล้วแต่ว่างงานเยอะ แค่วัน บางทีมันก็เข้ามาเรื่อย ๆ อีกอย่างเราพักอยู่ใกล้แค่นี้ เลยสะดวก”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“คุณภาพก็ไม่ด้อยไปกว่าเดิมนะ บางที่เราต้องทำงาน และเป็นช่วงใกล้สอบ อาจมีข้อบกพร่องบ้าง เพราะต้องรีบทำให้เสร็จตามกำหนดเวลา”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..ยังทันเวลาอยู่เช่นเดิม เราลดภาระงานบางอย่างให้เค้าแล้ว แต่ยังมีงานส่วนใหญ่ที่ต้องทำอยู่ มีปัญหาตามมาบ้าง แต่เราแก้ไขได้...”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...น้องเค้าจะติดเฉื่อยๆ เมื่อก่อนมีบ้าเป๊าะๆ ขนาดต้องให้สมุดโน้ตไว้จดกันลิ้ม แต่พอไปเรียนเค้าเปลี่ยนไปเยอะ เค้าแบ่งเวลาได้ และไม่ได้ทำให้งานเสียหายอะไรมากมาย จะมีก็น้อยมาก 20% ได้มั้ง”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...ที่นี้ทำงานแบบใกล้ชิดกัน มีอะไรผิดพลาดตรงไหนก็จะบอกๆกัน ผู้บริหารเค้าสร้างกรอบเอาไว้...”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“งานไม่กระทบอะไร เค้าช่วยดูด้านเอกสารให้พี่ เค้าไม่อยู่พี่ก็ทำแทน พอเค้ามาก็ช่วยเหมือนเดิม”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

3.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตเห็นตรงกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 และ 4.01 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายชื่อสำหรับนิสิต พบว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 3.98$) สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.98$) มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{x} = 3.95$) มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 3.94$) มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 3.92$) และมีความสามารถในนำเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้จากการเรียนมาใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.88$)

สำหรับหัวหน้างาน เห็นว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นเดียวกัน ได้แก่ นิสิตสามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.15$) มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.08$) มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 4.04$) มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{x} = 3.99$) มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 3.94$) และมีความสามารถในนำเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้จากการเรียนมาใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.88$) รายละเอียด ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

ด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่	3.94	มาก	0.72	4.04	มาก	0.63
2.มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย	3.98	มาก	0.65	4.08	มาก	0.63
3.สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	3.98	มาก	0.79	4.15	มาก	0.59
4.มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่	3.92	มาก	0.73	3.94	มาก	0.66
5.สามารถนำเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้จากการเรียน มาใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	3.88	มาก	0.80	3.88	มาก	0.68
6.มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่	3.95	มาก	0.75	3.99	มาก	0.69
รวม	3.94	มาก	0.61	4.01	มาก	0.42

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่านิสิตมีความรู้ ความเข้าใจในงานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ค่อนข้างมาก มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในงานของตน เมื่อนิสิตมาศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา แล้วนิสิตจะได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถนำเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้จากการเรียนมาใช้ประโยชน์ได้ แต่ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และการได้นับความเห็นชอบจากหน่วยงานก่อน

“ก่อนไปเรียน เราก็ทำงานของเราได้ พอรู้ แต่ไม่ถึงกับว่าเชี่ยวชาญมากมาย พอไปเรียนมันไม่เกี่ยวกับงานเรา ไม่เชิงว่าเอามาปรับใช้ไม่ได้ซะทีเดียว ก็มีบ้างนิดหน่อย แนะนำคนอื่นเวลาเราเห็นเค้าทำไม่ถูก เราเรียนมาเป็นอีกอย่าง แต่ต้องสนิทกันนะ...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ก็รู้มากขึ้น แต่เหมือนน้ำท่วมปาก อย่างเรียนการประเมินโครงการ เราเรียนมาอย่างหนึ่งที่โรงเรียนทำอีกแบบหนึ่ง เราก็เอามาปรับใช้ แต่ก็เข้าใจนะว่าเราไม่สามารถปรับเปลี่ยนอะไรได้ทั้งหมด เรารู้ แต่เข้าไปก้าวทำงานเค้าไม่ได้ เราเป็นเด็ก เค้าเป็นผู้ใหญ่กว่า เค้าบอกว่าทำไม่เป็นก็จบ..... มันมาตกอยู่ที่เรา ฉะนั้นก็อย่าหาเรื่องดีกว่า ”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...เทคนิคใหม่ๆ พี่ก็ยังไม่เห็นชัดเจนนะ จะมีก็ SPSS ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลบ้าง”

หัวหน้างานนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ผมว่าน้องเค้าใช้ความรู้ที่เป็นประโยชน์เยอะนะ โดยเฉพาะการทำวิจัย ที่นี้ครูต้องทำวิจัยเทอมละ 1 เรื่อง และงานวิจัยของโรงเรียนปีละ 1 เรื่อง ผมก็ให้น้องเค้ามาเป็นกรรมการส่วนนี้ ซึ่งการเรียนการสอนของเค้าก็ดีขึ้นด้วย”

หัวหน้างานนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“พี่รู้จักเค้ามา 3 ปี เค้ารับผิดชอบนะ ทำงานไว เค้าไปเรียน เจออะไรที่แปลกใหม่ เทคนิคบางอย่างอะไรที่ดียิ่ง ก็เอามานำเสนอในที่ประชุม ถ้าที่ประชุมเห็นชอบด้วย ก็เอามาปรับใช้ในการเรียนการสอน...”

เพื่อนร่วมงานนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

3.4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านคุณลักษณะประจำตัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ด้านคุณลักษณะประจำตัว พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 และ 3.89 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายชื่อสำหรับนิสิต พบว่าทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 4.10$) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 4.10$) มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.02$) มีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.99$) สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{x} = 3.95$) มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.95$) สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้ ($\bar{x} = 3.79$) และมีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน ($\bar{x} = 3.54$)

สำหรับหัวหน้างานของนิสิตเห็นว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.08$) มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.05$) มีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.02$) สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{x} = 3.99$) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 3.98$) มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 3.89$) สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้ ($\bar{x} = 3.60$) และมีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน ($\bar{x} = 3.52$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านคุณลักษณะประจำตัว

ด้านคุณลักษณะประจำตัว	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน	4.10	มาก	0.75	3.89	มาก	0.68
2.มีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน	3.54	มาก	0.93	3.52	มาก	0.89
3.สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้	3.79	มาก	0.88	3.60	มาก	0.77
4.มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน	4.10	มาก	0.74	3.98	มาก	0.78

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านคุณลักษณะประจำตัว	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
5.สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้	3.95	มาก	0.76	3.99	มาก	0.64
6.มีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	3.99	มาก	0.70	4.02	มาก	0.66
7.มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน	4.02	มาก	0.66	4.05	มาก	0.65
8.มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	3.95	มาก	0.74	4.08	มาก	0.65
รวม	3.93	มาก	0.57	3.89	มาก	0.44

และสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า นิสิตยังสามารถทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนร่วมงานได้ในวันธรรมดา แต่ไม่บ่อยครั้งเท่าเดิม และเนื่องจากนิสิตต้องมาเรียนในวันศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ ดังนั้น กิจกรรมของหน่วยงานที่จัดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว นิสิตจึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ทุกครั้ง ยกเว้นกรณีที่เป็นงานที่มีความสำคัญมาก ซึ่งนิสิตต้องเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตก็จะหยุดเรียน แต่นิสิตกับเพื่อนร่วมงานก็ยังมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในลักษณะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

“จะแยกกันนะ เรียนก็ส่วนเรียน ทำงานก็ส่วนทำงาน ไม่เอามายุ่งกัน.... กิจกรรมกับเพื่อนร่วมงานจะเป็นช่วงเย็นมากกว่า วันเสาร์อาทิตย์ ทุกคนจะอยู่กับครอบครัวของตัวเอง ยกเว้นโอกาสพิเศษ ปีใหม่ งานเลี้ยงวันเกิดอะไรแบบนี้...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...ไปกับเพื่อนๆ บ้าง ก็ช่วงตอนเย็น วันธรรมดา พยายามปลีกตัวไป แต่ในใจก็กังวลตลอดว่างานจะเสร็จทันมั้ย เพื่อนร่วมงานก็ไม่มีปัญหาอะ ภาวะความเป็นผู้นำก็ตามภาระงาน อย่างตอนนี้ก็เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วย.... บางที่มีงานของโรงเรียน แล้วมันชนกับเวลาที่เราเรียน ก็จะดูก่อนว่าเป็นอะไร ถ้าไม่มีอะไรมาก ก็จะขอ ผอ.ว่าไปเรียนก่อนนะ แล้วก็รีบกลับมาช่วยงาน”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...เค้ามีความรู้ความสามารถในงานของเค้า บางที่เค้าไปเรียนรู้อะไรใหม่ๆ มากี่จะเอามาแนะนำเราเหมือนกัน”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..ผมว่าเค้ามีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนน้อยลง เพราะต้องรับผิดชอบเรื่องเรียนก่อน แต่เค้ามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่แล้ว ...ก็ไม่มีใครมาบ่นนะ ส่วนใหญ่ก็สนับสนุนเรื่องเรียนของเค้ารู้เลยว่าน้องเค้ามีความมั่นใจในตนเองเพิ่มมากขึ้น มีหลักการทำงานมากขึ้น..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“เท่าที่พี่เห็น ก็ยังมีเวลาเข้าร่วมกลุ่ม ทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ อยู่บ้างนะ แต่ไม่บ่อยเท่าเดิม...ทุกคนเข้าใจ พี่จะบอกทุกคนเลยว่าทุกคนต้องทำงานแทนกันได้ ตอนที่พี่ไปเรียน เค้าก็ทำงานแทนพี่ได้..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...น้องเค้าเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ บางทีก็ยังพูดให้งานกับพวกพี่ๆ ที่มีอาวุโสกว่าไม่ค่อยเป็น ก็มีปัญหบ้างเล็กน้อย แต่น้องเค้ายังเด็กและมีความรู้ ความสามารถ ก็ยอมรับกันได้”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 2(24 มีนาคม 2552)

3.5 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ด้านความร่วมมือ พบว่านิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.09 และ 4.13 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อสำหรับนิสิตพบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการ อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.14$) เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.08$) นิสิตมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับ บัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด($\bar{x} = 4.06$) และเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา

และผู้รับบริการสามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.06$)

สำหรับหัวหน้างานของนิสิตพบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.19$) มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการ อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.17$) นิสิตมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.13$) และเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการสามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ($\bar{x} = 4.02$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความร่วมมือ

ด้านความร่วมมือ	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการอย่างเต็ม ความสามารถเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	4.14	มาก	0.72	4.17	มาก	0.63
2.เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและ ผู้รับบริการเต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	4.08	มาก	0.71	4.19	มาก	0.62
3.มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	4.06	มาก	0.71	4.13	มาก	0.64
4.เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและ ผู้รับบริการ สามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำงาน ตามที่กำหนด	4.06	มาก	0.68	4.02	มาก	0.71
รวม	4.09	มาก	0.65	4.13	มาก	0.53

และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า ในหน่วยงานที่นิสิตทำงานอยู่ มีลักษณะการทำงานใกล้ชิดกัน เป็นสังคมที่เน้นการช่วยเหลือกัน สนับสนุนส่งเสริม ทั้งในด้านทุนการศึกษา

หรือสนับสนุนเรื่องเวลาเรียน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาบุคลากรของแต่ละหน่วยงาน ใน ส่วนของเพื่อนร่วมงานทุกระดับมีความเข้าใจและยินดีช่วยเหลือเพิ่มเติมที่

“หัวหน้าเป็นคนสนับสนุนให้ไปเรียนนะ จริงๆ ก็ยุให้เรียนมาหลายปีแล้ว ติดตรงที่ตัวเอง คิดนั่นคิดนี่ อย่างตอนนั้นก็ขอทุนเรียน เบิกได้หมด ทุกคนก็ยังมาถามว่าเรียนเป็นัยเสมอ”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ที่นี้สนับสนุนเต็มที่นะ ส่วนใหญ่ใครมาขอไปเรียน มาขอไปอบรมก็ได้ไปหมด ถ้ามันตรงกับงานบางทีก็มาปรึกษา เราก็ให้คำแนะนำไป หรือบางครั้งเค้าให้ความสำคัญกับงานเกินไป ก็ จะบอก คอยไล่ให้ไปเรียนได้แล้ว..”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...จะบอกว่าไปเรียนหรือไม่ก็แทบไม่ต่างกัน บางคนก็ช่วยเต็มที่ แต่บางคนก็ยังไม่อยาก ช่วยงาน ขนาดอยู่ในสายงานเดียวกัน ก็ยังไม่ช่วยเลย....ก็จะพยายามรายงานให้ผู้บังคับบัญชา ทราบตลอด โดยเฉพาะเวลาที่เราต้องไปเรียนในช่วงที่โรงเรียนมีงานพร้อมกัน..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“มาปรับทุกข์ให้ฟังมากกว่า แต่ไม่ค่อยเป็นเรื่องส่วนตัว.... ก็ไม่เห็นได้ยื่นใครบ่นอะไรนะ ทุกคนก็รับผิดชอบงานของตัวเอง ไม่เห็นมีใครพูดอะไร อีกอย่างที่โรงเรียนไม่ค่อยจัดงานวันเสาร์ อาทิตย์ ยกเว้นงานของชุมชน ถ้าน้องเค้าไม่ติดอะไร ก็มาช่วย แต่ถ้าติด ก็จะไม่บอกกันก่อน ถ้า ผอ. ทราบ ที่มงานรับรู้ก็ไม่มีปัญหา”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..มาปรึกษาเรื่องวิทยานิพนธ์บ้าง การสร้างเครื่องมือวิจัย การหาผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือ เช่นแลกเวรบ้าง แลกชั่วโมงเรียนบ้าง ยินดีช่วยอยู่แล้ว...ที่นี้จะสนับสนุนเรื่องของการให้เวลาไป เรียนมากกว่า..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“ที่นี้สนับสนุน พี่เป็นคนกระตุ้นให้เค้าไปเรียนด้วยซ้ำ บอกเค้าว่า ถ้าไม่ไป คนที่เข้ามา ทำงานที่หลังเรา แล้วเค้าอยากไปเรียนบ้างมันก็ลำบาก เสียโอกาสกันหมด...มีมาปรึกษาเรื่องเรียน กับเรื่องงานบ้าง อย่างการทำ IS พี่ยังแนะนำหัวข้อให้เลย อยากให้ลองทำในเรื่องที่ใกล้ตัว แล้วก็ดี กับงานเราด้วย...”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

3.6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.00 และ 4.04 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ สำหรับนิสิต พบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 4.14$) มีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{x} = 4.13$) มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.12$) มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{x} = 4.11$) สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 3.97$) ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆจากผู้บังคับบัญชา ($\bar{x} = 3.97$) มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.95$) มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.94$) และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง ($\bar{x} = 3.69$)

สำหรับหัวหน้างานของนิสิตเห็นว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ นิสิตมีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{x} = 4.13$) มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานในหน้าที่ ($\bar{x} = 4.11$) ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆจากผู้บังคับบัญชา ($\bar{x} = 4.10$) มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.07$) มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{x} = 4.06$) มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.03$) สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 4.03$) มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.00$) และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง ($\bar{x} = 3.85$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาระดับในบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน

ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย	4.12	มาก	0.70	4.07	มาก	0.65
2.มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน	3.94	มาก	0.70	4.03	มาก	0.60

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
3.สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	3.97	มาก	0.69	4.03	มาก	0.64
4.ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆจากผู้บังคับบัญชา	3.97	มาก	0.81	4.10	มาก	0.67
5.ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง	3.69	มาก	0.69	3.85	มาก	0.63
6.มีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	4.13	มาก	0.71	4.13	มาก	0.65
7.มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ	3.95	มาก	0.72	4.00	มาก	0.69
8.มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	4.14	มาก	0.74	4.11	มาก	0.69
9.มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่	4.11	มาก	0.79	4.06	มาก	0.71
รวม	4.00	มาก	0.57	4.04	มาก	0.45

จากการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นิสิตได้รับความไว้วางใจจากหัวหน้างานของนิสิต และเพื่อนร่วมงานมากขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการที่หัวหน้างานเห็นว่า นิสิตกำลังศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้ได้ความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่ทันสมัย และจะนำมาใช้เพื่อเกิดประโยชน์กับงานมากขึ้น

“ที่เต็มที่กับงาน มีความสุขและชอบงาน เมื่อก่อนมีอีดีด ต้องพยายามทำให้ถูกใจทุกๆคน มากเกินไป แต่ก็คิดในทางบวกนะ บางครั้งได้ฟังจากอาจารย์ที่สอน ท่านเล่าประสบการณ์ต่างๆ ของท่านให้ฟัง เราก็กลับเอามาคิด มาปรับความคิดเราใหม่ รู้สึกดีขึ้น..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..โห คำไว้วางใจเราน่าดู เวลาทำงานพี่ก็จะเอาชื่อเราไปเป็นกรรมการ เพราะเห็นว่าเรา เรียนในระดับปริญญาโท อย่างงานแผนงาน งานการประเมินโครงการ งานวิจัยสถานศึกษา ทั้งๆ ที่เราก็ก่อนเรียนไม่จบเลย แต่ก็รู้สึกดี ก็ช่วยตามความรู้ ความสามารถที่มี..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..ที่พี่เห็นเค้าตั้งใจนะ ชัดเลย คือระบบการทำงาน เพราะเรียนไปด้วย ทำงานไปด้วย ต้องแบ่งเวลาดีๆ ความรับผิดชอบ ทุ่มเทกับงานเห็นชัดว่ามากขึ้น บางวันบ่ายวันอาทิตย์ พี่ก็จะเห็นเค้า กลับมานั่งเคลียร์งานตัวเอง ก็อย่างที่บอก ที่นี้ทำงาน 7 วัน แล้วแต่ความรับผิดชอบของคนด้วย ...”

เค้าให้ความสำคัญกับงานมากจนบางครั้งพี่ยังบอกเลยว่า เห็นแกตัวบ้างก็ได้ ไม่อย่างนั้น เรื่องเรียนเราก็จะเสียไปด้วย..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..ผมว่าก็ 100% นะ ไม่ค่อยมีปัญหา ได้รับการยอมรับพอสมควร..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..พี่ว่าเค้ายังเด็ก อายุแค่นี้ แต่มีความคิดความอ่าน เรียบด้วย ทำงานไปด้วย ขนาดนี้ พี่ว่าเค้าก็เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ก็ใช้ได้แหละ”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“..ผมว่าเค้าได้รับความไว้วางใจจากหัวหน้าเยอะขึ้นนะ คิดว่าเร็วๆ นี้คงมีการปรับตำแหน่งงาน ไม่รู้ว่าจะได้ขึ้นหรือเปล่า แต่ผมว่าเค้าทำได้..”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

3.7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 และ 3.96 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ สำหรับนิสิต พบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.05$) มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.05$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.94$) มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.94$) มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.94$) มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

($\bar{x} = 3.93$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.91$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.90$) และมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.85$)

สำหรับหัวหน้างานของนิสิต พบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.04$) มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$) นิสิตมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$) มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.99$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.93$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.93$) มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.92$) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.91$) และมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.90$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	4.05	มาก	0.70	4.00	มาก	0.62
2.มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	4.05	มาก	0.73	4.00	มาก	0.64

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
3.มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาพัฒนาการปฏิบัติงานได้ อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.94	มาก	0.74	3.93	มาก	0.68
4.มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.91	มาก	0.71	3.91	มาก	0.70
5.มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้ อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.94	มาก	0.72	4.04	มาก	0.66
6.มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.93	มาก	0.77	3.92	มาก	0.73
7. มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	3.94	มาก	0.70	3.99	มาก	0.63
8.มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	3.90	มาก	0.71	3.93	มาก	0.68
9.มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จาก การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	3.85	มาก	0.75	3.90	มาก	0.70
รวม	3.94	มาก	0.60	3.96	มาก	0.50

ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ ที่พบว่านิสิตยังไม่สามารถนำ ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ จากการเรียน มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานได้เท่าที่ควร

“วิธีการ เทคนิคต่างๆ ก็ไม่ได้เอามาใช้มากนัก เราไม่มีโอกาสได้ใช้ด้วย แต่ก็อยากพัฒนา ตัวเอง...เทอมหน้าจะไปขอครูเพื่อนที่เป็นอาจารย์เค้าสอน อยากไปขอทำวิจัยในชั้นเรียนบ้าง เพื่อจะ ได้อะไรดี?...ก็อาจจะเผื่อไปถึง IS ด้วยแหละ.....วันก่อนก็เพิ่งไปอบรม SPSS มา ก็สนุกดี ได้ใช้ อยู่นะ..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..ส่วนใหญ่คิด แต่ยังไม่ได้ลงมือทำ งานเราเยอะ ไหนจะ thesis อีก ริเริ่มได้ แต่ยังไม่ทำได้ทำก็มืออย่างงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างที่บอก คนอื่นเค้าไม่ได้ทำอย่างที่เรากำ เพราะเราเรียนมา พอ ลงมือทำ มันก็ติดกับเรา แต่ก็ได้งานเดียว”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“พี่ว่าเค้ายังนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ได้ไม่เต็มที่แล้วก็เอามาใช้ไม่หมด แต่พี่ก็ เข้าใจนะว่า บางอย่างมันก็ไม่ได้เอื้อให้ทำอย่างนั้นพี่ว่าต้องรอให้เค้าผ่าน IS ก่อน น่าจะรู้อะไร ได้อีกเยอะ ..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“...ความกระตือรือร้นในการสร้างงานใหม่ๆ ยังนึกไม่ออก คงมีงานวิจัยในชั้นเรียน กับการ วิเคราะห์สถิติ.....แต่ที่ไปเรียนมา แล้วพอจะเป็นประโยชน์กับทางโรงเรียนก็มีมานำเสนอผมบ้าง เสนอผู้บริหารบ้าง อย่าง การจัดทำคู่มือสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เค้ามา นำเสนอผม ผมก็เอามาปรับใช้ให้เหมาะกับโรงเรียนเรา”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

3.8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา ราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม พบว่านิสิตและหัวหน้างาน ของนิสิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.98 และ 4.15 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ สำหรับนิสิต พบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมี ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในภาพรวม ($\bar{x} = 3.98$) และ มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม ($\bar{x} = 3.97$) ซึ่ง สอดคล้องกับความเห็นของหัวหน้างานของนิสิต ที่เห็นว่ามีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยพบว่า นิสิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในภาพรวม ($\bar{x} = 4.15$) และมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม ($\bar{x} = 4.14$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม

ด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม	นิสิต (n = 173)			หัวหน้างาน (n = 124)		
	Mean	ระดับ	SD.	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หน่วยงานในภาพรวม	3.98	มาก	0.74	4.15	มาก	0.61
2.มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของ หน่วยงานในภาพรวม	3.97	มาก	0.69	4.14	มาก	0.59
รวม	3.98	มาก	0.70	4.15	มาก	0.59

และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่านิสิตมีความพอใจกับผลการทำงานของตนเอง แต่ก็มีข้อผิดพลาดในการทำงานบ้าง

“คิดว่าไม่ค่อยต่างนะ แต่รู้ว่าตัวเองทำงานในความรับผิดชอบของตัวเองเป็นระบบขึ้น แต่มีข้อผิดพลาดบ้างตามแบบการทำงานทั่วไป ถ้าให้คะแนนคง 6 – 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10...”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ในภาพรวม เรารู้และเข้าใจมากขึ้นนะ เรียนวิจัยแต่ก็ไม่ได้เน้นแค่วิจัยอย่างเดียว มันมีหลายองค์ประกอบ..... ก็เอามาใช้ในการทำงานบ้างเหมือนกัน ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น ก็พอใจนะ”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“...ผมว่าเค้าเต็มทีกับงาน พอไปเรียน เค้าไปเรียนของเค้า แต่ก็ไม่ได้ทำให้งานเสีย..... ผมว่าข้อผิดพลาดมันเกิดขึ้นได้กับทุกคน ไม่ใช่แค่ไปเรียน แล้วผิดพลาดหรอก...”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“พี่ว่าเค้ามีผลงานบรรลุตามเป้าหมายนะ ตัวพี่เคยประเมินการทำงานของเค้า ก็คิดว่าเค้าทำงานใช้ได้ทีเดียว”

เพื่อนร่วมงานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

“ก่อนไปเรียนเค้าค่อนข้างเฉื่อย ทำงานดี แต่ต้องคอยจี้ตลอด พอไปเรียนแล้ว พี่ให้คะแนนในด้านความรับผิดชอบและการจัดสรรเวลาของเค้าเลยว่าดีขึ้นมาก ...งานไม่เสีย เรียนก็ทำได้..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ผมมองว่าเค้าบรรลุวัตถุประสงค์สัก 90 % ได้นะ มีบางส่วนที่ไม่เต็มที ส่วนหนึ่งเพราะว่า เค้ายังเรียนไม่จบ ยังไม่ครบกระบวนการ ก็เลยยังเห็นไม่หมด..”

หัวหน้างานของนิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของนิสิต

4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพกาย พบว่าในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.26

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีสุขภาพกาย สมบูรณ์ แข็งแรง สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้เป็นปกติ ($\bar{x} = 3.72$) มีพลังกำลังในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.66$) ได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการ ($\bar{x} = 3.63$) ข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ ได้รับประทานอาหารตรงเวลา ($\bar{x} = 3.38$) มีการรบกวนจากอาการเจ็บป่วย เช่น ไข้หวัด มีนงง ปวดศีรษะ ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย ($\bar{x} = 3.10$) มีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยล้า จนไม่สามารถทำอะไรได้หลังจากเลิกเรียนหรือเลิกทำงาน ($\bar{x} = 2.78$) และมีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับและพักผ่อนไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.64$) ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ มีเวลาในการออกกำลังกายได้สม่ำเสมอ ($\bar{x} = 2.41$) และ นิสิตมีอาการรบกวนจากการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง เช่น หวัดเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ ($\bar{x} = 2.25$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย

ด้านสุขภาพกาย	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
1.มีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้เป็นปกติ	3.72	มาก	0.85
2.มีพลังกำลังในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	3.66	มาก	0.87
3.มีการรบกวนจากอาการเจ็บป่วย เช่น ไข้หวัด มีนงง ปวดศีรษะ ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย	3.10	ปานกลาง	1.16

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ด้านสุขภาพกาย	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
4.มีอาการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง เช่น หัวใจเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ	2.25	น้อย	1.13
5.มีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยล้าจนไม่สามารถทำอะไรได้หลังจากเลิกเรียน หรือเลิกทำงาน	2.78	ปานกลาง	1.18
6.ได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการ	3.63	มาก	1.00
7.ได้รับประทานอาหารตรงเวลา	3.38	ปานกลาง	0.98
8.มีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับและพักผ่อนไม่เพียงพอ	2.64	ปานกลาง	1.17
9.มีเวลาในการออกกำลังกายได้สม่ำเสมอ	2.41	น้อย	1.19
รวม	3.26	ปานกลาง	0.62

ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ที่พบว่า นิสิตมีอาการเจ็บป่วยบ้าง แต่ก็ เป็นระยะสั้นๆ ซึ่งเกิดจากภาวะเร่งรีบ มีความเครียด และ พักผ่อนน้อย โดยเฉพาะช่วงที่ใกล้สอบ และ นิสิตใช้เวลาในการออกกำลังกายน้อยอยู่แล้ว

“...เทอมแรกเครียดมาก แต่อาจารย์ที่สอนท่านก็สอนเราเยอะนะ ทั้งความรู้ ทั้งการใช้ชีวิต การจัดการชีวิต ก็ค่อยปรับตัวได้ไม่ค่อยมีเวลาในการออกกำลังกายอยู่แล้ว อาหารการกินไม่มี ปัญหา แกรมกินครบ 3 มื้อด้วย เพราะมีเพื่อนๆ กินด้วยกัน แต่การนอนหลับค่อนข้างแปลก ปกติจะเป็นโรคนอนไม่หลับเรื้อรัง เป็นมานานแล้ว ต้องหาหมอน กินยาตลอด เชื้อมัย พอไปเรียนนะ ตอนนี ่ลดยาแล้ว นอนหลับได้ง่ายมาก หลับสบายขึ้น อาจเพราะเหนื่อยด้วยมั้ง..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“ส่วนตัวไม่ค่อยมีผลนะ จะเป็นช่วงๆ มากกว่า ช่วงไหนมีงานเยอะ ใกล้สอบ เราก็ จะไม่ค่อยได้นอนเต็มที่ ทำอะไรรีบเร่ง มีอ่อนเพลีย ล้าบ้างแต่ไม่เป็นอะไรมาก พอผ่านช่วงนั้นมาก็ ไม่เป็นอะไร เจ็บป่วยก็ระยะสั้นๆ นะ พอผ่านช่วงเวลางานหนัก ใกล้สอบ ก็เหมือนเดิม เวลาออก กำลังการไม่ค่อยมีอยู่แล้ว ชดเชยในช่วงปิดเทอมมากกว่า”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์และจิตใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพ ด้านอารมณ์และจิตใจ พบว่าในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ($\bar{x} = 4.09$) มีความมั่นใจในตัวเองที่จะทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต ($\bar{x} = 4.06$) มีความกล้าในการตัดสินใจด้วยตัวเอง ($\bar{x} = 4.06$) มีความภาคภูมิใจในตัวเองที่สามารถเรียนควบคู่กับการทำงาน ($\bar{x} = 4.03$) และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่นๆ ($\bar{x} = 3.91$) ข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือ มีความวิตกกังวลและคิดมากตลอดเวลา ($\bar{x} = 2.85$) ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ มีความรู้สึกที่ต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบกับคนอื่น ($\bar{x} = 2.34$) มีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น ($\bar{x} = 2.32$) มีความรู้สึกคับข้องหมองใจ ($\bar{x} = 2.18$) มีความรู้สึกเหงา โดดเดี่ยว แยกตัวเองจากกลุ่ม ($\bar{x} = 2.17$) มีความรู้สึกเศร้าหมองและไม่มีความสุข ($\bar{x} = 2.10$) และมีความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้และสิ้นหวังในชีวิต ($\bar{x} = 2.00$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์และจิตใจ

ด้านอารมณ์และจิตใจ	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
1.มีความภาคภูมิใจในตัวเองที่สามารถเรียนควบคู่กับการทำงาน	4.03	มาก	0.85
2.รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่นๆ	3.91	มาก	0.87
3.มีความมั่นใจในตัวเองที่จะทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต	4.06	มาก	0.87
4.มีความกล้าในการตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง	4.06	มาก	0.81
5.มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน	4.09	มาก	0.85
6.มีความวิตกกังวลและ คิดมากตลอดเวลา	2.85	ปานกลาง	1.22
7.มีความรู้สึกเหงา โดดเดี่ยว แยกตัวเองจากกลุ่ม	2.17	น้อย	1.09
8.มีความรู้สึกเศร้าหมองและไม่มีความสุข	2.10	น้อย	1.11
9.มีความรู้สึกคับข้องหมองใจ	2.18	น้อย	1.12
10.มีความรู้สึกว่าต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบกับคนอื่น	2.34	น้อย	1.13
11.มีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น	2.32	น้อย	1.13
12.มีความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้และสิ้นหวังในชีวิต	2.00	น้อย	1.10
รวม	3.01	ปานกลาง	0.39

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ได้ โดยเฉพาะการที่ นิสิตมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจและเห็นคุณค่าของตัวเองมากขึ้น มีเป้าหมายในชีวิต โดยเฉพาะความคาดหวังที่จะสำเร็จการศึกษา และจากการทำงาน ส่วนในด้านความวิตกกังวล โดดเดี่ยว ท้อแท้ รู้สึกว่าต้องแข่งขัน หรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น ตลอดจนหมดกำลังใจ ลึ้นหวังในชีวิต พบว่ามีบ้างแต่นิสิตสามารถปรับตัวได้ และเกิดในบางช่วงเวลาเท่านั้น

“..รู้สึกมีคุณค่ามากขึ้น ภูมิใจในตัวเอง ที่บ้านภูมิใจมาก จบไวๆนะลูก เราก็กังวล กลัวว่าจะทำให้เค้าผิดหวัง กอดตัวเองเหมือนกันแรกๆ กลัวความเป็นจุฬา.....ไม่ค่อยเหงานะ เป็น เฉพาะแรกๆ เพราะเรากับพี่อีก 2 – 3 คน ที่ไม่ได้เป็นครู นอกนั้นเค้าเป็นกันหมด คุยอะไรก็ไม่ค่อยรู้ กับเค้า แต่โชคดีที่เพื่อนทุกคน ช่วยกันหมด ไม่มีใครเปรียบเทียบกับใคร ค่อนข้างมั่นใจกับเพื่อนใน สาขาณะคิดว่ามาเรียนจุฬาแล้วทำให้เราดีขึ้น อะไรประมาณนี้ คิดดูสิ นอนไม่หลับเป็นปีๆ พอ มาเรียน ก็หายได้ แปลกดี..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“เพื่อนก็มีเยอะนะ ทุกคนไม่ท้อแท้ เรียนไม่ทันก็รู้สึก แต่ก็ช่วงเดียว พอตามทันก็ไม่มีอะไร บางที่เรากังวลไปเอง คิดว่าเราไม่รู้เรื่องแยกว่าคนอื่น แต่พอผลออกมา เราก็พอทำได้นะ ตอนนั้นไม่ ท้อนะ คิดว่าต้องทำให้จบ มันมีหลายอย่าง ความคาดหวังจากคนรอบข้างด้วย ถ้าไม่จบสิ เรายังจะ เครียดมากกว่า..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าในภาพรวมมีผลกระทบ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความรู้สึก มั่นคงและปลอดภัยในชีวิต ($\bar{x} = 3.96$) มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย ($\bar{x} = 3.86$) สถานที่พักอาศัยของนิสิตระหว่างที่มาศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกตาม ความจำเป็น ($\bar{x} = 3.82$) สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาไม่แออัด ($\bar{x} = 3.71$) การเดินทางจากที่พักไปมหาวิทยาลัยมีความสะดวก ($\bar{x} = 3.64$) สถานที่พักอาศัย

ระหว่างที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาปราศจากมลภาวะทางเสียงน้ำและอากาศ ($\bar{x} = 3.55$) และสภาวะแวดล้อมรอบตัวมีความสะอาดบริสุทธิ์ ($\bar{x} = 3.53$)

สำหรับข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือระยะทางในการมามหาวิทยาลัยค่อนข้างไกลทำให้เสียเวลาในการเดินทางแต่ละครั้ง ($\bar{x} = 2.97$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
1.สภาวะแวดล้อมรอบตัวมีความสะอาด บริสุทธิ์	3.53	มาก	0.97
2.สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาไม่แออัด	3.71	มาก	1.13
3.สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาปราศจากมลภาวะทางเสียง น้ำ และอากาศ	3.55	มาก	1.18
4.สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	3.82	มาก	0.96
5.มีความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต	3.96	มาก	0.92
6.การเดินทางจากที่พักไปมหาวิทยาลัยมีความสะดวก	3.64	มาก	1.12
7.ระยะทางในการมามหาวิทยาลัยค่อนข้างไกลทำให้เสียเวลาในการเดินทางในแต่ละครั้ง	2.97	ปานกลาง	1.31
8.มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย	3.86	มาก	0.90
รวม	3.63	มาก	0.59

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นิสิตมีที่พักอาศัยใกล้กับที่เรียน โดยอยู่กับครอบครัวหรืออาศัยอยู่กับญาติ และค่อนข้างเดินทางสะดวกในการมาเรียนที่มหาวิทยาลัย รวมทั้งมีโอกาสได้ติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ บ้างแล้วแต่ความสนใจของแต่ละคน

“พักที่บ้านคะ บ้านพี่อยู่แถวอ่อนนุช ตอนเย็นก็กลับบ้าน เข้าก็เดินมาขึ้นรถไฟฟ้ามาเรียน ปลอดภัยไม่ค่อยมีปัญหา ข้อมูลข่าวสารก็ติดตามคะ อย่างเรื่องการเมือง อาจารย์เล่าให้ฟังเยอะ..”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..พักบ้านญาติค่ะ อยู่ใกล้จุฬา ไม่มีปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อมอะไรนะ บางวันก็กลับบ้านที่สมุทรสาคร นั่งรถไปชั่วโมงเดียวก็ถึง แต่ถ้ากลางคืน ดึกไป ก็อันตรายอยู่ก็ไม่กลับ ส่วนใหญ่ข่าวสารก็ฟังจากที่อาจารย์เล่าบ้าง ดูทีวีบ้าง”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสังคม พบว่าในภาพรวมมีผลกระทบในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวเข้าใจและสนับสนุนในด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.30$) สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่เรียนด้วยกันได้ ($\bar{x} = 3.94$) มีความสุขในการคบหาสมาคมกับผู้อื่น ($\bar{x} = 3.91$) มีการติดต่อให้ความช่วยเหลือเพื่อนๆ เสมอ ($\bar{x} = 3.87$) มีการติดต่อและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ เสมอ ($\bar{x} = 3.82$) และมีความสุขกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.53$)

ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียนสามารถพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ($\bar{x} = 3.34$) สามารถพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นทางการเอง ($\bar{x} = 3.34$) เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x} = 3.31$) สามารถคบเพื่อนที่ศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชา ($\bar{x} = 3.20$) มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ($\bar{x} = 3.13$) มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ($\bar{x} = 3.09$) มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ($\bar{x} = 3.09$) มีเวลารว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 2.92$) และมีเวลารว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ ($\bar{x} = 2.92$) ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว ($\bar{x} = 1.77$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านสังคม

ด้านสังคม	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
1.สมาชิกในครอบครัวเข้าใจ และสนับสนุนในด้านการศึกษา	4.30	มาก	0.98
2.มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ	3.13	ปานกลาง	1.16
3.มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว	1.77	น้อย	0.99

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ด้านสังคม	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
4.สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่เรียนด้วยกันได้	3.94	มาก	0.91
7.สามารถคบเพื่อนที่ศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชา	3.20	ปานกลาง	1.13
8.เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียน สามารถพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา	3.34	ปานกลาง	0.97
9.เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา	3.31	ปานกลาง	1.04
10.สามารถพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นกันเอง	3.34	ปานกลาง	1.07
11.มีความสุขในการคบหา สมาคมกับผู้อื่น	3.91	มาก	0.88
12.มีการติดต่อให้ความช่วยเหลือเพื่อนๆ เสมอ	3.87	มาก	0.81
13.มีการติดต่อและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ เสมอ	3.82	มาก	0.88
14.มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชน	3.09	ปานกลาง	1.10
15.มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	3.09	ปานกลาง	1.18
16.มีเวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ	2.92	ปานกลาง	1.15
17.มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ	2.92	ปานกลาง	1.18
18.มีความสุขกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	3.53	มาก	1.00
รวม	3.52	มาก	0.60

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ พบว่านิสิตได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งด้านกำลังใจ และด้านทุนทรัพย์ มีโอกาสในการทำกิจกรรมกับครอบครัวในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนหรือวันหยุด นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่เรียนในสาขาเดียวกันได้ดี รวมทั้งการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนระหว่างกัน แต่เพื่อนที่อยู่ต่างสาขามีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย ในส่วนของอาจารย์ผู้สอนนั้น นิสิตสามารถพูดคุย ปรึกษาได้ทุกท่าน แต่การพบอาจารย์ที่ปรึกษายังมีน้อย นอกจากนี้ นิสิตได้ใช้เวลาหลังเลิกงาน หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์สำหรับการทำกิจกรรมต่างๆ ที่สนใจ

“เมื่อก่อนกลับบ้านไม่บ่อย พอมาเรียนเราก็กลับไปอยู่บ้าน กินข้าวเย็นที่บ้านความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น..... ไม่มีเพื่อนต่างสาขาเลย เราเรียนกันอยู่ในกลุ่ม ไม่ค่อยได้เจอใคร ทำงานอยู่ในกลุ่มเรา อาจารย์ที่สอนเรารู้สึกดีมาก ..ยังไม่เคยไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นการส่วนตัวเลย เกรงใจท่าน งานท่านเยอะ ยังไม่มีคอร์สเรียนกับท่านด้วย มีปัญหาอะไรก็จะปรึกษาเพื่อนก่อน ...เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนก็เหมือนเดิมนะ บางทีลาพักร้อนเลยชอบกิจกรรมของชุมชนที่นี้มาก”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“กับเพื่อนๆ ในสาขาสบายๆ นะ อาจารย์ก็เข้าไปปรึกษาได้ทุกคน แต่ต้องคุยอย่างคนมีความรู้ นะอาจารย์ที่ปรึกษาเคยไปพบท่านตอนทำ บ.18 เราไม่ค่อยไปพบท่านด้วย แต่ก็ผ่านได้แบบหวุดหวิด.....ก็ยังคงติดต่อกับเพื่อนๆ บ้าง เท่าที่รู้บางคนกำลังเก็บข้อมูล ก็กลัวว่าจะเหลือเราคนเดียวเหมือนกัน..... ส่วนสาขาอื่นก็พอรู้จักแค่คน สองคน ไม่สนิท ไม่ค่อยมีเวลาไปพบปะพูดคุยกับใคร..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจ พบว่าในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ มีเงินใช้ในแต่ละเดือนอย่างพอเพียง ($\bar{x} = 3.25$) เสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมาเรียน ($\bar{x} = 3.13$) มีรายรับน้อยกว่ารายจ่ายในแต่ละเดือน ($\bar{x} = 2.80$) มีเงินเหลือสำหรับเก็บออม ($\bar{x} = 2.66$) มีปัญหาด้านรายจ่ายในชีวิตประจำวันไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.59$) และขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน หรือสถาบันการเงินอื่นๆ ($\bar{x} = 2.59$) ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ มีหนี้สินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือน ($\bar{x} = 2.39$) และมีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ($\bar{x} = 2.19$) รายละเอียดดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติพื้นฐาน แสดงผลกระทบของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
1.มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย ในแต่ละเดือน	2.80	ปานกลาง	1.31
2.มีปัญหาด้านรายจ่ายในชีวิตประจำวันไม่เพียงพอ	2.59	ปานกลาง	1.14
3.เสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมาเรียน	3.13	ปานกลาง	1.26
4.มีเงินใช้ในแต่ละเดือนอย่างพอเพียง	3.25	ปานกลาง	1.03
5.มีเงินเหลือสำหรับเก็บออม	2.66	ปานกลาง	1.15
6.มีหนี้สินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือน	2.39	น้อย	1.31
7.มีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้	2.19	น้อย	1.33

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	นิสิต (n = 173)		
	Mean	ระดับ	SD.
8.ขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน หรือ สถาบันการเงินอื่นๆ	2.59	ปานกลาง	1.38
รวม	2.70	ปานกลาง	0.76

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมีความสอดคล้องกับข้อค้นพบข้างต้น โดยนิสิตได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากคนในครอบครัว รวมทั้งหน่วยงานที่นิสิตทำงานอยู่ ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว นิสิตรับผิดชอบตัวเอง นอกจากนี้ นิสิตไม่มีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ แต่ก็มีการทำงานเสริมตามความถนัดและความสามารถของตนเองเพื่อเพิ่มรายได้ด้วย

“...ตอนแรก น้องบอกจะส่งเรียน ค่าทำงานมีเงินเก็บเยอะ แต่พอเจอวิกฤตเศรษฐกิจ ก็ทำเอาเครียดไปเหมือนกัน ยังโชคดีที่กองทุนของที่ทำงานได้ เบิกได้หมด เอาไปเสริมมาเบิกตามจริง..... ก็ลดการซื้อของฟุ่มเฟือยบางอย่าง ไม่จำเป็นหมด ..เป็นคนไม่เก็บเงินออมอยู่แล้ว คือมีพอใช้ในแต่ละเดือน ติดบัญชีไว้ แต่ก็ไม่มีหนี้ เคยแบบยืมของเพื่อนมาหมุนจ่ายค่าเทอม แต่พอเงินเดือนออกมาก็เอาไปคืน ...ไม่ได้ทำอะไรเสริมจริงจัง เคยจัดบุญขายของ รับจัดเบรกเวลามีประชุมบ้าง เงินดินะ แต่ไม่ได้ทำจริงจังอะไร”

นิสิตคนที่ 1 (18 มีนาคม 2552)

“..ค่าเทอม ขอแม่ ขอน้ำ บ้าง 2 ปีที่ผ่านมาเป็นข้อตกลงกันไว้ ค่าช่วยค่าเทอม ถ้าจะมีปัญหา ก็เทอมหน้าแหละ แต่ก็คงขอให้ค่าช่วยบ้าง แต่เราก็ออกเองด้วย ไม่มีหนี้สินอะไร ตอนเย็นก็รับสอนพิเศษเพิ่มเติม คือสอนมาตั้งแต่ก่อนไปเรียนแล้ว ตรงนี้ก็ช่วยได้เยอะเหมือนกัน..”

นิสิตคนที่ 2 (24 มีนาคม 2552)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร ระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชา และมีภูมิหลังของอาชีพต่างกัน ที่มีต่อผลกระทบด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน โดยตัวแปรอิสระคือ สาขาวิชาและภูมิหลังของอาชีพ ส่วนตัวแปรตามคือ การเรียน

การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม(Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) โดยมีขั้นตอนในการนำเสนอผลวิเคราะห์ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามแต่ละตัว

5.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

5.2.1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของ MANOVA ซึ่ง กัลยา วานิชย์บัญชา(2550: 138) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขเกี่ยวกับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. มีการสุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน
2. เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรตามทุกกลุ่มต้องเท่ากัน ซึ่งสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ สถิติทดสอบ Box 's M และมีสมมติฐานการทดสอบว่า ในกรณีที่มี k กลุ่ม $H_0 = \Sigma_1 = \Sigma_2 = \Sigma_3 = \dots = \Sigma_k$ อย่างไรก็ตาม หากเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทำให้ไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น จากการศึกษาของ ฮัลโลเวย์และดันน์,1967 ฮัคสไตน์,โรด และ ลินน์,1979 และโอลสัน, 1974(Holloway and Dunn,1967 Hakstain, Roed and Linn,1979 and Olson ,1974 อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550: 138) พบว่า ถ้าขนาดในแต่ละกลุ่มย่อยเท่ากัน การที่เมทริกซ์ค่าความแปรปรวนร่วมไม่เท่ากัน จะไม่มีผลกระทบต่อระดับนัยสำคัญ และโดยทั่วไปแล้ว ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีขนาดไม่เท่ากันแล้ว การทดสอบด้วย Box's M Test อาจจะไม่นำมาพิจารณา เพราะจะไม่มีพลังที่สูง (บุรทิน ขำภีรัฐ, 2548: 125)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม จะต้องเหมือนกันทุกกลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ Levene's Test สำหรับทดสอบความแปรปรวนหรือการกระจายของข้อมูล ซึ่งมีสมมติฐานในการทดสอบว่า ความแปรปรวนของตัวแปรตามทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ตลอดจนทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งใช้ทดสอบสมมติฐานว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่

4. เวกเตอร์ตัวแปรตาม p ตัว ของแต่ละกลุ่มต้องมีการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal)

5.2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม โดยใช้ สถิติทดสอบ Pillai's Trace , Wilks' lambda , Lawley-Hotelling หรือ Hotelling' s Trace , และ Roy's Largest root เป็นการทดสอบค่าเซ็นทรอยด์ของประชากร k กลุ่ม และทดสอบผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม พร้อมทั้งพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

5.1 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ต้องการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม 3 ตัว คือ การเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชา และมีภูมิลำเนาของอาชีพแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการของนิสิต ที่มีต่อการเรียน และการปฏิบัติงานของนิสิตทุกสาขาวิชา ทั้งที่มีภูมิลำเนาของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก ส่วนผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต นิสิตที่มีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านการเรียน พบว่า นิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์การศึกษามีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา มีผลกระทบมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือ นิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์การศึกษามีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษามีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 4.01$) และนิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 3.98$) ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติงาน พบว่านิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษากลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา มีผลกระทบมากที่สุด ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมาคือ นิสิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษากลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 3.98$) และนิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์การศึกษากลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 3.90$) ตามลำดับ

ด้านคุณภาพชีวิต พบว่านิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์การศึกษากลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีผลกระทบมากที่สุด ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมาคือ นิสิตสาขาวิชาปฐมวัยกลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 3.74$) และนิสิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษากลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{x} = 3.61$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลกระทบที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพต่างกัน

สาขาวิชา	อาชีพ	ผลกระทบต่อ								
		การเรียน			การปฏิบัติงาน			คุณภาพชีวิต		
		\bar{x}	ระดับ	SD	\bar{x}	ระดับ	SD	\bar{x}	ระดับ	SD
การศึกษา	เกี่ยวกับการศึกษา	3.94	มาก	0.29	3.89	มาก	0.35	3.50	มาก	0.37
	ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	3.98	มาก	0.36	3.80	มาก	0.47	3.74	มาก	0.38
	รวม	3.95	มาก	0.31	3.87	มาก	0.37	3.56	มาก	0.38
บริหาร	เกี่ยวกับการศึกษา	4.01	มาก	0.49	4.03	มาก	0.56	3.57	มาก	0.52
	ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	3.70	มาก	0.50	3.81	มาก	0.42	3.09	ปานกลาง	0.29
	รวม	3.94	มาก	0.51	3.99	มาก	0.54	3.47	ปานกลาง	0.52
นิเทศ	เกี่ยวกับการศึกษา	4.24	มาก	0.47	3.90	มาก	0.48	3.54	มาก	0.41
	ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	4.01	มาก	0.35	3.77	มาก	0.91	3.89	มาก	0.40
	รวม	4.18	มาก	0.45	3.87	มาก	0.59	3.63	มาก	0.42
วิจัย	เกี่ยวกับการศึกษา	3.87	มาก	0.52	3.98	มาก	0.54	3.56	มาก	0.47
	ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	3.74	มาก	0.40	3.62	มาก	0.40	3.61	มาก	0.52
	รวม	3.85	มาก	0.50	3.93	มาก	0.53	3.57	มาก	0.47
รวม	เกี่ยวกับการศึกษา	3.99	มาก	0.47	3.97	มาก	0.51	3.55	มาก	0.46
	ไม่เกี่ยวกับการศึกษา	3.83	มาก	0.44	3.78	มาก	0.52	3.47	ปานกลาง	0.49
	รวม	3.96	มาก	0.47	3.93	มาก	0.51	3.53	มาก	0.47

5.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

5.2.1 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม(MANOVA) ต้องตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่ม อย่าง เป็นอิสระต่อกัน และพบว่า จากการใช้สถิติทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น เมื่อผู้วิจัยได้ทดสอบด้วย สถิติ Box's M จะได้ค่า $p = 0.01$ ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่าเมทริกซ์ ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรตามทุกกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ

สำหรับ ค่าสถิติทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม พบว่ามีค่า $p = 0.00$ ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 ทำให้เมทริกซ์สหสัมพันธ์มีความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีระดับนัยสำคัญ แสดงว่า ตัวแปรตามทั้งสามตัว มีความสัมพันธ์กัน

ส่วนค่าสถิติทดสอบ Levene's Test ที่ใช้สำหรับทดสอบความแปรปรวนหรือการกระจายของข้อมูล พบว่าตัวแปรด้านการเรียน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพชีวิต มีค่าทางสถิติ $p = 0.32$, $p = 0.37$ และ $p = 0.13$ ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่าความแปรปรวนของตัวแปรตามทั้งสามตัว แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญ

จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ พบว่า ข้อมูลสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น แสดงว่าสามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามได้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบ 2 ทาง (2-way MANOVA) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของเซนทรอยด์ (centroid) ของตัวแปรตามทั้งสามตัวต่อไป

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

ผลการวิเคราะห์ ความแตกต่างของเซนทรอยด์ระหว่างผลกระทบต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ได้ค่า Pillai's Trace = 0.98 , Wilks' lambda = 0.02 , Hotelling's Trace = 57.43, และ Roy's Largest root = 57.43 ตามลำดับ โดยค่า $F = 3120.33$ และค่า $p = 0.00$ ซึ่งมีความน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่า เซนทรอยด์ของตัวแปรทั้งสามตัว มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05

เมื่อพิจารณาอิทธิพลร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพ พบว่ามีค่า p น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่า มีอิทธิพลร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต รายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเซนทรอยด์ (centroid) ของตัวแปรตามทั้งสามตัว

Effect	สถิติทดสอบ	ค่าสถิติ	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Intercept	Pillai's Trace	0.98	3120.33	3	163	0.00
	Wilks' Lambda	0.02	3120.33	3	163	0.00
	Hotelling's Trace	57.43	3120.33	3	163	0.00
	Roy's Largest Root	57.43	3120.33	3	163	0.00
สาขาวิชา	Pillai's Trace	0.17	3.39	9	495	0.00
	Wilks' Lambda	0.83	3.53	9	396.85	0.00
	Hotelling's Trace	0.20	3.63	9	485	0.00
	Roy's Largest Root	0.18	9.90	3	165	0.00
อาชีพ	Pillai's Trace	0.04	2.15	3	163	0.10
	Wilks' Lambda	0.96	2.15	3	163	0.10
	Hotelling's Trace	0.04	2.15	3	163	0.10
	Roy's Largest Root	0.04	2.15	3	163	0.10
สาขาวิชา × อาชีพ	Pillai's Trace	0.13	2.58	9	495	0.01
	Wilks' Lambda	0.87	2.65	9	396.85	0.01
	Hotelling's Trace	0.15	2.70	9	485	0.00
	Roy's Largest Root	0.13	7.33	3	165	0.00

P < 0.05

จากการใช้สถิติทดสอบอิทธิพลของสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพ พบว่ามีอิทธิพลร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพต่อตัวแปรตามทั้งสามตัว

เมื่อพิจารณาด้านการเรียนของนิสิต พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการเรียนของนิสิต

สาขาวิชาทั้ง 4 สาขา มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สาขาวิชาไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต และภูมิลำเนาของอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ภูมิลำเนาของอาชีพไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานของนิสิต พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชา

และภูมิภาคหลังของอาชีพที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สาขาวิชาและภูมิภาคหลังอาชีพของนิสิตไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

สาขาวิชาทั้ง 4 สาขา มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สาขาวิชาไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนิสิต และภูมิภาคหลังของอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ภูมิภาคหลังของอาชีพไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

เมื่อพิจารณาด้านคุณภาพชีวิตของนิสิต พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคหลังของอาชีพที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า การเรียนในแต่ละสาขาวิชาที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตจะแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคหลังของอาชีพนิสิต

สาขาวิชาทั้ง 4 สาขา มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สาขาวิชาที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต และภูมิภาคหลังของอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ภูมิภาคหลังของอาชีพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต รายละเอียดดังตารางที่ 4.23

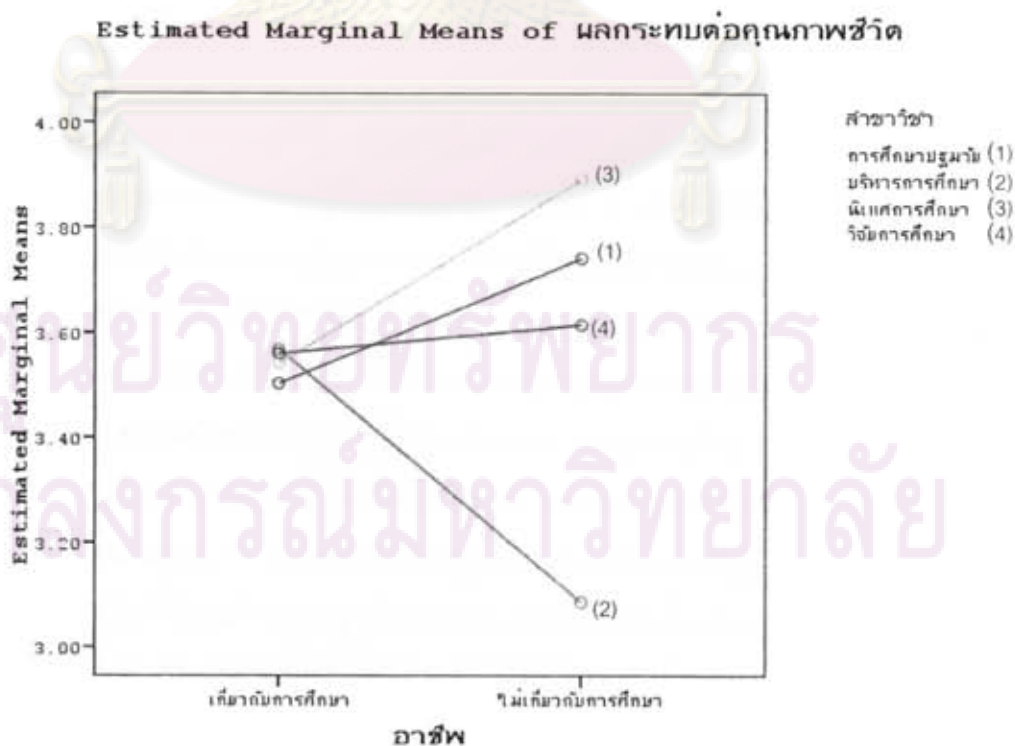
ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม ระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคหลังของอาชีพนิสิตที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	MS	F	Sig.
สาขาวิชา	การเรียน	1.27	3	0.42	2.03	0.11
	การปฏิบัติงาน	0.25	3	0.08	0.31	0.82
	คุณภาพชีวิต	2.81	3	0.94	4.68	0.00
อาชีพ	การเรียน	0.59	1	0.59	2.82	0.09
	การปฏิบัติงาน	0.93	1	0.93	3.51	0.06
	คุณภาพชีวิต	0.04	1	0.04	0.19	0.67
สาขาวิชา × อาชีพ	การเรียน	0.56	3	0.19	0.90	0.44
	การปฏิบัติงาน	0.24	3	0.08	0.30	0.82
	คุณภาพชีวิต	3.54	3	1.18	5.90	0.00
รวม	การเรียน	2750.32	173			
	การปฏิบัติงาน	2720.43	173			
	คุณภาพชีวิต	2196.40	173			

^a P < 0.05

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชา และภูมิภาคของอาชีพนิสิตต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต แสดงว่าสาขาวิชาที่เรียนจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตแตกต่างกันตามภูมิภาคของอาชีพนิสิต ซึ่งเมื่อนำมาเขียนกราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพของค่าเฉลี่ยผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต พบว่ากลุ่มนิสิตที่มีภูมิภาคอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ต่างจากกลุ่มที่มีภูมิภาคของอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยค่อนข้างแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะกราฟสาขาวิชานิเทศการศึกษา กลุ่มที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตสูงที่สุด รองลงมาคือสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย กลุ่มที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา กลุ่มที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษากลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษากลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษากลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา และสาขาวิชาบริหารการศึกษากลุ่มที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามลำดับ รายละเอียดดังแผนภาพที่ 4.1

แผนภาพที่ 4.1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตของนิสิต และเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการระหว่างนิสิต ที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 196 คน หัวหน้างานของนิสิต จำนวน 140 คน และคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 26 คน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ฉบับ แบ่งตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นิสิต หัวหน้างานของนิสิต และคณาจารย์ สำหรับแบบสอบถามได้ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมีความเชื่อมั่นที่ระดับ .9718 ส่วนแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง ใช้การสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบทั้ง 3 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของตัวแปร ระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชา และมีภูมิหลังของอาชีพต่างกันที่มีต่อผลกระทบด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน หาผลกระทบ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบของตัวแปรระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบสองทาง (2-way MANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน ตอนที่ 3 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงาน ตอนที่ 4 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิต และ ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิลำเนาของอาชีพต่างกัน รายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวยำนิสิต พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีอายุอยู่ในช่วง 26 – 30 ปี มากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชาแล้ว ส่วนใหญ่เป็นนิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา และเมื่อแยกตามภูมิลำเนาของอาชีพ พบว่านิสิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากที่สุด

สำหรับกลุ่มหัวหน้างานของนิสิต พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 45 ปี มากที่สุด และเป็นหัวหน้างานของนิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา มากที่สุด ในด้านภูมิลำเนาของอาชีพพบว่า เป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นกลุ่มที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงและมีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างานของนิสิตในช่วง 10 – 15 ปีมากที่สุด

สำหรับกลุ่มคณาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการนั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีอายุอยู่ในช่วง 41 – 45 ปี เป็นคณาจารย์ของสาขาวิชาวิจัยการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาไม่ถึง 10 ปีมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียนของนิสิต

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียนของนิสิตตาม ผู้วิจัยได้นำเสนอในภาพรวมของแต่ละด้านตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

2.1 ผลกระทบต่อการเรียนด้านพุทธิพิสัย

สำหรับนิสิตพบว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่คณาจารย์เห็นว่า มีผลกระทบในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในส่วนของนิสิตพบว่า เกือบทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยข้อที่มีผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการ

นำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ รองลงมาคือ นิสิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ และนิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือ นิสิตมีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน

สำหรับคณาจารย์เห็นว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ และนิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ส่วนข้อที่มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนและมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ และนิสิตมีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ ตามลำดับ

2.2 ผลกระทบต่อการเรียนด้านจิตพิสัย

นิสิตมีความเห็นสอดคล้องกับคณาจารย์ว่ามีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมากที่สุด ได้แก่ นิสิตมีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา และนิสิตมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความศรัทธาต่อวิชาชีพมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน และนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา ตามลำดับ

ในส่วนของคณาจารย์ พบว่าทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยนิสิตมีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา และนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน และนิสิตมีความสนใจในการเรียนในรายวิชาตามลำดับ

2.3 ผลกระทบต่อการเรียนด้านทักษะพิสัย

นิสิตและคณาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในส่วนของนิสิต พบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมากที่สุด โดยนิสิตมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ มีความสามารถในการ

ปรับตัวในด้านการเรียน และนิสิตมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาตามลำดับ

สำหรับคณาจารย์ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา และนิสิตมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตสามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา และนิสิตมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต ผู้วิจัยได้นำเสนอในภาพรวมของแต่ละด้านตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

3.1 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านปริมาณงาน

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตเห็นสอดคล้องกัน ว่ามีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ในส่วนของนิสิตพบว่าทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยนิสิตสามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำได้สำเร็จลุล่วง และนิสิตสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมได้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนดมีผลกระทบในระดับมากเท่ากัน ในขณะที่หัวหน้างานของนิสิตเห็นว่า นิสิตสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมได้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนดมีผลกระทบมากกว่าการที่นิสิตสามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำได้สำเร็จลุล่วง

3.2 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อในส่วนของนิสิตพบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมากทั้งหมด โดยผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด และผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วนตรงตามมาตรฐานที่

หน่วยงานกำหนดตามลำดับ สำหรับหัวหน้างานของนิสิตพบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก เช่นกัน โดยผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนดมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ ผลงานที่ปฏิบัติออกมา มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด และผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนดตามลำดับ

3.3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อสำหรับนิสิต พบว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนิสิตมีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย และนิสิตสามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่ และนิสิตมีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามลำดับ สำหรับหัวหน้างานของนิสิต เห็นว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นเดียวกัน โดยนิสิตสามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย และนิสิตมีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามลำดับ

3.4 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านคุณลักษณะประจำตัว

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อสำหรับนิสิต พบว่าทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยข้อที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ นิสิตมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน และนิสิตมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือ นิสิตมีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน และมีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามลำดับ สำหรับหัวหน้างานของนิสิตเห็นว่ามีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ เช่นกัน ได้แก่ นิสิตมีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน และนิสิตมีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามลำดับ

3.5 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านความร่วมมือ

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อสำหรับนิสิตพบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ

โดยนิสิตมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และ ผู้รับบริการ อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนดมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด และนิสิตมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด ตามลำดับ

สำหรับหัวหน้างานของนิสิตเห็นว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนดมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการ อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด และนิสิตมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนดตามลำดับ

3.6 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อสำหรับนิสิต พบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อ โดยนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายตามลำดับ สำหรับหัวหน้างานของนิสิตเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยนิสิตมีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ที่มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานในหน้าที่ และนิสิตได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆ จากผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

3.7 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ สำหรับนิสิต พบว่า ทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยนิสิตมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาใน

ระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม นิสิตมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม และนิสิตมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบมีผลกระทบเท่ากัน และนิสิตมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ตามลำดับ

สำหรับหัวหน้างานของนิสิต พบว่า มีผลกระทบในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ได้แก่ นิสิตมีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม และนิสิตมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมีผลกระทบเท่ากัน และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ ตามลำดับ

3.8 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านผลการปฏิบัติงานโดยรวม

นิสิตและหัวหน้างานของนิสิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีผลกระทบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ทั้งนิสิตและหัวหน้างานของนิสิตมีความเห็นสอดคล้องเช่นเดียวกันว่า นิสิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในภาพรวมมีผลกระทบมากกว่า การที่นิสิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม

ตอนที่ 4 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต ผู้วิจัยได้นำเสนอแต่ละด้านตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

4.1 ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย

ในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง สามารถทำกิจกรรมประจำวันได้ เป็นปกติมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีพลังกำลังในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

และนิสัยได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้รับประทานอาหารตรงเวลามีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีการรบกวนจากอาการเจ็บป่วย เช่น ไข้หวัด มีนังง ปวดศีรษะ ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามตัวอ่อนเพลีย และนิสิตมีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยล้า จนไม่สามารถทำอะไรได้หลังจากเลิกเรียนหรือเลิกทำงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ นิสิตมีเวลาในการออกกำลังกายได้สม่ำเสมอ และนิสิตมีอาการรบกวนจากการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง เช่น หวัดเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ ตามลำดับ

4.2 ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์และจิตใจ

ในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความมั่นใจในตัวเองที่จะทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต นิสิตมีความกล้าในการตัดสินใจด้วยตัวเอง และนิสิตมีความภาคภูมิใจในตัวเองที่สามารถเรียนควบคู่กับการทำงานตามลำดับ ข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือ นิสิตมีความวิตกกังวลและคิดมากตลอดเวลา ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ มีความรู้สึกที่ต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบกับคนอื่นมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีความรู้สึกที่ตนเองมีความรู้ ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น และนิสิตมีความรู้สึกคับข้องใจตามลำดับ

4.3 ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ในภาพรวมมีผลกระทบในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีผลกระทบในระดับมาก โดยนิสิตมีความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย และสถานที่พักอาศัยของนิสิตระหว่างที่มาศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียว คือระยะทางในการมามหาวิทยาลัยค่อนข้างไกลทำให้เสียเวลาในการเดินทางแต่ละครั้ง

4.4 ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านสังคม

ในภาพรวมมีผลกระทบในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวเข้าใจและสนับสนุนในด้านการศึกษามีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือนิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่เรียนด้วยกันได้ และนิสิตมีความสุขในการคบหาสมาคมกับผู้อื่น ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียนนิสิตสามารถพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา และนิสิตสามารถพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นกันเอง มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ เมื่อนิสิตมีปัญหาสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาได้ และนิสิตสามารถคบเพื่อนที่ศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชาได้ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว

4.5 ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ

ในภาพรวมมีผลกระทบในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีเงินใช้ในแต่ละเดือนอย่างพอเพียงมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิตเสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมาเรียน และนิสิตมีรายรับน้อยกว่ารายจ่ายในแต่ละเดือน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ นิสิตมีหนี้สินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือนและนิสิตมีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา ราชการระหว่างนิสิตที่มีสาขาวิชาและภูมิหลังของอาชีพต่างกัน

พบว่า ผลกระทบต่อการเรียน และการปฏิบัติงานของนิสิตทุกสาขาวิชา ทั้งที่มีภูมิหลังของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีผลกระทบอยู่ในระดับมาก ส่วนผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต นิสิตที่มีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตที่มีภูมิหลังของอาชีพกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านการเรียน พบว่านิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษา ที่มีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือนิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษา ที่มีภูมิหลังของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษามีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา และนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์กลุ่มที่มีภูมิหลังของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติงาน พบว่านิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษากลุ่มที่มีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษามีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือนิสิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษา กลุ่มที่มีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา และนิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษา กลุ่มที่มีภูมิหลังของอาชีพเกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามลำดับ

ด้านคุณภาพชีวิต พบว่านิสิตสาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษากลุ่มที่มีภูมิหลังของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือนิสิตสาขาวิชาปฐมนิเทศ กลุ่มที่มีภูมิหลัง

ของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนิสิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษา กลุ่มที่มีภูมิลำเนาของอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามลำดับ

สำหรับการทดสอบอิทธิพลของสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต ได้ผลดังนี้

ด้านการเรียน พบว่าปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการเรียนของนิสิต

เมื่อพิจารณาสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต และภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิตเช่นกัน

ด้านการปฏิบัติงาน พบว่าปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

เมื่อพิจารณาสาขาวิชา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนิสิต และภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนิสิตเช่นกัน

ด้านคุณภาพชีวิต พบว่าปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าสาขาวิชาและภูมิลำเนาของอาชีพมีอิทธิพลร่วมกันต่อด้านคุณภาพชีวิตของนิสิต

เมื่อพิจารณาสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการเรียนในแต่ละสาขามีผลกระทบต่อด้านคุณภาพชีวิตของนิสิตแตกต่างกัน ส่วนภูมิลำเนาของอาชีพนิสิตมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่าภูมิลำเนาของอาชีพของนิสิตไม่มีอิทธิพลต่อด้านคุณภาพชีวิตของนิสิต

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

1.1 ผลกระทบที่มีต่อการเรียน

จากการศึกษา พบว่า นิสิตมีความภาคภูมิใจสถาบันที่เข้ามาศึกษาและมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนมีผลกระทบในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้ที่เข้ามาเรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และจากการสัมภาษณ์พบว่านอกจากจะมีความภาคภูมิใจในสถาบันแล้ว ยังมีความรู้สึกในทางที่ดีต่อผู้สอน โดยนิสิตเห็นว่านอกจากผู้สอนมีความรู้อย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขา วิชาที่ถ่ายทอดให้นิสิตแล้ว ยังได้ให้คำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิตของนิสิตอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ อัครชิต ที่ขะทิพย์สกุล (2530) ที่พบว่า คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา และเกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย เป็นแรงจูงใจสำคัญของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี ศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และถึงแม้ว่าจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะเน้นให้นิสิตมีความรู้อย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขาและในการวิจัย แต่กลับพบว่านิสิตมีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในภาคนอกเวลาราชการ ทำให้มีข้อจำกัดในด้านเวลาที่จะต้องเข้ามาศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด นิสิตจึงขาดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากเรียนกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ทำให้ความสามารถในการไตร่ตรองด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เกิดขึ้นน้อย ตลอดจนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ รวมถึงการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่าต่อสังคมได้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ งามตา ตันนุกูล (2538) ที่กล่าวว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่จะเข้าค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด ทำให้กระบวนการแสวงหาความรู้ การค้นคว้าและการติดตามงาน ตามที่อาจารย์มอบหมายมีน้อยเกินไป

และจากการสัมภาษณ์ พบว่า การที่นิสิตยังไม่สามารถสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ได้ เป็นเพราะส่วนหนึ่งนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา และถึงแม้ว่าในขณะที่เรียนอาจได้รับการมอบหมายงานให้ศึกษางานวิทยานิพนธ์ หรือทำ baby research บ้าง ยังไม่ได้ผ่านการทำวิทยานิพนธ์ของตนเอง ซึ่งเป็นการใช้ทักษะกระบวนการวิจัยเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ บางสาขาวิชาเป็นการเรียนแบบแผน ข ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นศึกษาในรายวิชา ไม่ทำ

วิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ(Individual Study: IS) ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีกระบวนการ เหมือนกับการทำวิทยานิพนธ์ แต่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กกว่าเท่านั้น

1.2 ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า นิสิตสามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่เลือกเรียนในสาขาที่ตรงกับงานที่ทำ และตรงกับความต้องการของนิสิต รวมทั้งเป็นสาขาวิชาที่นิสิตสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ สอดคล้องกับ กมลพร บัณฑิตยานนท์และพรทิพย์ ศิริสมบุญเรือง (2534) ที่พบว่านิสิตส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนก่อนเข้ามาศึกษาในระดับปริญญาโท และสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาในระดับปริญญาโทไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก และสอดคล้องจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า นิสิตนำความรู้จากการทำวิจัยมาปรับใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และจากการศึกษาพบว่า นิสิตได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง มีผลกระทบในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ พบว่า นิสิตได้รับการไว้วางใจจากหัวหน้างานของนิสิตและผู้บริหารระดับสูง ให้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นคณะกรรมการ ในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆ ของโรงเรียน รวมทั้งได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นเพราะนิสิตกำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จึงถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ตลอดจนนิสิต เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้รับบริการ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่หน่วยงานกำหนด สอดคล้องกับพัชรี ราวีศรี (2544) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลในหน่วยงานได้รับการพัฒนา ทำให้มีความรู้ ความชำนาญเพิ่มมากขึ้น สามารถติดตามวิทยาการใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ทันที และได้รับความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานกันมากขึ้น ทำให้หน่วยงานได้ผลผลิตเพิ่ม และลดความสิ้นเปลืองต่างๆ ได้

นอกจากนี้ พบว่านิสิตมีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางานน้อยลง แต่นิสิตกับเพื่อนร่วมงานก็ยังมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในลักษณะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รวมทั้งหน่วยงานก็สนับสนุนให้นิสิตได้ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยพบว่า หน่วยงานบางแห่งสนับสนุนทุนการศึกษา ซึ่งมีทั้งแบบเบิกได้เต็มจำนวนที่จ่ายจริง และสนับสนุนบางส่วน บางหน่วยงานก็สนับสนุนในการให้เวลามาเรียน เพราะไม่กระทบกับการปฏิบัติงานในวันเวลาราชการ รวมทั้งต้องการพัฒนาหน่วยงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ ผานิต วิมลรัตน์ปัญญา (2539) ที่กล่าวว่า การศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการนั้น ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรในขณะที่ยังศึกษาต่อได้ และผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยและสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่ามีความประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพชีวิต

จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีผลกระทบในด้านสุขภาพกายในระดับปานกลางเท่านั้น นิสิตยังคงมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และไม่มีการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง เช่น หัวใจ เบาหวาน ความดัน เป็นต้น แต่อาจจะมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย และก็เกิดในระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากนิสิตมีเวลาในการออกกำลังกายน้อยลง และมีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจน้อยลง เพราะนิสิตต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานและเรียนในภาคนอก เวลาควบคู่กัน ประกอบกับอาจจะมีความรู้สึกวิตกกังวล และคิดมากร่วมด้วย โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ใกล้สอบ และมีงานที่ต้องทำส่งอาจารย์ ทำให้ต้องอยู่ในความรีบเร่งและมีปัญหาในการจัดสรรเวลา แต่เมื่อผ่านช่วงของการสอบหรือการส่งงานแล้ว นิสิตก็สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ และจากข้อมูลเบื้องต้นพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่ยังมีสุขภาพที่แข็งแรง จึงมีผลกระทบบ้างในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้เป็นปกติ

จากการศึกษา พบว่านิสิตมีสมาชิกครอบครัวที่เข้าใจ และสนับสนุนในด้านการศึกษา ไม่มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว ทำให้นิสิตมีผลกระทบในด้านอารมณ์และจิตใจในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะความรู้สึกท้อแท้ เศร้าหมอง ไม่มีความสุข ความคับข้องหมองใจ ความรู้สึกที่ตนเองมีความรู้ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น ความรู้สึกหมดกำลังใจ สิ้นหวังในชีวิต พบว่ามีผลกระทบต่อตัวนิสิตน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิพินต์ ทรงสัตย์ (2542) ได้กล่าว ว่าสัมพันธภาพระหว่างนิสิตนักศึกษากับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษา และ วิภูสนา สาคริตชานันท์ (2545) ที่พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตด้านการเรียนของนิสิตนักศึกษา

นอกจากนี้ พบว่า นิสิตมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง โดยนิสิตส่วนใหญ่จะได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนจากสมาชิกในครอบครัวเป็นหลัก ส่วนรายจ่ายในชีวิตประจำวันนั้นนิสิตได้จัดสรรและวางแผนการใช้จ่ายเงินของตัวเองมากขึ้น ทั้งนี้พบว่านิสิตส่วนใหญ่ไม่มีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่มีภาวะหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ แต่นิสิตก็ไม่มีเงินเหลือสำหรับเก็บออมเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่ล้วนเป็นกลุ่มที่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง มีรายได้ค่อนข้างแน่นอนเป็นประจำทุกเดือน และนิสิตส่วนใหญ่อยู่ต่างจังหวัด ซึ่งเมื่อเข้ามาเรียนก็ต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าเดินทาง ค่าที่พักระหว่างเรียน ค่าอาหาร ค่าเอกสารประกอบการเรียน รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งถึงแม้จะไม่กระทบกับรายจ่ายในชีวิตประจำวันมากนัก แต่ก็ไม่ใช่เหลือเพียงพอสำหรับเก็บออม และการที่นิสิตมีผลกระทบต่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในระดับน้อย เป็นเพราะในขณะที่กำลังศึกษาอยู่นั้น นิสิตไม่ค่อยมีเวลาสำหรับการประกอบอาชีพเสริมอย่างจริงจัง แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่านิสิตที่ประกอบอาชีพเป็นครู-อาจารย์ นั้นส่วนใหญ่มีการสอนพิเศษเพิ่มเติมในเวลาหลังเลิกเรียนอยู่แล้ว และก็สอนมาตั้งแต่ยังไม่ได้เข้า

ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เมื่อเข้ามาศึกษาในภาคนอกเวลาราชการก็รับสอนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อช่วยเรื่องค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนด้วย และมีนิสิตบางส่วนที่ประกอบอาชีพส่วนตัว ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างสูง นิสิตจึงมีผลกระทบในด้านเศรษฐกิจไม่มากนัก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการระหว่างนิสิตที่เรียนต่างสาขาวิชาและมีภูมิหลังของอาชีพต่างกัน

จากการศึกษา พบว่านิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน มีผลกระทบต่อการเรียนและการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เนื่องจากทุกสาขาวิชามีจุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิตศึกษาของคณะครุศาสตร์เหมือนกัน คณาจารย์ที่สอนในแต่ละสาขาวิชา ต่างก็มีความรู้ ความสามารถเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น การเรียนการสอนก็มีลักษณะมุ่งเน้นให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาและการทำวิจัยอย่างเต็มที่ แตกต่างกันเฉพาะในส่วนที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ หรือศึกษาค้นคว้าอิสระ และจะเห็นได้ว่านิสิตทุกสาขาวิชามีเจตคติที่ดีต่อคณาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการที่นิสิตเรียนในสาขาวิชาที่ต่างกัน ต่างก็ได้รับความรู้วิชาการใหม่ๆ ตลอดจนการดูแลใส่ใจจากคณาจารย์ไม่ต่างกัน นอกจากนี้ในด้านการปฏิบัติงานพบว่า นิสิตทุกสาขาวิชาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนิสิตที่มีภูมิหลังอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาเกี่ยวกับงานของตน ประกอบกับนิสิตเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนถนัด มีความสนใจ และตรงกับสายงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นหลัก จึงสามารถนำความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับ ลดาพร ธีรัฐ (2524) ที่กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน ก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ การศึกษาระดับปริญญาโทไปใช้ได้มาก นอกจากนี้นิสิตยังมีแรงจูงใจเกี่ยวกับการต้องการความรู้ใหม่ๆ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในอาชีพของตนด้วย สอดคล้องกับ อัครชิต ทัษะทิพย์สกุล (2530) ที่ศึกษาพบว่า นอกจากต้องการความรู้วิชาการที่ทันสมัยแล้ว นิสิตยังต้องการความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานด้วย และในแง่ประสิทธิภาพในการทำงานนั้น เคลเลอร์ (Keller, 1977 อ้างถึงใน กมลพร บัณฑิตยานนท์และพรทิพย์ ศิริสมบุญเรือน, 2534: 19) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่างกันพบว่า มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

นิสิตที่เรียนในแต่ละสาขานั้น พบว่าค่อนข้างมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิ ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และในแต่ละสาขามีเนื้อหาที่เน้นลึกซึ้งเฉพาะทางต่างกัน นิสิตบางคนที่มาเรียนก็ไม่มีพื้นฐานความรู้มาก่อน รวมทั้งไม่ได้ทำงานที่ตรงกับสาขาที่เลือกศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และการเข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาพบว่าเกิดจากเหตุผลที่แตกต่างกัน ซึ่ง ทองหล่อ นาคหอม (2535) กล่าวว่า การเข้ามาศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาขึ้นกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม โอกาสในการทำงาน ความต้องการของ

ครอบครัว ต้องการความรู้ และเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งสอดคล้อง อาศิส สุรประเสริฐ (2547) ที่พบว่านิสิตคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นิสิตจะมีโอกาสปรับเปลี่ยนตำแหน่งและเงินเดือนให้สูงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้คุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจของนิสิตแตกต่างกันไปด้วย

นอกจากนี้พบว่า ไม่ว่านิสิตจะประกอบอาชีพอะไร นิสิตก็สามารถศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาพร้อมกับสามารถทำงานควบคู่กันไปด้วย โดยยังคงมีประสิทธิภาพการทำงานเหมือนเดิม และทำให้ผลการปฏิบัติงานโดยรวมยังคงเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย รวมทั้งสามารถใช้ชีวิตส่วนตัวได้ตามปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากตัวนิสิตเองที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในปริญญาโทหรือปริญญาตรี สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพของตน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนทั้งจากครอบครัวและโดยเฉพาะหน่วยงานที่สังกัด ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ ผานิต วิมลรัตน์ปัญญา (2539) ที่พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่สนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานได้ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ เพราะนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรแล้ว ยังทำให้หน่วยงานได้รับการพัฒนามากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่านิสิตยังมีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน มีความสามารถการสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพรวมทั้งนิสิตมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ ได้น้อย เพราะฉะนั้นนิสิตที่เข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ควรจะต้องมีการปรับรูปแบบในการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของเวลาที่มีอย่างจำกัด เช่น ใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการติดต่อสื่อสารและการสืบค้นระบบฐานข้อมูลต่างๆ และต้องเพิ่มเวลาให้กับกรมมาศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดมากขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้ทั้งในสาขาวิชาและการทำวิจัยมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. สถาบันการศึกษา ควรปรับสำหรับหลักสูตรของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ เน้นเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ตามอัธยาศัยรวมทั้งการพัฒนาการทำงาน รูปแบบการจัดการศึกษาควรให้มีความหลากหลาย และยืดหยุ่น ควรปรับวิธีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะในการเสนอแนะสาระเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปราย การสัมมนา กระบวนการวิจัยให้บัณฑิตสามารถตระหนักและเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์งานวิจัยใหม่ๆ ให้แก่สังคม รวมทั้งปลูกฝังความเป็นนักวิชาการและมีจรรยาบรรณนักวิจัยที่ดีด้วย

3. หน่วยงานควรมีนโยบายในการสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างชัดเจน อาจเพิ่มแรงจูงใจให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการมากขึ้น เช่น สนับสนุนทุนการศึกษา ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน การปรับเงินเดือน ยกย่องเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นต้น และมุ่งเน้นเรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับลักษณะของงานและความถนัดเป็นหลัก เพื่อจะได้ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการทำงานและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุด รวมทั้งลดการสูญเปล่าทางการศึกษาด้วย

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ผลการวิจัยมาจากการใช้เครื่องมือที่ยังไม่สามารถวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นในตัวแปรตามแต่ละด้านได้อย่างแท้จริง ทำให้ผลการวิจัยที่ได้เป็นเพียงการรายงานระดับผลกระทบที่มีต่อตัวแปรตามตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น แต่ไม่สามารถบอกทิศทางของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวแปรตามได้อย่างชัดเจน และสำหรับผู้ที่ต้องการนำผลการวิจัยหรือเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้สำหรับอ้างอิงหรือเป็นตัวอย่าง จึงควรพิจารณาตามความเหมาะสม และควรศึกษาค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมเพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อการวิจัยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้ตัวแปรสาขาวิชาและภูมิภาคของอาชีพ ซึ่งภูมิภาคของอาชีพ พบว่าไม่มีผลต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต อันอาจเกิดจากจำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไป และมีจำนวนแตกต่างกันมาก ระหว่างนิสิตที่มีภูมิภาคของอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม หรืออาจมีปัจจัยอื่นประกอบ ดังนั้นในการศึกษาค้างต่อไปอาจจะเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้ใกล้เคียงกัน หรือศึกษาตัวแปรอื่นๆร่วมด้วย เช่น ปัจจัยภายใน ภายนอก แรงจูงใจ ผลสัมฤทธิ์การเรียนหรือเป็นการศึกษาเปรียบเทียบข้ามกลุ่ม เพื่อให้ได้ประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

2. ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะสั้นๆ ในระหว่างที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการเท่านั้น ควรมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นระยะยาว โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพประกอบเพื่อติดตามว่าหลังจากที่นิสิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ผลกระทบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปจากระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่อย่างไรบ้าง โดยอาจจะพิจารณาในด้านวิชาการ การสร้างงานวิจัยใหม่ๆ การนำความรู้จากการเรียนมาใช้ต่อการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของหัวหน้างานของนิสิต และคุณภาพชีวิต เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลพร บัณฑิตยานนท์และพรทิพย์ ศิริสมบุญธนะเวช. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตภาคศึกษามัธยมศึกษาตามการรับรู้ของตนเองและผู้บังคับบัญชา. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for windows. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสาร, 2546.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสาร, 2550.

โคทม อาริยาและคณะ. รายงานเรื่องการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

จารุพร นิตินันท์. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษาวิชาการศึกษาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จินตนา อินทร์พรหม. ผลกระทบของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีการเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษาวิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

จันทนา แสงสุวรรณ. การติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

เฉลิมเกียรติ กฤษณะจันทร์. การเปรียบเทียบกระบวนการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: การวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษาวิชาการศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ชนะจิต โมพิยสุวรรณ. ความต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์. การประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อประชาชนในชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

เชวง ชื่นประโคน. ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครู ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ทพวงมหาวิทยาลัย, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. แผนแนวทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2538.

ทองหล่อ นาคหอม. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535.

ธนาภรณ์ ลีสุริยาภรณ์. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กรณีศึกษาพนักงานบริษัท เอส. แอล. พาราวัตุ จำกัด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

นิสาร์ตน์ ศิลปะเดช. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 2530201. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2540.

นันทนา รัตนอาภา. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

บุรทิน ชำภีรัฐ. การพัฒนาการตรวจสอบความตรง และความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลโครงสร้างพหุระดับประสิทธิผลความเป็นคนบดี. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ประทุม ฤกษ์กลาง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรและผลการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

ผานิต วิมลรัตน์ปัญญา. การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษาภาคนอกเวลาราชการของครู อาจารย์และบุคลากรทางการ

- ศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พนิชฐา พานิชาวะกุล. การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตที่เป็นสมมติสำหรับผู้สูงอายุในชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
- พรเทพ มนต์วิจิตรนทร์. การสำรวจคุณภาพชีวิต และความต้องการด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ภาวนา ใจประสาน. การดำรงชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- รณรุทธิ์ บุตรแสนคม. รายงานการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตจังหวัด มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์, 2546.
- ลดาทพร วรวิรัฐ. การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วรรณภา กุมารจันทร์. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- วารุณี โพธิ์บุตรดี. การศึกษาการใช้ผลการวิจัยและผลกระทบจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู นักวิจัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- วิภูสนา สาคริตชานันท์. การศึกษาคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ, 2545.
- วิศนี ศิลตระกุล. การพัฒนารูปแบบการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตและสังคม ตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ศศิพินต์ ทรงสัจย์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราช ภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ, 2542.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545.

ศรีรัตน์ ศรีกรองแก้ว. รูปแบบการใช้ชีวิตนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2533.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548, 2548. (เอกสารจัด
 สำเนา)

สิริฉันท์ สติรกุล เตชพานพงษ์. การจัดการหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการโดยการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด พฤติกรรมการแข่งขันและปัจจัยเกี่ยวข้องกับ
การตัดสินใจของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา
 ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และนิคม ตังคพิภพ. การประเมินผลกระทบ. วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
 20(1)(ตุลาคม-พฤศจิกายน) : 41-46.

สุภางศ์ จันทวานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

สุรพงษ์ ภัยโยภาพ. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

สุวิมล ตีรกานันท์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์:แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ
 : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อนงค์ ปิยะกมลานนท์. การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มผู้ใช้เวลาต่ำสุดและสูงสุดของหลักสูตรใน
การสำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2530.

อาศิษ สุระประเสริฐ. การเปรียบเทียบความคาดหวังและผลสำเร็จหลังสำเร็จการศึกษาของผู้สำเร็จ
การศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต : ศึกษากรณี
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

อัครชิต ทีชะทิพย์สกุล. การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาามหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

อัฉรดา นวจินดา และชัจฉีร์ส ภริมย์ธรรมศิริ. ความพึงพอใจ : ตัวแปรกลาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ. ในการประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. 9 กันยายน 2534. ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

Campbell, A. Aspirations, Satisfaction and Fulfillment in A. Campbell and P.E. Converse (eds.). The Human Meaning of Social Change. p.51. New York: Russell Sage Foundation, 1972.

Carter V. Good. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : Me Graw – Hill Book, 1973.

Franagan, J.C. Measurement of Quality of Life: Current State of the Art. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation. 63 (February 1982) :172.

Houston, B.K. Source, Effect and Individual Vulnerability of Psychological Problem for College Student. Journal of Counseling Psychology.18(March 1971): 157-165.

Jackson, John H. and morgan, Gyril P. Organigation Theory. New Jersey : Prntice Hall , 1982.

Khan, S.B. Affective Correlates of Academic Achievement. Journal of Educational Sychology. 60(April 1969) : 216-221.

Lui, Ben-Chien. Quality of Life: Concept, Measure and Results. The American Journal of Economics and Sociology. 34 (January 1975):11-16.

Martinson, Susan Patricia. "A Study of Differences between Freshmen Dropouts and Peristers at the University of Kanss, Fall Semester, 1977." Dissertation Abstracts International : 41,01 (July 1980) : 127-A.

The WHOQOL Group. The World Health Organization Quality of Life Assessment (WHOQOL) : Position Paper from the world Health Organization. Social Science And Medicine. 41(October 1995) : 1403-1409.

UNESCO. Quality of life : An Orientation to Population Education. Bangkok : UNESCO, 1981.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุขีวะ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
ศึกษาศาขาววิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ฌลอง ทับศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต“พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา อินัง อาจารย์ประจำภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ดร.สมนึก ทองเยี่ยม หัวหน้างานส่งเสริมการวิจัยมหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบ
ราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่มีต่อการเรียนการปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต
- ตอนที่ 3 ข้อมูลการรับรู้ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต
- ตอนที่ 4 ข้อมูลการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

ในการนี้ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยแล้ว โดยให้พิจารณาว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่เกิดขึ้นกับตัวท่านและตรงกับการรับรู้ของท่านมากที่สุด โดยข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และได้แนวทางที่เป็นสาระประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการต่อไป

อนึ่ง ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวพจนีย์ เถิงจำง

นิสิตผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1
ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวของท่านลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่เป็นข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านดังต่อไปนี้

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุปี เดือน
3. สาขาวิชา ที่นิสิตศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ

☐ 1. การศึกษาปฐมวัย	☐ 2. บริหารการศึกษา
☐ 3. นิเทศการศึกษา	☐ 4. วิจัยการศึกษา
4. ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ 1. ชั้นปีที่ 1 2. ชั้นปีที่ 2
5. อาชีพของท่าน

☐ 1. เกี่ยวกับการศึกษา (เช่น ครู อาจารย์ คีษานินเทศก์ เจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านการศึกษา นักบริหารการศึกษา เป็นต้น) (โปรดระบุ.....)
☐ 2. ไม่เกี่ยวกับการศึกษา (เช่น แพทย์ พยาบาล ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พนักงานบริษัท คำขาย ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น)(โปรดระบุ.....ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....ที่ตั้งของสถานที่ทำงาน เลขที่.....หมู่..... ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....)
6. หัวหน้างาน / หัวหน้าฝ่าย / หัวหน้ากลุ่ม / หัวหน้าแผนก / หัวหน้าหน่วยงาน ของท่าน ชื่อ..... นามสกุล.....(โปรดระบุ เพื่อประโยชน์ในการวิจัย)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2
ข้อมูลผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อ การเรียนที่ตรงกับความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกระบบราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน					
2	มีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน					
3	มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และ ความคิดต่างๆ					
4	มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และ ความคิดต่างๆ					
5	มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
6	มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่ เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
7	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
8	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่ เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
9	มีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไป ใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
10	มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน ไป ใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
11	มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา					
12	มีความเอาใจใส่ในการเรียนในรายวิชา					
13	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชา					
14	มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา					
15	สามารถได้ร่ำรอง ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจใน เรื่องต่างๆ					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
16	มีความรับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา					
17	มีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา					
18	มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน					
19	มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ					
20	มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ					
21	แสดงออกถึงพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา					
22	สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละ รายวิชา					
23	มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา					
24	มีความสามารถในการปรับตัวในด้านการเรียน					
25	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
26	มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ					
27	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ					
28	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ					

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อ
การเรียนของนิสิต

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3
ข้อมูลผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกระยะเวลาการศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ตรงกับความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระยะเวลาการศึกษา	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกระยะเวลาการศึกษา				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	สามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำในวันเวลาการศึกษาได้สำเร็จ ลุล่วง					
2	สามารถปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงตาม ระยะเวลาที่กำหนด					
3	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
4	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
5	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
6	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐาน ที่หน่วยงานกำหนด					
7	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตตามมาภายหลัง					
8	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่					
9	มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย					
10	สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน					
11	มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่					
12	สามารถนำเทคนิคใหม่ๆที่ได้จากการเรียน มาใช้เพื่อประโยชน์ใน การปฏิบัติงาน					
13	มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่					
14	มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน					
15	มีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน					
16	สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
17	มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน					
18	สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้					
19	มีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน					
20	มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจ ตรงกันในการปฏิบัติงาน					
21	มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อ การปฏิบัติงาน					
22	มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด					
23	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็ม ใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำงานตามที่กำหนด					
24	มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงาน ตามที่กำหนด					
25	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ สามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่ กำหนด					
26	มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับ มอบหมาย					
27	มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน					
28	สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด					
29	ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญจากผู้บังคับบัญชา					
30	ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง					
31	มีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่					
32	มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ					
33	มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่					
34	มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่					
35	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อ นำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
36	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
37	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา มาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
38	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
39	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
40	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
41	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ					
42	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ					
43	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่องานที่รับผิดชอบ					
44	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หน่วยงานในภาพรวม					
45	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของ หน่วยงานในภาพรวม					

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4
ข้อมูลผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตที่ตรงกับความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ เป็นปกติ					
2	มีผลกำลังในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน					
3	มีอาการรบกวนจากอาการเจ็บป่วย เช่น ไข้หวัด มึนงง ปวดศีรษะ ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย					
4	มีอาการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง เช่น หวัดเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ					
5	มีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยล้าจนไม่สามารถทำอะไรได้หลังจาก เลิกเรียนหรือเลิกทำงาน					
6	ได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการ					
7	ได้รับประทานอาหารตรงเวลา					
8	มีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับและพักผ่อนไม่เพียงพอ					
9	มีเวลาในการออกกำลังกายได้สม่ำเสมอ					
10	มีความภาคภูมิใจในตัวเองที่สามารถเรียนควบคู่กับการทำงาน					
11	รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ๆ					
12	มีความมั่นใจในตัวเองที่จะการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต					
13	มีความกล้าในการตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง					
14	มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน					
15	มีความวิตกกังวลและ คิดมากตลอดเวลา					
16	มีความรู้สึกเหงา โดดเดี่ยว แยกตัวเองจากกลุ่ม					
17	มีความรู้สึกเศร้าหมองและไม่มีความสุข					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	มีความรู้สึกคับข้องใจ					
19	มีความรู้สึกที่ต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบกับคนอื่น					
20	มีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น					
21	มีความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้และสิ้นหวังในชีวิต					
22	สภาวะแวดล้อมรอบตัวมีความสะอาด บริสุทธิ์					
23	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาไม่ แออัด					
24	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ปราศจากมลภาวะทางเสียง น้ำ และอากาศ					
25	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีสิ่ง อำนวยความสะดวกตามความจำเป็น					
26	มีความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต					
27	การเดินทางจากที่พักไปมหาวิทยาลัยมีความสะดวก					
28	ระยะทางในการมามหาวิทยาลัยค่อนข้างไกลทำให้เสียเวลาใน การเดินทางในแต่ละครั้ง					
29	มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย					
30	สมาชิกในครอบครัวเข้าใจ และสนับสนุนในด้านการศึกษา					
31	มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ					
32	มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว					
33	สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่เรียนด้วยกันได้					
34	สามารถร่วมกิจกรรมสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน					
35	สามารถคบเพื่อนที่มีความสนใจแตกต่างจากตนเอง					
36	สามารถคบเพื่อนที่ศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชา					
37	เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียน สามารถพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนใน รายวิชา					
38	เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา					
39	สามารถพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นกันเอง					
40	มีความสุขในการคบหา สماعกับผู้อื่น					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
41	มีการติดต่อให้ความช่วยเหลือเพื่อนๆ เสมอ					
42	มีการติดต่อและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ เสมอ					
43	มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชน					
44	มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา					
45	มีเวลารว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ					
46	มีเวลารว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ					
47	มีความสุขกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน					
48	มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย ในแต่ละเดือน					
49	มีปัญหาด้านรายจ่ายในชีวิตประจำวันไม่เพียงพอ					
50	เสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมาเรียน					
51	มีเงินใช้ในแต่ละเดือนอย่างพอเพียง					
52	มีเงินเหลือสำหรับเก็บออม					
53	มีหนี้สินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือน					
54	มีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้					
55	ขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน หรือสถาบันการเงินอื่นๆ					

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

.....
 คุณย์วิทย์ทรัพย์ากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบ
ราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิตมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

ในการนี้ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยแล้ว โดยให้พิจารณาตรงกับความเป็นจริงการรับรู้ของท่านมากที่สุด ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ ที่เกิดขึ้นกับ.....ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของท่าน และกำลังศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ สาขาวิชา..... คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และได้แนวทางที่เป็นสาระประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการต่อไป

อนึ่ง ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวพจณีย์ เถิงจำง

นิสิตผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1
ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อมูลเกี่ยวกับตัวของท่านลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่เป็นข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ดังต่อไปนี้

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ ปี เดือน
3. ลักษณะงานในหน่วยงานของท่าน
 - 1. เกี่ยวกับการศึกษา (เช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์
เจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านการศึกษา นักบริหารการศึกษา เป็นต้น)(โปรดระบุ.....)
 - 2. ไม่เกี่ยวกับการศึกษา (เช่น แพทย์ พยาบาล ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่
สาธารณสุข พนักงานบริษัท ค้าขาย ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น)(โปรดระบุ.....)
4. ตำแหน่งงานของท่านเป็น
 - 1. หัวหน้า งาน/กลุ่ม/หมวด /ฝ่าย/แผนก ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ
ประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตโดยตรง
 - 2. ผู้บริหารระดับสูง
 - 3. อื่น ๆ(โปรดระบุ))
5. ประสบการณ์การเป็นหัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วยงาน ของท่าน
 - 1. ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2. 5 – 10 ปี
 - 3. 11 – 15 ปี
 - 4. 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2
ข้อมูลผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อการ ปฏิบัติงานของนิสิต ที่ตรงกับความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกระบบราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	สามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำในวันเวลาราชการได้สำเร็จ ลุล่วง					
2	สามารถปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงตาม ระยะเวลาที่กำหนด					
3	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
4	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
5	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่ หน่วยงานกำหนด					
6	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐาน ที่หน่วยงานกำหนด					
7	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตตามมาภายหลัง					
8	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่					
9	มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย					
10	สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน					
11	มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่					
12	สามารถนำเทคนิคใหม่ๆที่ได้จากการเรียน มาใช้เพื่อประโยชน์ใน การปฏิบัติงาน					
13	มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอยู่					
14	มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน					
15	มีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
16	สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้					
17	มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน					
18	สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้					
19	มีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน					
20	มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจ ตรงกันในการปฏิบัติงาน					
21	มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อ การปฏิบัติงาน					
22	มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด					
23	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็ม ใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำงานตามที่กำหนด					
24	มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงาน ตามที่กำหนด					
25	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ สามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่ กำหนด					
26	มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับ มอบหมาย					
27	มีความรอบคอบและมีวินัยในการปฏิบัติงาน					
28	สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด					
29	ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญๆจากผู้บังคับบัญชา					
30	ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง					
31	มีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่					
32	มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ					
33	มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่					
34	มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
35	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
36	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
37	สามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษาในระดับศึกษา มาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
38	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
39	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
40	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม					
41	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ					
42	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ					
43	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ					
44	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในภาพรวม					
45	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม					

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง **ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ**
ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต

ในการนี้ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยแล้ว โดยให้พิจารณาว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่เกิดขึ้นกับ **นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2551 สาขาวิชา..... คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ตามการรับรู้ของท่าน โดยข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และได้แนวทางที่เป็นสาระประโยชน์ต่อการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการต่อไป

อนึ่ง ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวพจนีย์ เถิงจำง

นิสิตผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1
ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อมูลเกี่ยวกับตัวของท่านลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่เป็นข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ดังต่อไปนี้

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ ปี เดือน
3. สาขาวิชา ที่อาจารย์สังกัด
 - 1. การศึกษาปฐมวัย
 - 2. บริหารการศึกษา
 - 3. นิเทศการศึกษา
 - 4. วิจัยการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการสอนนิตยระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ
 - 1. ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2. 10 – 20 ปี
 - 3. 21 – 30 ปี
 - 4. 31 ขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2
ข้อมูลผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคนอกระบบราชการที่มีต่อการเรียนของนิสิต ที่ตรงกับความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกระบบราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกระบบราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียน					
2	มีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน					
3	มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการแสดงความรู้และ ความคิดต่างๆ					
4	มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และ ความคิดต่างๆ					
5	มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
6	มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่ เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
7	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
8	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่ เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
9	มีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้ เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
10	มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน ไป ใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
11	มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา					
12	มีความเอาใจใส่ในการเรียนในรายวิชา					
13	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชา					
14	มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนในรายวิชา					
15	สามารถไตร่ตรอง ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจใน เรื่องต่างๆ					

ข้อ ที่	ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ	ระดับผลกระทบจากการศึกษาต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
16	มีความรับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา					
17	มีความภาคภูมิใจในสถาบันที่เข้าศึกษา					
18	มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน					
19	มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ					
20	มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ					
21	แสดงออกถึงพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา					
22	สามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในแต่ละ รายวิชา					
23	มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา					
24	มีความสามารถในการปรับตัวในด้านการเรียน					
25	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
26	มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ					
27	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ					
28	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ					

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการเรียนของนิสิต

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

(สำหรับนิสิต)

เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ
ที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต

1. แนวคิดและเจตคติเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการก่อนและหลังเข้ามาศึกษาแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

2. ความวิตกกังวล ความเครียดที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง และมีผลกระทบต่อตัวนิสิตในด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต อย่างไร

.....
.....

3. แรงจูงใจและความคาดหวังที่นิสิตเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการในแต่ละด้านการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิต เป็นอย่างไร

.....
.....

4. ผลกระทบที่มีต่อการเรียน ก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4.1 ด้านพุทธิพิสัย

.....
.....

4.2 ด้านจิตพิสัย

.....
.....

4.3 ด้านทักษะพิสัย

.....
.....

5. นิสิตมีเทคนิคหรือแนวปฏิบัติในการปรับตัวด้านการเรียน หลังเข้ามาศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ อย่างไร

.....
.....

6. ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงานก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก
เวลาราชการในแต่ละด้านต่อไปนี้แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

6.1 ด้านปริมาณงาน

.....
.....

6.2 ด้านคุณภาพของงาน

.....
.....

6.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

.....
.....

6.4 คุณลักษณะประจำตัว

.....
.....

6.5 ความร่วมมือ

.....
.....

6.6 ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน

.....
.....

6.7 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

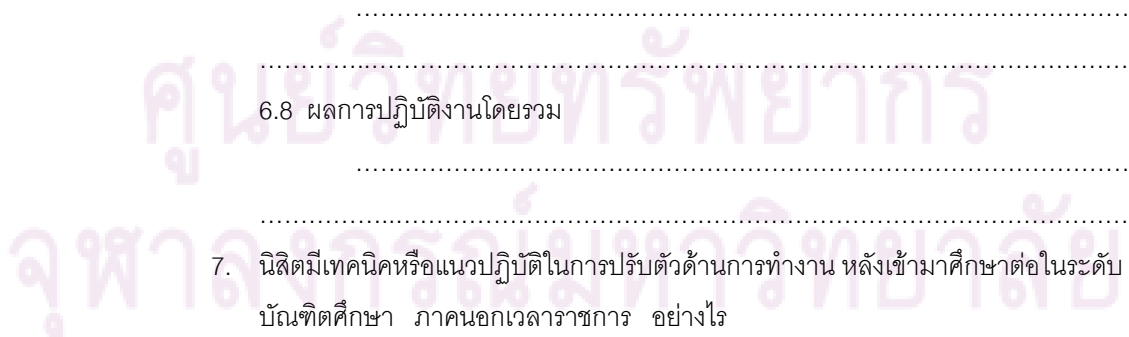
.....
.....

6.8 ผลการปฏิบัติงานโดยรวม

.....
.....

7. นิสิตมีเทคนิคหรือแนวปฏิบัติในการปรับตัวด้านการทำงาน หลังเข้ามาศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ อย่างไร

.....
.....

8. ผลกระทบที่เกิดกับนิสิตด้านคุณภาพชีวิตตนเองก่อนและหลังจากเข้ามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการในแต่ละด้านต่อไปนี้ แตกต่างจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

8.1 ด้านสุขภาพกาย

.....

.....

8.2 ด้านอารมณ์และจิตใจ

.....

.....

8.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

.....

.....

8.4 ด้านสังคม

.....

.....

8.5 ด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

9. นิสิตมีเทคนิคหรือแนวปฏิบัติในการปรับตัวด้านคุณภาพชีวิต หลังเข้ามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอก เวลาราชการ อย่างไร

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

(สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของนิสิต)

เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูล ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

1. หน่วยงานของท่านมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนานุคลากร อย่างไร

.....
.....

2. ในหน่วยงานของท่านมีระเบียบหรือเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างไร

.....
.....

3. ผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในความรับผิดชอบหรือการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการของนิสิต ในแต่ละด้านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3.1 ด้านปริมาณงาน

.....
.....

3.2 ด้านคุณภาพของงาน

.....
.....

3.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

.....
.....

3.4 คุณลักษณะประจำตัว

.....
.....

3.5 ความร่วมมือ

.....
.....

3.6 ความไว้วางใจได้ในการปฏิบัติงาน

.....

.....

3.7 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

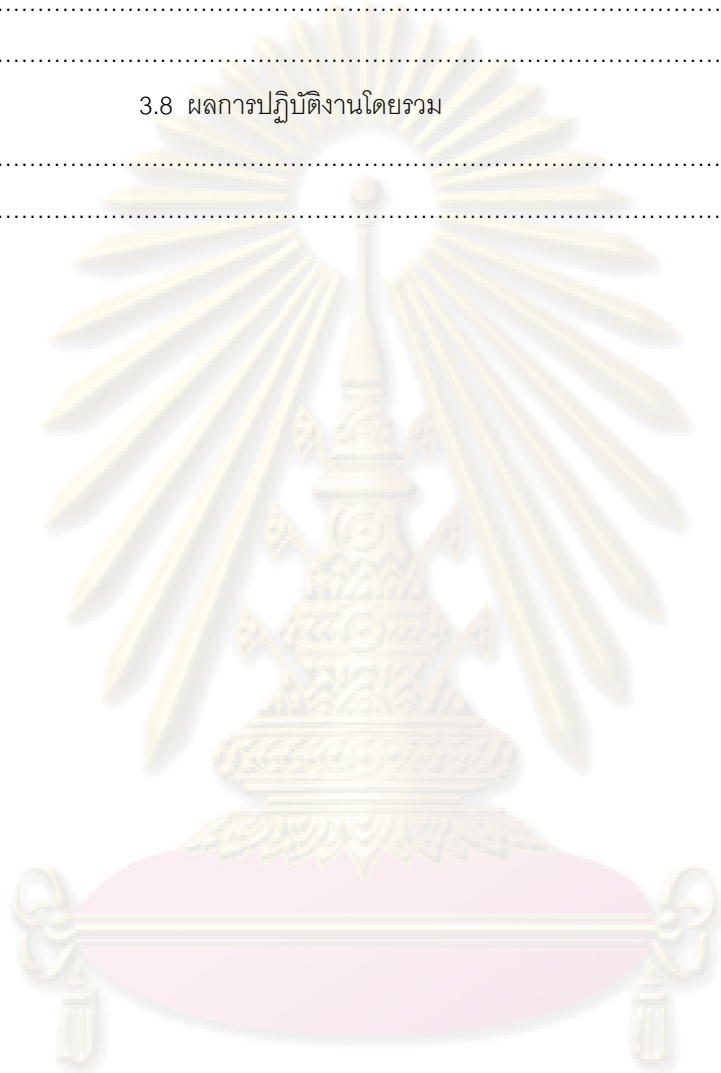
.....

.....

3.8 ผลการปฏิบัติงานโดยรวม

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์การวิจัย
(สำหรับเพื่อนร่วมงานของนิสิต)
เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา
ราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการ ปฏิบัติงานของนิสิต

1. ท่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานของท่านหรือไม่
อย่างไร

.....

2. ท่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบหรือเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร
อย่างไร

.....

3. การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการของนิสิตมีผลกระทบต่อการทำงาน
ของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

4. ในระหว่างที่นิสิตกำลังศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ นิสิตเคยมาปรึกษา
หรือขอความช่วยเหลือจากท่านหรือไม่ ถ้าเคย มีด้านใดบ้าง

.....

5. ท่านมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนิสิตในด้านการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน การเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ของ
หน่วยงานที่นอกเหนือจากงาน ประจำ เป็นอย่างไร

.....

<p>แบบสัมภาษณ์การวิจัย (สำหรับเพื่อนนิสิตที่เรียนสาขาเดียวกัน)</p> <p>เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา ราชการมีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต</p>

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ ที่มีต่อการเรียนของนิสิต

1. ท่านมีความสนิทสนมกับนิสิตมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียน หรือด้านอื่นๆ ของนิสิตในลักษณะใดบ้าง

.....

.....

.....

3. นิสิตเคยมาปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากท่านหรือไม่ ถ้าเคย มีด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่เรียนในสาขาเดียวกันอย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนของ นิสิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย อย่างไร

.....

.....

.....

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<p>แบบสัมภาษณ์การวิจัย (สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต) เรื่อง ผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลา ราชการที่มีต่อการเรียน การปฏิบัติงาน และคุณภาพชีวิตของนิสิต</p>
--

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลผลกระทบของการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนของนิสิต

1. ท่านมีความสนิทสนมกับนิสิตมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากับนิสิตที่มาขอรับการปรึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

3. ท่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียน หรือด้านอื่นๆ ของนิสิตในลักษณะใดบ้าง

.....

.....

.....

4. นิสิตเคยมาปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากท่านหรือไม่ ถ้าเคย มีด้านใดบ้าง บ่อยเพียงใด

.....

.....

.....

5. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่นิสิตมาขอปรึกษาหรือขอคำแนะนำอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนของนิสิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถาม (ค่าดัชนี IOC)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถาม
ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการเรียนของนิสิต

ข้อที่	รายการข้อความ	ค่าIOC
1	มีความรู้และทักษะในเชิงเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น	0.6
2	มีความรู้อย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน	1.0
3	มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมากขึ้น	0.2
4	มีความสามารถในการใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อในการแสดงความรู้และความคิดต่างๆ	0.8
5	มีความรอบรู้ในรายวิชาต่างๆ สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์ได้อย่างเท่าเทียมกัน	0.8
6	มีความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	0.8
7	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในวิชาตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	0.8
8	มีความสามารถในการสังเคราะห์ความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	1.0
9	มีความสามารถในการนำความรู้ในเนื้อหาวิชาตามสาขาที่เรียนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ	1.0
10	มีความสามารถในการนำความรู้ในการทำวิจัยตามสาขาที่เรียน ไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ	1.0
11	เสียเวลาในการศึกษาเนื้อหาต่างๆ จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ นอกเหนือจากเวลาที่เรียนมากขึ้น	0.2
12	มีความสนใจในการเรียนในรายวิชา	0.6
13	มีความเอาใจใส่ในการเรียนในรายวิชา	0.6
14	มีความสุขกับการเรียนรู้ในทุกรายวิชา	0.6
15	ชื่นชมที่อาจารย์จำชื่อนิสิตในชั้นเรียนได้ทุกคน	0.6
16	สามารถไตร่ตรอง ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผลก่อนการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	0.8
17	มีความรับผิดชอบต่อการเรียนในรายวิชา	0.8
18	ทำงานส่งอาจารย์ไม่ทัน เนื่องจากอาจารย์สั่งงานให้นิสิตไปทำมาส่งมากเกินไป	-0.2
19	มีความภาคภูมิใจในคณะและมหาวิทยาลัยแห่งนี้	0.8
20	มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน	0.8
21	นำความรู้ที่ได้เรียนมาทำประโยชน์ต่อวิชาชีพมากขึ้น	0.6
22	มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ	0.6

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
23	แสดงออกถึงพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนในรายวิชา	0.6
24	มีปัญหาด้านการวางแผนการเรียนและการทำงานประจำ	0.8
25	รักการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมากขึ้น	0.6
26	ต้องปรับตัวด้านการเรียนอย่างมาก	0.6
27	สามารถนำข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานวิจัยมากขึ้น	0.8
28	มีความสามารถในการแปลความคิดสู่การปฏิบัติ	0.8
29	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานวิจัยใหม่ๆ	0.8
30	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการทำงานในวิชาชีพ	1.0

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถาม ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนิสิต

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
1	สามารถปฏิบัติงานตามภาระงานประจำในวันเวลาราชการได้สำเร็จลุล่วง	0.8
2	มีภาระงานในด้านเอกสารเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีปริมาณงานในหน้าที่ลดน้อยลง	0.6
3	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	0.8
4	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาสำเร็จลุล่วงทันเวลาตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	0.8
5	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อยตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	0.8
6	ผลงานที่ปฏิบัติออกมามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด	0.8
7	ผลงานที่ปฏิบัติออกมาไม่มีปัญหาเกิดติดตามมาภายหลัง	0.6
8	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่	0.8
9	มีความสามารถเรียนรู้งานในหน้าที่หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย	0.6
10	นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาพัฒนาคุณภาพของงานให้ดีขึ้น	0.6
11	มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่	0.8
12	สามารถนำเทคนิคใหม่ๆที่ได้จากการเรียน มาใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	0.8
13	ไม่มีเวลาเพียงพอ ทำให้การทำงานประจำไม่มีคุณภาพ	0.2
14	มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน	0.8
15	มีเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือจากเวลางาน	0.6

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
16	สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นภายในหน่วยงานได้	0.6
17	มีปัญหาคะทบบกัรทงกับเพื่อนร่วมงานบ่อยครั้งขึ้น	0.6
18	สามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานได้	1.0
19	มีความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	1.0
20	มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน	0.6
21	มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	1.0
22	มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	1.0
23	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เต็มใจทำงานร่วมกับนิสิตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	1.0
24	มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	1.0
25	เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้รับบริการ สามารถทำงานร่วมกับนิสิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานตามที่กำหนด	1.0
26	มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย	0.6
27	ไม่สามารถมาปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ เนื่องจากบางครั้งต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลหรือเขียนรายงานการวิจัย	0.2
28	สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	0.8
29	ได้รับความไว้วางใจในการทำงานที่สำคัญ ๆ จากหัวหน้าหน่วยงานเสมอ	0.8
30	สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานมากขึ้น	0.4
31	มีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	0.6
32	มีความสามารถในการจัดการงานในหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ	0.8
33	มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	0.8
34	มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่	0.6
35	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8
36	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8
37	สามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8
38	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้ จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
39	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามาพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8
40	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	0.8
41	มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	0.8
42	มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	0.8
43	มีความสามารถในการประยุกต์ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ	0.8
44	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในภาพรวม	1.0
45	มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานในภาพรวม	0.8

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถาม ผลกระทบของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
1	มีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง สามารถทำกิจกรรมประจำวันได้เป็นปกติ	0.8
2	มีพลังกำลังในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	0.8
3	มีการรบกวนจากอาการเจ็บป่วย เช่น ไข้หวัด มึนงง ปวดศีรษะ ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย	0.8
4	มีอาการรบกวนจากอาการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง เช่น หวัดเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ	0.8
5	มีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยล้าจนไม่สามารถทำอะไรได้หลังจากเลิกเรียนหรือเลิกทำงาน	0.6
6	ได้รับประทานอาหารครบตามหลักโภชนาการ	0.6
7	ได้รับประทานอาหารตรงเวลา	0.6
8	มีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับและพักผ่อนไม่เพียงพอ	0.6
9	มีน้ำหนักลดลงมากในช่วงที่มาเรียน	0.2
10	สามารถปรับตัวและพึ่งพาตนเองได้ดีขึ้น ในการแก้ปัญหาทั้งด้านการเรียนและการทำงานควบคู่กันไปด้วย	0.6
11	รู้สึกว่าคุณค่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ๆ	0.8

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
12	มีความมั่นใจในตัวเองที่จะการทำสิ่งต่างๆในชีวิต	0.8
13	มีความกล้าในการตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง	1.0
14	มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน	1.0
15	มีความวิตกกังวลและ คิดมากตลอดเวลา	0.6
16	มีความรู้สึกเหงา โดดเดี่ยว แยกตัวเองจากกลุ่ม	0.6
17	มีความรู้สึกเศร้าหมองและไม่มีความสุข	0.6
18	มีความรู้สึกคับข้องใจ	0.6
19	มีความรู้สึกที่ต้องแข่งขันหรือถูกเปรียบเทียบกับคนอื่น	0.8
20	มีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถน้อยกว่าคนอื่น	0.8
21	มีความรู้สึกหมดกำลังใจ ท้อแท้และสิ้นหวังในชีวิต	0.8
22	สภาวะแวดล้อมรอบตัวมีความสะอาด บริสุทธิ์	0.6
23	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาไม่แออัด	0.6
24	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาปราศจากมลภาวะทางเสียง น้ำ และอากาศ	0.6
25	สถานที่พักอาศัยในระหว่างที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	0.6
26	มีความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต	0.6
27	เดินทางมาเรียนหรือมาพบอาจารย์ทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากเวลาในการเดินทางของนิสิตมีจำกัด	0.4
28	มีอุปสรรคในการเดินทางมาเรียนจนไม่สามารถเข้าเรียนได้ตรงตามเวลาบ่อยครั้ง	0.6
29	มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย	0.8
30	สมาชิกในครอบครัวเข้าใจ และสนับสนุนในด้านการศึกษา	0.6
31	มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ	0.8
32	มีความขัดแย้งกันภายในครอบครัว	0.6
33	รู้สึกว่าตนเองเข้ากับเพื่อนที่เรียนร่วมกันไม่ค่อยได้	0.8
34	สามารถร่วมกิจกรรมสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน	0.8
35	สามารถคบเพื่อนที่มีความสนใจแตกต่างจากตนเอง	0.6
36	สามารถคบเพื่อนที่ศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชา	0.8
37	เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียน สามารถพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา	0.8
38	เมื่อมีปัญหามารับปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา	0.8

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ค่าIOC
39	สามารถพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นกันเอง	0.6
40	มีความสุขในการคบหา สماعคมกับผู้อื่น	0.8
41	มีการติดต่อให้ความช่วยเหลือเพื่อนๆ เสมอ	0.8
42	มีการติดต่อและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ เสมอ	0.6
43	มีโอกาสนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน	0.6
44	มีโอกาสนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	0.8
45	ไม่มีเวลาดูแลงานต่างๆ ในครอบครัว	0.2
46	มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจ	0.8
47	มีความสุขกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	0.8
48	มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย ในแต่ละเดือน	0.6
49	มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพคล่องการเงิน	0.2
50	เสียค่าใช้จ่ายสูงในการเดินทางมาเรียน	0.6
51	มีเงินใช้ในแต่ละเดือนอย่างพอเพียง	0.8
52	มีเงินเหลือสำหรับเก็บออม	0.8
53	มีหนี้สินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือน	0.6
54	มีการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้	0.8
55	ต้องกู้ยืมเงินเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนเสมอ	0.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพจนีย์ เถิงจ่าง เกิดเมื่อวันจันทร์ ที่ 27 พฤศจิกายน 2521 จังหวัด ตาก สำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาตรี การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.บ.)สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อปีการศึกษา 2543 และในปีการศึกษา 2548 ได้เข้าศึกษา ต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นอาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย